

MIDPOSTEN: Det er ikke noe nytt å melde fra Libya. Patruljevirk-
heten fortsetter. De tyske og italienske styrker har mistet mer av
sine forsyninger og forsterkninger ved at 4 forsyningskip er blitt
senket i Middelhavet. Det blir opplyst at løpet av denne uken er
8 fiendtlige skip senket i disse farvannene.

ITALIA: Mussolini innkaldte sine forskjellige prefekter til Roma
i dag. Han fortalte om den alvorlige matmangel i Italia og truet med
å gjøre som Hitler, å gå hardt fram mot de sivile som forsøker å lure
unda mat. - Hitlers tale har vakt stor forbauselse i Italia. I Roma
kunne man merke stor spenning og i hoff- og regjeringskretser diskut-
erte man livlig. - Kong Victor Emmanuel mottok Mussolini og senere
Giano. Men tror at de drøftet Hitlers utfordring til den indre oppo-
sisjon i Tyskland.

Det siste man har hørt om General Girot som rømte fra festningen
Königsberg ved Dresden, er at han forlot Schweiz for 4 dage siden,
til et sted som ikke er nærmere angitt. Det ble meldt offisielt i
Bern i går kveld at Girot kom til Schweiz den 21. april på falsk navn.
Etter at hans identitet var fastslått, fikk han lov til å fortsette
sin reise. Girot foretok et av de dristigste rømningsforsøk under
denne krigen. Königsberg ligger 400 km. i luftlinje fra den schwei-
ziske grense. Den korteste vei som han kunne ha tatt er bort i mot
700 km. Med bil ville denne reisen ha tatt minst 2 dage uten avbry-
telse. Girot må derfor ha rømt senest den 19. april. De tyske myn-
dighetene lette etter ham i 6 dage til ingen nytte før de sendte ut
meldingen om at han var rømt. De ga nøyaktige opplysninger om hans
utseende og satte en pris på 100.000 mark på hans hode og truet enhver
som hjalp ham med døden. Men ingen røp ham og de fleste er enig i
at hans rømning ikke kunne ha funnet sted uten hjelp utenfra og kan-
skje også fra selve festningen.

FRANKRIKE: Det ble meldt fra Vichy at 5 franske gisler ble hen-
rettet av tyskerne i Rouen i går som represalier for at en tysk soldat
ble såret søndag. En annen opphavsmennene til angrepet mot den
tyske soldat blir funnet innen neste tirsdag, truer tyskerne med å
skyte 15 uskyldige franskmenn til og deportere 500 andre.

NORGE: Vi har en viktig erklæring: For en tid siden advarte vi mot
visse rykter som ble spredt ut i Norge. Vi vil for sikkerhets skyld
gjenta denne advarsel. Utspredning av rykter er et ledd i norvekrigen
og de kan bli satt ut av fienden i rent provokatorisk hensikt. Fien-
den er i stand til å bruke alle midler til å spre ryktene.

LOKALT: Det verserer for tiden et forlydende, hvis riktighet slutt
ikke er usannsynlig, om at tyskerne akter å arrangere en flyalarm med
bruk av forfalskede "engelske" fly, som skal kaste ut flygeblad om at
invasjonen er begynt, alt i håp om å få hjemmefronten til å blottstille
seg. Tyskerne og quislingene frykter nemlig den indre mobilisering.
Alle norske må være klar over at det ikke er på denne måte vi skal få
beskjed. Husk at når tiden kommer, vil vi få TYDELIG BESKJED.

"Morgenposten" for lørdag 18. ds. er merkelig nok følgende lille,
men megetsigende notis, sluppet gjennom den tyske sensur:
"Ulykke under nedtagning av kirkeklokke. - Da kirkeklokken i lands-
byen Dornheim i nærheten av Würzburg skulle tas ned, slik som det al-
mindelig skjer med kirkeklokkene i Tyskland for tiden, for å skaffe nye
råmaterialer til rustningsindustrien, skjedde det en uhyggelig ulykke.
En bjelke fra klockens forankring løsnet og styrtet ned midt i en flokk
barn, som hadde samlet seg på kirkegården som ivrige tilskuere til den
skjeldne begivenhet. To gutter på 6 og 7 år ble rammet så kraftig av
den nedstyrkende bjelke, at de døde kort etter, mens ennå en 8-årig
gutt, som også ble rammet, måtte bringes på sykehuset."

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

EUROPA: En stor styrke britiske bombefly rettet inatt et kraftig
angrep mot franske fabrikker som lager flymotorer og gummiringer for
tyskerne. Det var Gnome-Rhone-flyfabrikk og Goodrich gummiwarefabrikk
som begge ligger i nærheten av Paris. Forsvaret var blitt betraktelig
styrket siden det siste britiske angrepet på franske fabrikker, og
angrepet ble utført fra lav høyde. En annen styrke britiske bombefly
angrep dockene i Ostende, flyplasser i Nederland og Belgia og la miner
i tyske farvann. Britiske jagere angrep dessuten flyplasser i tysk-
okkupert område, og enkelte fly savnes.

Ifølge meldinger fra Stockholm brente det fremdeles i flåtebasene i
Kiel og Trondheim etter luftangrepene natt til i går. Meldingene sier
også at mange mennesker i Trondheim er reist ut av byen. Times's
korrespondent i Trondheim sier at mens angrepet på Trondheim mandag
var rettet mot kystområdet, var angrepet tirsdag også rettet mot mål
lenger inne i landet. I grensedistriktene i Sverige forteller folk at
nystelsene etter eksplosjonene på tirsdag var kraftigere enn i det
første angrepet. Hverken i det britiske kommunikatet eller i noen annen
offisiell melding er det opplyst noe om resultatet av angrepene, men
man tror at de var virkningsfulle.

I natt angrep tyske fly Norwich i Ost-England for annen gang i denne
uken. Norwich er en katedralby og i likhet med Bath, York og Exeter
som alle har vært målet for Hitlers bombefly, er byen vesentlig kjent
for sine berømte bygninger. Times skriver om de tyske represalier-
angrep blant annet: "Da den tyske fronten mot Russland kom i stand,
ble de gamle hansastedene ved Ostersjøen med én gang meget viktige
sentra for utstyr og forsterkninger til denne fronten. Av denne grunn
har det britiske flyvåpen foretatt de store toktene som har jevnet
Lübeck og Rostock med jorden. For et år siden gjennomlevde Storbritan-
nia herjingene av Die Luftwaffe. Forskjellen nu er bare den at Luftwaffe
har så begrensede styrker at det for å gjøre noe som helst inntrykk,
må konsentrere seg om mindre byer som er kjent for sin skjønnhet, men
som ikke har noen militær betydning. Svaret på disse nye tyske angrep-
ene kan bare bli at hele Storbritannia lengter etter nye meldinger om
enda sterkere angrep mot militære sentra og produksjonssentra i Tysk-
land". - Tyskland er blitt tvunget over på en kolossal indre defensiv-
front som det aldri hadde regnet med. I den ene tyske byen etter den
andre blir nu luftforsvaret organisert og titusenvis av spesialister
blir satt inn i rent defensivt arbeid.

RUSSLAND: På østfronten er tyskerne fremdeles på defensiven og de
gjør bare spredte motangrep. De har fremdeles store tap av menn og
materieil. Således kunnngjorde Moskva kringkaster onsdag kveld at flere
regimenter fra den 5te tyske divisjonen fra Salzburg, som går under
navn av "Vær-divisjonen" ble splittet opp bare tolv timer etter at de
var kommet fram til fronten. Disse troppene skulle egentlig ha stått
i reserve til vår-offensiven. - Der er småtreffninger i området ved
Leningrad og lenger sør i området mellom Brjansk og Karkow. I disse
kampene har tyskerne tapt 2.600 mann.

TYSKE FREDSFØLERE: I de siste 5 ukene har tyskerne vært ute med
tre fredsfølere, blant annet med tilbud om å vende seg mot Japan. Den
første fredsfølere gikk gjennom Tyrkia, heter det, den annen gjennom
Sveis og den tredje gjennom Sverige. Alle tre var likelydende. Det ene
soa har fått navnet Göringmemorandumet, ble sendt til Stockholm i be-
gynnelsen av april for å bli sendt videre til London, og innholdet av
dette er nu blitt offentliggjort. 1ste punkt gikk ut på at Storbritannia
og De Forenede Stater skulle anerkjenne Tysklands kontroll over Europa.
Punkt 2: Tyskland skulle legge under seg de russiske landområdet som
var nødvendige for å fullstendig gjøre det europeiske livsrom. Punkt 3:
Tyskland skulle overta storparten av de franske, belgiske og neder-
landske kolonier. - Til gjengjeld skulle Tyskland anerkjenne det brit-

overbevarende og Nord-Amerikakontroll
handlet mellom de tre verdensrikene og endelig tilby sin hjelp til å
drive Japan tilbake til dets naturlige grenser. Forslagene fikk selv-
følgelig blankt avslag, og det var dette avslaget som var grunnen til
at Hitler var så nedstemt under sin siste riksdagstale, sier diplomati-
ske kretser i Ankara.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma foregår det voldsomme gatekamper i ut-
kanten av Lashio, sier det siste kommunikatet fra Chungking. En annen
japansk styrke som rykker hurtig fremover truer byen Chitow som ligger
omkring 90 km sydvest for Mandalay ved jernbanen. Kampene til lands i
Burma har nådd et kritisk stadium. I luften har amerikanske flyvere
oppnådd en stor seier. De skjøt ned 22 japanske fly da 24 japanske fly
angrep en by på grensen mellom China og Burma på tirsdag. De 2 japanske
flyene som var igjen, ble sannsynligvis også ødelagt. Ikke et eneste
amerikansk fly gikk tapt.

I det syd-vestlige Stillehav har allierte fly utført et kraftig
angrep mot Lae flyplass på Ny Guinea. Der oppstod svære branner og 20
japanske fly på bakken ble enten ødelagt eller skadet. Koepang på
nederlandsk Timor ble også angrepet.

MIDTØSTEN: I Libya har lette, mobile britiske styrker drevet til-
bake mindre fiendtlige kolonner som også hadde tanks og panservogner.
Britiske fly har angrepet fiendtlige skip og flyplasser. Det siste
kommunikatet melder at 2 fiendtlige forsyningskip er blitt torpedert og
en tankbåt skadet av britiske fly. Ett av forsyningskipene var eskor-
tert av destroyere, tankbåten gikk i en konvoy. 2 tyske jagere ble
skutt ned i disse angrepene.

U.S.A.: Chefen for de amerikanske rustninger, Donald Nelson,
uttalte onsdag, at når tiden er inne, vil militær beslutninger ikke
bli hindret av mangel på skip. President Roosevelt's mål, å bygge 8
mill. tonn handelsskip i år, vil bli nådd, sa han. Bygningen av alle
slags marinefartøyer ligger fra 3 til 12 måneder forut for planen.

Samtidig med at disse kjensgeringer foreligger, har den tyske kontre-
admiral Lütow mianet tyskerne om at Atlanterhavet er den avgjørende
krigsskueplass.

KRONPRINS OLAV begynte den 12. april en foredragsturné i De
Forenede Stater. Han er ledsaget av Kronprinsesse Martha og Minister
Morgenstjerne. Aviser og kringkasting intervjuet ham, og hans foredrag
om Norges kamp på hjemmefronten og Norges krigsinnsats har vært påhørt
av tusenvis av mennesker. Reisen skal vare i 22 døgn og på de 9 første
døgn hadde Kronprinsen holdt 14 foredrag om Norge. I St. Pedro avla
han besøk ombord i et norsk skip og samme ettermiddag talte han i St.
Olav sjømannskirke. I San Fransisco talte han i den norske lutherske
kirke og avla senere et besøk i det nye sjømannshjemmet, Norges Hus.
Under et besøk i Oregon Ship-Building Company i Portland talte han ved
en sammenkomst som var arrangert av Portland handelskammer, om Norge
og De Forenede Stater som våpenbrødre. I Seattle besøkte han Boeing
flyfabrikk som bygger de veldige Boeing flyvende festninger.

Overalt er Kronprinsen blitt mottatt med begeistring, og den store
interesse for foredragene og de taler som ble gitt til Norge fra
amerikansk side, brakte vitnestyrd om en levende interesse og beundring
i Amerika for Norges innsats.

vvvvvvv

LOKALT: De norske aviser har meddelt at Reichborn-Rjennerud har
"trukket seg tilbake" som tidligere. Dette er som alt annet avisene
skriver, løgn. Han ble nemlig sparket ut. Det som fikk begeret til å
flyte over var at han kom neruset til det norsk-tyske bokstevne i
Colosseum. Han har også belastet det offentlige med utgifter til direk-
te fyllefest.

vvvvvvvvv

GUD BEVARE KONGEN OG FÆLLELANDET.

Vi gir i dette nummer et sammendrag av nyhetene fra 1. til 3. mai.
1. mai: Norge: Som tidligere meldt ble 18 nordmenn skutt i går uten å
ha vært stillet for noen domstol. Disse massebord foregikk kl. 10, nøy-
aktig samtidig med at to SS-menn som sies å være blitt drept av nordmenn
ble begravet i Bergen. De 18 som ble skutt, hadde sittet i fengsel som
gisler. Denne gemene terrorhandling blir i dag kjent over hele verden
hvor den vekker avsky og forferdelse. I Norge er stemmen ingen til det yt-
terste opphisset. Den nye skjendselsdåd kommer like etter de uhy gelige
beretninger om den sadistiske mishandling av lærerne før og under reisen
nordover kysten, beretninger som har rystet hele den frie verden. Nazi-
pressen og kringkastingen unnsær seg ikke for å fremstille massebordene
i går som en forholdsregel som er i samsvar med folkeretten. Den er i
virkeligheten bare i samsvar med tysk voldsmentalitet som systematisk har
satt all mellomfolkelig rett til side for en fullstendig teylesløshet
og rettløshet. Bøddelorganisasjonen SS som Hitler har gitt mere og mere
makt, spiller et høyt spill. Det kan ikke lenge være tvil om at det er
den samme nervositet som preget Der Führers siste tale som gir seg ut-
slag i slike opprørende terrorhandlinger som massebordene i går.

DE VESTEUREPEISKE FRONT: Storbritannias luftforsvar skjøt ned 11 tyske
fly i natt, dvs. over 20 % av en fiendtlig styrke på mindre enn 50 maskin-
er. 8 av dem ble skutt ned under spredte angrep på Nord-øst-England og
3 ble ødelagt over sine baser i Frankrike. - I dagslys igår utførte det
britiske flyvåpen 7 forskjellige angrep mot en 650 km lang front fra
Vliessingen til Bretagne. Hovedmålene var dockene i Le Havre og Vliess-
ingen, en flyplass i Orlais og jernbaneponten i Abbeville. Utenfor
kysten av Bretagne angrep Hurricane-fly 3 tyske destroyere. En av dem var
i brann da flyene drog bort. Under dagens operasjoner gikk 4 britiske
jagerfly men ingen bombefly tapt. Tyskerne tapte flere jagerfly.

Den britiske krigsminister Sir James Grigg har i løpet av de to måneder
han har sittet i regjeringen læst 1760 officerer fra deres verv fordi de
ikke fysisk og åndelig sett var tilstrekkelige aktive til å gjøre full
nytt for seg. Han har satt 1600 andre til mindre krevende oppgaver enn før.

RUSSLAND: På Leningradfronten er Njeva gått over sine bredder og har
avskåret store avdelinger av tyske tropper. Det russiske artilleri til-
intetgjorde flåter som forsøkte å bringe forsterkninger og forsyninger
til de isolerte styrker. - På midtfronten har det vært lokale angrep av
begge parter. - På Krim er en sovjet-styrke, etter hva en målsmann for
en tyske overkommando opplyser, nådd frem til de tyske hovedlinjer nord
for Kertsj-halvøya. - Russiske krigsskip har igjen senket et 10.000 tonns
fiendtlig forsyningskip i Berentshavet.

DET FJERNE ØSTEN: Det blir meldt fra General Mac Arthurs hovedkvarter
at der ble oppnådd fulltreffere på 30 japanske fly som ble overrumplet på
bakken under et alliert angrep på Lae, den japanske basis på New Guinea.
5 japanske jagerfly til ble skutt ned under et alliert angrep på Salamaua.

Et voldsomt slag raser på Burma-veien utenfor Lashio som ble erobret
av japanske styrker onsdag. Det britiske tilbaketog til Irrawadi-
elven fortsetter. Man er blittherre over en liten japansk avdeling som
angrep en by 80 km nordvest for Mandalay, og en Ghurka-brigade med tanks
har gjort et vellykket framstøt noen få kilometer syd for Mandalay.
Fienden tapte omtrent 500 mann.

MIDT-ØSTEN: 2 aksefly ble ødelagt og 4 skadet over Malta i går.
Italienske fly tok del i angrepene som var mindreintense enn vanlig.

I Libya har det på grunn av sænstormer ikke vært mulig å utføre annet
enn mindre patruljetokter.

vvvvv

2. mai: EUROPA: Det britiske flyvåpen angrep i natt tysk skipsfart uten-
for norskekysten og flyplasser i Nord-Frankrike. Værforholdene var ugunst-
ige for operasjoner i stor stil. Bombefly fra kystkommandoen oppnådde
fulltreffere på en destroyer under et angrep mot skipsfarten. 1 av kyst-
kommandoens fly savnes. - Intet tysk fly viste seg over Storbritannia i
natt. - Fotografier som nu er det britiske luftministerium i hende, viser

2.
at hovedmontøringshallen for dieselmotorer i Augsburg hvor motorer for ubåter blir laget, har fått hele taket ødelagt. Taket er 208 x 97 m og det største hullet i det er 30 m i diameter. Der kan ikke herske tvil om at det indre og maskineriet er blitt alvorlig skadet og ikke fullstendig ødelagt.

RUSSLAND: Russisk infanteri støttet av tanks, angriper i midt-avsnittet hvor jordsmonnet er blitt hårdere. De heftigste kampene foregår i Brjansk - Orel og Kursk-området. Mellom Orel og Kursk har russerne inn tatt Satezh, omtrent 40 km nord for Kursk. På Leningradfronten hadde tyskerne 1. mai omtrent 1.000 falne og der er russiske tanks i aksjon der også. Tyskernes samlede tap på Leningradfronten i april beleper seg til 58.000. - I avsnittet nordvest for Moskva, feiret russiske friskarere 1. mai ved å tilintetgjøre en bataljon tysk infanteri. - I Barents-havet er en tysk båt til senket. Det var en transportbåt på 9.000 tonn.

Bak de tyske linjer på østfronten har tyfusfeberen fortsatt å herje og dødsprosenten i Warsjawa er fire-doblet.

MIDTØSTEN: Amerikanske tropper er nu i Midtøsten, meddeles det offisielt.

I går hadde britiske patruljer flere sammenstøt med fiendtlige patruljer. 6 fiendtlige fly er skutt ned og 8 skadet over Malta de to siste døgn.

DET FJERNE ØSTEN: Japanske tropper har nådd Mandalays ytterste forsteder hvor britiske og kinesiske tropper utkjemper hårdnakkede forsinkelsesaksjoner. I nærheten av grensen mellom Burma og Kina foregår voldsomme kamper mellom kinesiske styrker og en flyvende japansk kolonne som er rykket frem langs Burma-veien fra Lashio. - Til tross for at inngangen til Burmaveien, Lashio, er falt, så president Roosevelt igår at militære forsyninger til Kina kommer frem helt tilfredsstillende. - Allierte bombefly har bombet flyplassanlegg i Asmeta på New Britain. Japansk luftaktivitet over Port Moresby og andre luftbaser nord for Australia er tiltatt i de siste par dager. 2 ikke identifiserte men sannsynligvis japanske fly er siktet over Townsville 1100 km nord for Brisbane på Australias østkyst og litt syd for det sydligste punkt som hittil har vært angrepet av japanerne.

På vegne av Kong George tildelte den britiske luftminister i går admiral Riiser-Larsen en høy britisk utmerkelse, Bath-ordenens kommandørkors.

3. mai: EUROPA: Britiske bombefly angrep i natt tyske skip utenfor norskekysten. En stor tankbåt ble satt i brann utenfor Aalesund. En middels sotrt tysk lastebåt ble også satt i brann. Andre britiske fly var i natt ute og la miner. 2 britiske fly savnes. - For 2nen natt på rad var der ingen tyske fly over Storbritannia i natt. - Tidlig i går kastet et britisk fly 2 bomber på dekket av en tysk destroyer utenfor norskekysten. - Under angrepspatruljer over Nord-Frankrike i dag morges ble 3 fiendtlige maskiner skutt ned av britiske jagermaskiner.

I FRANKRIKE er 55 gisler blitt henrettet i Lille som gjengjeldelse for drapet på 2 tyske soldater. Dette blir opplyst i en melding fra Vichy hvor det også heter at der har vært gjort sabotasjehandling på 2 franske jernbaner denne uken. De tyske myndigheter skal ha arrestert en mengde gisler.

I BELGIA er der brutt ut en voldsom skogbrann ved Limburg.

RUSSLAND: Marskalk Timosjenkos tropper har drevet en kile dypt inn i de tyske stillinger sør for Karkow. Der blir nå meldt om kamper i dette avsnitt lange en linje som går fra Poltava til Dnjepropetrovsk. De russiske styrkene i dette området vil kunne true ethvert tysk forsøk på et fremstøt fra Karkow mot Kaukasus i flanken. - Det blir meldt om andre russiske angrep i området nord for Taganrog og om heftige kamper ved Novgorod, Staraja Russa og Leningrad. Avdelinger av de nye russiske reservearmeer har vært i ilden for første gang på midtfronten. Mellom 22/3 og 22/4 ble 1018 tyske fly ødelagt mot 391 russiske.

MIDTØSTEN: Britiske bombefly har gjennomført et kraftig angrep med mot aksens ubåtstasjon på Leros i Dodekaneserne, dessuten en flyplass nord for Athen og havna i Bengasi. - I Libya er mindre fiendtlige patruljer trængt tilbake.

DET FJERNE ØSTEN: Japanerne gikk inn i Mandalay fredag. Britiske tropper fortsetter å møte det japanske press ved Monywa, 100 km lenger vest.

vvvvvvvvvvvv
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 222.

LONDON - NYTT.
5. mai 1942.

955

2. Arg. 5-42.
O.V.

Mappe 9
Eksp. 222
Jfr. ---

HOLLAND: Det er nettopp kommet melding om at den tyske overkommando i Holland har kunngjort at 72 hollendere er skutt.

DEN VESTEUEUROPEISKE FRONT: I natt angrep en stor styrke med britiske bombefly dekker og skipsbygningsverfter i Hamburg. U-båtstasjonen i St. Nazaire ble også bombet og det ble strødd miner i fiendtlig farvann. Flyglasser i Nederland, Belgia og Nord-Frankrike ble også bombet. Bombefly fra kystkommandoen skadet 2 tyske skip utenfor norskekysten og bombet mål inne på land. 5 fly gikk tapt i nattens angrep. Mål i Le Havre ble i morges angrepet av Boston bombefly ledsaget av jagerfly. 5 tyske jagerfly og en bombemaskin ble skutt ned. 3 britiske jagere savnes.

Da en tysk styrke på 30 fly kom over England i natt ble 7 ødelagt, et tap på 23 %. 5 av dem ble skutt ned over England og 2 over flyplasser i Frankrike. Målet for angrepet var katedralbyen Exeter, som var målet for det første represalietoktet. Et kommunike fra den tyske overkommando oppgir Luftwaffes tap til 25 fly i angrep mot Storbritannia for de 10 dage som gikk forut for 30. april. Dette tall er nesten dobbelt så høyt som det tall det britiske luftfartsministerium oppgir, nemlig 25 fly.

I går kveld kringkastet en tysk radiostasjon en erklæring om at franske fly angrep Storbritannia natten til søndag, som represalier for de britiske angrep på fabrikker i Frankrike som lager våpen for den tyske arme. Netten til søndag var der ingen fly over Storbritannia.

Den russiske hær organ "Den røde Stjerne" skriver betegnende i forbindelse med de britiske luftangrep i vest og dets betydning for østfronten: På grunn av den britiske luftoffensiv har vi ennå ikke oppdaget noen nye typer av tyske fly på den russiske front. Alle de nye tyske jagerfly blir satt inn på fronten i vest. Meldinger fra Finland viser skuffelse over at de lovede tyske forsterkninger og tilførsler ikke er kommet fra Rostock og Lübeck, de to havnebyer som har vært utsatt for de britiske bombetokter.

Den australske luftminister opplyste i dag at enheter fra det australske flyvåpen opererer på Island, under amerikansk ledelse.

Meldinger fra amerikanske verfter er om sjøsetting av 6 destroyere, hvorav 4 gikk av stabelen på mindre enn en time. De ble sjøsett med dampen oppe, idet 90 % av arbeidet på disse krigsskip var gjort mens de sto på beddingen. - Det er 25 år siden i dag at de første amerikanske krigsskip ankom til Europa i forrige verdenskrig. I dag kjemper på ny amerikanske krigsskip i europeiske farvann og sjefen for den amerikanske marine kommer her, admiral Starb, er kommet med følgende budskap til de allierte: Vi skal knuse Hitler, sa han. Det kan i det hele tatt ikke herske noen tvil om at de forente nasjoners overlegne styrke er nødt til å vinne denne krigen. Enda Hitler var i gang før vi begynte, skal vi stoppe ham og slå ham. Vi ser fram til den tid da vår styrke er kommet så langt at vi kan slå til. Det britiske flyvåpens bombetokter har i høyeste grad virket oppmuntrende på de allierte. Den tid vil komme da denne offensive end vil bli utvidet til å omfatte også de andre våpen. - I sin kringkastingsstale i går kveld sa Sir Stafford Cripps at øyeblikket til å slå til snart var inne. - Andre britiske ministre har også antydnet at de allierte forbereder seg på å slå til.

Det er kommet meldinger i dag om nye tyske tiltak for å styrke forsvaret i vest. Kanoner fra Maginot-linjen er bragt ut til Atlanterhavskysten.

En del forsterkninger av tyske tropper og mindre styrker med fly er blitt sendt til Frankrike. Også i Norge foregår fabrikkarbeide for å beskytte denne del av den tyske front.

RUSSLAND: Det meldes i dag om øket virkeombet på Krim. Russerne angriper fra Sebastopol og fra Kerch-halvøya. Tyske bombefly har angrepet russiske stillinger i et forsøk på å gjenopprette herrredømmet over øst og sydøstkysten, som gikk tapt for 4 måneder siden. Marskalk Timochenko har ikke ventet på at tyskerne skal realisere sine planer. Han har allerede drevet kiler inn i de fiendtlige stillinger i nærheten av Kursk, Charkow og Taganrog, slik at tyskerne må fjerne truslen fra floyene før de kan rykke fram. - Lørdag misten tyskerne 25 fly mot russerne 8.

DET FJERNE ØSTEN: 80 km. vest for en i ruiner lagte by Mandalay, kjemper britiske tropper seigt for å stanse den ene arm på den japanske knipetangsbevegelse, som søker å få de allierte i Burma til å gå i feller. I nordøst har den annen innringningsarmen kommet nærmere den kinesiske grense. Chung King melder i dag om voldsomme kamper nord for Lashio hvor Burma veien slutter. Samtidig kom det melding om et store japanske forsterkninger rykker opp i retning av kampområdet i Nord-Burma. Dokkene i Rangoon ble i natt på ny angrepet av amerikanske bombefly. Kinesiske bombeskiner, assistert av frivillige amerikanske flygere har gjort et tokt mot Lashio. - Den kinesiske militære målsmann uttalte i Chung King i går kveld. De kinesiske tap under kampene i Burma siste måned er mellom 3 og 4.000 mann, mens fienden tapte mellom 13 og 14.000.

MIDTØSTEN: Angrepet mot Malta var holdt i indskrenket målestokk i går morges, den 3. mai. En Messerschmidt 109 ble skutt ned av britiske jagerfly. - Fientlige fly var over Alexandria i natt. En Heinkel-maskin ble skutt ned av nattjagere og andre skadet. I følge offisielle oppgaver som ble utgitt i Alexandria i dag, er over 1-1/4 mil. ton med tyske og italienske handelsskip blitt senket i Middelhavet siden Italia gikk inn i krigen. - Dagens krigskommuniké fra Middøsten melder at en del mindre grupper med fientlige kjøretøyer ble revet opp av artilleriild. - Den nåværende situasjon på østfronten ble bakrevert av en spesialkorrespondent i Daily Telegraph som: "Norværs stillhet." - Det er en alminnelig oppfatning at for tiden beretter den tyske øverstkommanderende seg vesentlig med forevar. Skjønt han har mottatt forsterkninger, mener man at de tyske og italienske styrker ikke er så kraftige som de var før den britiske offensiv i november i fjor. Deres panserstyrker er kanskje bedre utrustet. I det siste har man observert et interessant forhold, nemlig at tyskerne og italienerne er mere sammenblandet, og da særlig i de framskutte områder.

Den britiske undervisningsminister sendte følgende hilsen til de norske lærere i dag: Som en representant for det britiske skoleverk vil jeg gjerne få sende en hilsen til den norske lærerstand som i denne tid lider så meget endt. Vi hylder dere for den motige protest mot å gjøre dere til redskap for quislingstyrets uale planer. Vi vet at dere vil holde fast ved det som er rett og at dere vil ofre dere selv for å verge de barn som er betrodd dere. Og vi vet alle at ethvert folks framtid faller sammen med ungdommens framtid. Vakt holdet har kostet dere uhyggelig meget, og vi har fulgt dere i tankens med vår samfølelse. Dere skal mer og mer få se positive utslag av våre offensive tiltak mot vår felles fiende. Vi vil som våpenbrødre sette inn i striden all den kunnskapen og åndens makt vi eier, i tillegg til vår fysiske og materielle styrke. Alle åndslivets kvinner og menn i Storbritannia ser med bunnring opp til den norske lærerstand, hvis rakryggede holdning har kastet glans over læreryrket, blant alle som er betrodd ledende oppgaver i folket. Deres eksempel vil bidra til at den dag rykker nærmere, da oppdragergjerningen og kulturen igjen skal få utfolde seg i fred og sikkerhet.

LOKALT: Følgende telegram er den 29/4 d.å. sendt til fylkeslederne forskjellige steder, fra landsleder "Orvar Sæther: "Flere lærere som ennå protesterer mot lov om sambandet skal sendes til Nord-Norge. Foreslå 20 fra Deres fylke. Dessuten skal 30 lærerinner fra Deres fylke innstilles til avskjed og flytning fra fylket. Send navnliste over disse til Norges Lærersamband innen 5. mai. Konferer fylkeslederen for sambandet." - Dette telegrammet er muligens akkurat som det telegrammet Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sendte angående lærertransporten med d/s "Skjærstad" - delvis sendt ut for å skremme lærerfronten, men det gir i hvert fall en utmerket bakgrunn for bedømmelsen av de hyrdetonspregede avisartikler Sæther har skrevet til lærerne i det siste.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

MADAGASKAR: Britiske styrker er gått i land ved Curriebukta på Madagaskar. Landgangen foregikk under dekke av marinefly. De siste meldinger om de kombinerte flåte og landstridskrefter som nærmet seg Madagaskar i grålysningen i morges, ble gitt i følgende kommunike ved middagstid i dag i London: Kommandanten for de britiske styrker melder at våre stridskrefter er gått i land ved Curriebukta under dekning av marinefly. Det er hensikten å rykke fram over landtangen til flåtestasjonen ved Diego. Våre styrker har møtt svak motstand. De franske myndigheter på Madagaskar er blitt forsikret om at de forente nasjoner ikke har til hensikt å gjøre noen endring i suverenitetsforholdet. - I en offisiell meddelelse fra utenriksdepartementet i Washington i dag heter det at det britiske skritt har den amerikanske regjeringens fulle tilslutning og støtte. Skulle det vise seg påkrevet for amerikanske tropper eller skip å bruke Madagaskar som støttepunkt under kampen for den felles sak, vil De Forente Stater ikke ha noen betenkeligheter ved å gjøre det. - Om Madagaskars strategiske betydning uttales: Madagaskar ligger tvers over to av de viktigste allierte sambandslinjer i det indiske hav og like i nærheten av den tredje. Den første av disse linjer går fra Kap Det Gode Håp langs Øst-Afrikas kyst til Det Røde Hav, til Den Persiske Bukt og Bombay. Den andre går østover Madagaskar, Ceylon og Den Bengalske Bukt, mens den tredje går rett østover til Australia. Alle disse tre linjer trafikeres av allierte skip som går med forsyninger til de allierte nasjoner i Russland, Middøsten, India og Australia. Hvis fientlige luft og flåtestridskrefter var i stand til å opprette baser på Madagaskar ville de kunne forstyrre trafikken på alle disse tre linjer. Dessuten ville de kunne stanse kysttrafikken mellom havnene i britisk Syd-Afrika, portugisisk Øst-Afrika og britisk Øst-Afrika. Det som gjør at Madagaskar er av så stor betydning i dag er at det lett kan opprettes flyplasser, som vil sette fly i stand til å operere over et stort område av Det Indiske Hav.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske fly som er stasjonert i India angrep i går kveld en flyhavn nordøst for Rangoon. Det var 70 japanske fly på bakken og en hangar og flere fly på startbanene ble satt i brand. Like før hadde amerikanske fly angrepet dokkene i Rangoon. - I Chung King blir det opplyst at japanske styrker har nådd den kinesiske grense langs Burma veien. Mens britiske og kinesiske styrker trekker seg langsomt tilbake på Mandalayfronten, holder kineserne fremdeles Tanguyi, 160 km. sønnenfor Mandalay. På Filipinene bombarderte japanerne i går i 5 timer øyfestningen Corregidor i Manilabukta. I dag gjenopptok festningens kanoner artilleriduellen med det japanske batteri.

MIDTØSTEN: Det blir meldt at Malta har fått en hilsen fra de beleirede garnisoner i Corregidor, og i Kronstadt og Sebastopol. Angrepet på Malta er ikke så kraftige som før. Et tysk bombefly ble skutt ned og et annet skadet i går. - Om situasjonen i Libya sier dagens Kairokommuniké at det er inten ting å melde, men under denne stillheten på overflaten er det tegn til en aktivitet som kanskje kan føre til en tysk offensiv mot de britiske stillinger i Middøsten. Tyskerne og Italienerne har fått atskillige forsterkninger. Det er også kjent at det er blitt foretatt utskiftninger i den tyske generalstab i Libya og at to nye generaler er kommet til fronten der.

Den fientlige propganda som inntil nylig håpet at en fredsaksjon ville føre til et heldig resultat, har nå innsett at dette er håpløst. For omkring 6 uker siden hadde Ankara fått vink om at Tyskland ønsket en fredsaksjon som var bygget på solidaritet mellom de hvite folkeslag, og stanse Japans framstøt i Asia. Det er mulig at den strålende anerkjennelse som Hitler ga japanernes mot i riksdagstalen var beregnet på å dekke over den uforsiktede omgang med den gule fare.

RUSSLAND: Det er fremdeles ikke tegn til en tysk offensiv i Russland og dagens russiske kommuniké sier bare det ikke er hendt noe av betydning. Men Hitlers våroffensiv vil sikkert komme, sa den velkjente russiske journalist Ilja Ehrenburg i Moskva Kringkaster i dag. Det vi må gjøre er å forendre våroffensiven til en vår-retrétt, sa han. Viljen

til å begynne en allmennlig offensiv i Europa gjør seg mer og mer sjelden og de britiske bombetokter mot Tyskland er innledningen til den.

Den tyske overkommando har gitt generallejtant Dittmarck i oppgave å fortelle de tyske lyttere hvorfor den tyske offensiv som man har hørt så meget om, ikke er begynt ennå. Han sa at russerne hadde alle fordelene, og nevnte de lange avstander mellom de tyske tropper og forsyningsbasene og de store vanskeligheter med forsyningene. Videre fortalte han hvor vanskelig transporten var og hvorledes fienden var mere vant med værforholdene. Han sa at russernes transportsystem virker utmerket.

DEN VESTE-ROPEISKE FRONT: Det er sendt ut et kommunike om at en stor styrke britiske bombefly var over Syd-Tyskland i natt. Et av målene var Stuttgart. En avdeling Sterling bombefly bombet Skodaverkene ved Pilsen. Dokkene i Nantes ble også bombet. Jagerfly angrep fiendtlige flyplasser i Frankrike og fly fra kystkommandoen angrep skip utenfor kysten av Nederland og Norge og bombet Mandal flyplass. Briterne mistet 3 bombefly. Stuttgart er et viktig industrisentrum og er også hovedsetet for Bosch Magnetfabrikkene og fabrikker som lager tanks og svære militære lastebiler og annet krigsmateriell.

I natt mistet det tyske flyvåpen 7 fly under et angrep på England. 4 fly ble skutt ned over England. De 3 andre ble ødelagt av en tsjekkisk flyveløytant som fløy et 3-kanoners Hurricanefly. Alle 3 var Heinkelfly III. Angrepene i natt var rettet mot enkelte distrikter i Syd-England.

HOLLAND: Det er henrettet 72 hollendere, deriblandt flere hollandske offiserer. Det er første gang at tyskerne offisielt har innrømmet at det eksisterer en omfattende antinazistisk bevegelse i Nederland. Den hollandske statsminister sier om dette siste utslag av nazistisk terror: Hitler kan herske over slavenaturer, men han greier ikke å styre hollenderne. Den dag vil komme da de som utførte disse mord skal få stå til ansvar for sine gjerninger. - Tre dage tidligere ble 55 gisler henrettet i Lille og disse nye 72 i Nederland viser tydelig hvor nervøse tyskerne er.

LONDON: Lærere og lærerinner i London har holdt møte og vedtatt denne resolusjon: Vi uttaler vår dybeste beundring for den norske lærerstands motige innsats for frihetens sak, og følger våre kolleger med den varmeste sympati under de lidelser de nå må gjennomgå. De norske læreres lojalitet er et eksempel og en inspirasjon for alle lærere i alle land.

...- vVv ...-

I tilleggsprogrammet i dag var det utenrikskronik ved Arne Ording.

...- vVv ...-

LOKALT: De norske skipsredere har den 25. april sendt følgende skriftelse til Sjøfartsdepartementet: "Da våre selskaper ved ministerpresidentens lov av 19. mars d.å. er pålagt å stå tilsluttet det nye Norges Rederforbund, vil vi overfor departementet få framholde at det oppløste rederforbund utelukkende hadde næringens saklige og faglige interesser å ivareta. Med sine lover og de av rederne selv valgte tillitsmenn ga forbundet medlemmene den følelse av sikkerhet som er nødvendig for et fruktbringende og landsgavnlig samarbeid rederne i mellom. Da dette grunnlag nå er borttatt, kan det nye rederforbund ikke ansees som representerende redernæringen, hvorfor vi ikke kan være med å ta ansvaret for forbundets virksomhet."

...- vVv ...-

Fra den 6. mars av har foreldrenes aksjon mot N.S.U.F.s ungdomstjeneste funnet sted. Allerede i løpet av de første uker har mellom tredjeparten og halvparten av alle norske hjem meldt fra i skrivelser til Skanke og Stang at deres barn ikke skal delta i ungdomstjenesten. Det er i alt ca. 125.000 brev de to herrer har mottatt i de første 2 uker. - I de bygder hvor ungdomstjenesten skulle begynne, klarte også foreldrene å holde sine barn hjemme. Det foreligger opplysninger fra 4 steder hvor tallet på innkalte barn var fra 20 til 100, mens det bare møtte henholdsvis 2, 9, 12 og 14, alle fra N.S. hjem.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

DET FJERNE ØSTEN: Den britiske styrke som landet på Madagaskar i går er avansert 32 km nordover over nordspissen på øen. Meldinger som nådde London i ettermiddag sa at landgangspartiet nå var meget nærmere sitt mål, havnen og flåtestasjonen Diego Suarez og Antsirane som ligger syd for flåtestasjonen. Andre meldinger sier at britiske styrker fullstendig har inntatt eidet som forbinder flåtestasjonen med selve øen. Vichy innrømmer i går kveld at flåtestasjonen var blitt avskåret av den hurtige britiske fremrykning. Et felles kommunike fra det britiske admiraltet og krigsdepartementet sier at de britiske styrker på Nord-Madagaskar ble møtt med kraftig motstand og at tapene i døde og sårede har vært større i dag. Times diplomatiske medarbeider skriver idag: Ved at våre styrker har landet på Madagaskar utfører de en oppgave på vegne av alle de allierte. Denne handling kan kanskje betraktes som den første frukter av Harry Hopkins og general Marshall's besøk i London i forrige måned.

Corregidor og fortene i Manila-bukten har overgitt seg. Kampene fortsetter på øene Cebu, Mindanao og Panay. I et budskap til overstkommanderende på Corregidor-festningen, general Wainwright, sier president Roosevelt: Det amerikanske folk kan ikke forlange noe flattere eksempel på utholdenhet og seigt mot. De har satt en standard for amerikanske soldaters pliktoppfyllelse over hele verden. Amerikanske arbeidere i skipsverfter og ammunisjonsfabrikker fordobler sine anstrengelser på grunn av deres eksempel.

Imidlertid fortsetter den amerikanske øy Midway sin motstand langt ute i Stillehavet og har allerede slått tilbake 5 japanske angrep.

Mens japanernes hovedanstrengelser er konsentrert på Burma, har kinesiske geriljatropper utført overraskelsesangrep mot over et dusin kinesiske byer. Det blir meldt at andre kinesiske styrker holder den japanske fremrykning langs Burmaveien ikke langt fra den britiske grense. Britiske bombefly har gjort et nytt angrep mot en konvoi av japanske ferjer som avanserte oppover Chindwin-elven i nærheten av Monywa. - Et amerikansk flykommunike fra New Delhi i dag sier at nye opplysninger om flyangrepet mandag mot Mindalado flyplass ved Fangoon, viser at 40 japanske fly ble ødelagt. 25 andre fly ble sterkt skadet.

DEN VEST-ROPEISKE FRONT: I natt bombet det britiske flyvåpen for 2ten natt på rad industrianlegg i Stuttgart og andre mål i Syd-Tyskland. Dokkene i Nantes i Sydvest-Frankrike ble også bombet for 2ten natt på rad. Andre britiske bombe- og jagerfly angrep tyske flyplasser i Nederland, Belgia og Nord-Frankrike. 4 britiske bombefly gikk tapt. - Die Luftwaffe foretok intet angrep mot Storbritannia i natt, men i dagslys tidlig i dag kastet tyske fly bomber mot en by på Englands sydøstkyst. Der var tap av menneskeliv å beklage og der ble voldt en del skade.

Fire store tokter ble utført i dagslys i går av bombefly og jagerfly og ett tokt ble rettet mot Zeebrügge. Det britiske flyvåpen tvang Luftwaffe til å ta kampen opp og skjøt ned 4 fiendtlige fly. 6 britiske fly gikk tapt.

MIDTØSTEN: Voldsomme sandstormer har begrenset virksomheten i Libya. De konsentrerte luftangrep på Malta som var en daglig foreteelse til litt over en uke siden, er skrumpet inn til en ubetydelighet. Det oppgis at antallet på fiendtlige fly som ble ødelagt over Malta i april måned var 154 - et gjennomsnitt på over 5 fly om dagen.

RUSSLAND: I Russland utvikler våren seg for full fart. Mange flyplasser er allerede tørre. Virksomhet i luften går som en forløper for virksomheten til lands. Det russiske flyvåpen som er forsterket med de britiske Hurricane-fly, tar initiativet. Russiske langdistanse-bombefly bomber tyske flyplasser, jernbaneknutepunkter og depoter. Unge russiske flyvere som brenner etter å få slåss, blir i tusenvís holdt tilbake for å få enda mere trening. Tyskerne på den annen side har unge folk med liten erfaring og med enda mindre kampånd. I løpet av den siste måned tapte Luftwaffe omtrent 1000 fly i en forholdsvis stille periode. Imidlertid stiller de russiske geriljastyrkers omfattende virksomhet tyskerne overfor et vanskelig problem. Geriljakrigere sprengte nylig i

2.
luften 4 tyske troppeforsyningstog på jernbanelinjer til Minsk og drepte over 500 tyske soldater. I andre deler av Hviterussland er der falt over 1300 tyske offiserer og menige på to måneder på grunn av den russiske geriljaaktivitet. Bare i Orel-området løper de russiske geriljatroppers antall opp i 20.000 mann. I går meldte de til Stalin at på 6 måneder hadde de påført tyskerne tap som løp opp i 5.000 falne.

vvvVvvv

EN BERETNING fra et øyenvitne til det britiske strandhugg i St. Nazaire i slutten av mars er nu kommet til general de Gaulle's hovedkvarter i London. Franskmannen som sendte den, forteller at to britiske offiserer ble spurt av de tyske myndigheter om destroyeren Campbelltown som hadde rent inn i dokkportene, var fylt med sprengstoff. De britiske offiserene svarte benektende og de ble da bedt om å følge med noen tyskere ombord. Destroyeren sprang i luften i det samme de nådde frem til den, og de to britiske offiserer døde sammen med tyskerne.

NORGE: Et eksempel på Nasjonal Samlings nye taktikk for å skape forvirring blant lærerne er at en del lærere på Falstad ble sluppet fri og det ble sagt at de hadde kapitulert. Imidlertid står lærerne fremdeles like fast. Både på Kirkenes, Falstad og Grini.

vvvVvvv

Vi gjengir i utdrag major Hastings militærkronikk, holdt den 2 de.:
Jeg har nettopp vært noen dager i en treningsleir for britiske artillerister etter et opphold på mange måneder. Deter vanskelig å si hva som gjorde mest inntrykk på meg, enten det var det rikelige utstyr, den fremragende kvaliteten av våpnene eller kampånden hos menneskene. På alle felter var der skjedd uhyre forandringer. Men det største fremskritt tror jeg allikevel var selve treningen i angrepsmekanikk. Den som husket den britiske hær i dagene etter Dunkerque da menn med alt for lite utstyr forberedte seg i all hast på en invasjon som de ventet hva dag som helst, må føle motsetningen som en opplevelse. Instinktivt vet og føler hvert menneske at gjengjeldelsens time nærmer seg. - Denne gang er det ikke et håp ut i lase luften, det er et håp som bygger på god og solid grunn. Det er den første vårløsning i denne krigen da Tyskland og dets aksebrødre ikke er alene om å bestemme strategien. Mange ting viser at vi nærmer oss en ny fase i krigen. Det er sant nok at tyskerne ennå ikke fullstendig har mistet initiativet, men grepet er ikke lenger så fast som før. Når som helst i de nærmeste månedene kan der skje dramatiske omveltninger, selv om vi ikke skal vente oss alt for meget. Og har Hitler først mistet initiativet, vil han aldri vinne det igjen. Når en hær har vært på toppen av sin yteevne og den så må innrette sin strategi etter styrker som er langt større, hvis våpenstyrke stadig stiger, kan det ikke bli mere enn én utgang. Den gradvise svekkelse av viljekraften som er det første tegn på at en strategi holder på å komme i ulage, viser seg for tiden best i Tysklands latterlige bombepolitikk, de såkalte Baedeker-angrep. Det blir mere og mere klart at grunnen til at Hitler vendte tilbake til Berlin, og grunnen til hans ufattelige skryt er den stadig stigende skrekk som de britiske luftangrep har fremkalt i Tyskland, og den virkning som angrepene har hatt på tysk moral som allerede før var begynt å bli frynset i kantene. Det eneste betydningsfulle av alle løftene hans var løftet om at Tyskland skulle gi igjen slag for slag, ikke bombe for bombe. Det var et usedvanlig fromt løfte sammenlignet med truslene hans ifjor sommer da han hylte opp om at for hver bombe som ble kastet over Tyskland, ville die Luftwaffe kaste ikke hundre men tusen bokbær over Storbritannia. Men hittil i alle fall, har ikke die Luftwaffe vært i stand til å komme tilnærmelesvis opp i mot de angrep som det britiske flyvåpen har levert. Deter en kjent sak at dersom det ville forsøke noe slikt, måtte fordelingen av de tyske flyetyrker omlegges fra grunnen av, og det er lett å tenke seg hva det ville ha å si for organisasjonen av den nye offensiv på østfronten. - Det er vel ikke mange som legger særlig vekt på møtet mellom Hitler og Mussolini. Den italienske stumtøneren er simpelthen blitt tilkalt for å høre hva Hitler krever med tanke på felttoget i Russland. Før spurte man alltid: Hva vil Hitler gjøre nu? Idag derimot er det ingen tvil om at Hitler er bekymret for sine egne fremtidsplaner og med stadig større engstelse spør seg selv: Hva vil de allierte gjøre?

vvvVvvv

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr.225.

LONDON - NYTT
8. mai 1942.

2 årg.

MADAGASKAR: Vichys befalshavende i Nord-Madagaskar har overgitt seg. Dette ble opplyst av statsminister Churchill i Underhuset i ettermiddag. Flåtestasjonen Diego Suarez og byen Antsirane like ved er på britiske hender. Man antar at den britiske flåte er gått inn i havnen Diego Suarez i ettermiddag. En protokoll blir nå satt opp mellom de britiske offiserer og Vichyoffiserene. Da Churchill ga disse opplysninger om den hurtige og vellykkede avslutning på operasjonene sa han: For så vidt mulig å undgå blødsutgytelse satte vi inn en stor styrke av alle våpenarter. Det ble gjort forberedelser i 3 måneder på forhånd. Som allerede meldt ble landgangen gjennomført med held. Innen tirsdag kveld var våre tropper i kontakt med Vichystyrkene i og foran Diego Suarez og foran oddene ved Antsirane. Det første angrepet mot Antsirane stillingen ved dagbry i går ble slått tilbake og briterne tapte kanskje litt over 1.000 mann. Men generalmajoren som har kommandoen over de britiske tropper på Madagaskar angrep igjen i går kveld og okkuperte odden ved Antsirane. Churchill fortsatte: De franske offiserer, både i hær og marine overga seg. Byen Diego Suarez ble også okkupert. Tidlig i dag morges ble det gjort ennå et angrep mot batteriene ved Orancia ved inngangen til havnen. Disse stillingene har nå overgitt seg og en protokoll blir satt opp mellom begge parters offiserer. Minefeiere som utgjør en del av den kraftige dekningsflåte, har allerede begynt sitt arbeide. Statsminister Churchill uttalte til slutt: Disse operasjoner som var forbundet med risiko av forskjellig slag, ble utført med kraft og dristighet. Franskmennene kjempet også med tapperhet og disiplin. Vi beklager det blod som måtte flyte i en strid med tropper fra to land som i bund og grund kjemper mot en felles fiende.

EUROPA: Enda har ikke det britiske flyvåpen slått løs på Tyskland slik det vil komme til. En militær sakkyndig uttalte i London i dag at disse toktene som nå hadde pågått ubrutt i de siste to måneder, bare var en forsmak på det som ville komme. Det ble også meldt i London i dag at amerikanske bombefly som tar del i operasjonene mot Tyskland fra britiske baser vil arbeide etter en felles strategisk plan. Amerikanske militærledere skal også være med på å avgjøre spørsmål av taktisk betydning.

Himmels trofaste tjener Heydrich er nå kommet til Paris. Samtidig blir det meldt at de franske gisler til blir skutt i dag, etter at 4 gisler ble skutt i går. Påskuddet for Heydrichs besøk i Paris er at den nye tyske politisjefen i Paris skulle settes inn i sitt embede. Men den virkelige hensikt er å innlede en ny periode med samarbeid mellom Gestapo i Frankrike og politier under Lavals kontroll. I de tre siste dage har 95 franske patrioter falt for tyske kuler. - De tyske myndigheter i Brest truer i en proklamasjon med å erklære beleiringstilstand i hele distriktet. Denne trussel er resultatet av den rolle franskmennene spilt i St. Nazaire i det britiske strandhugget for en tid siden. § Heydrich kommer til Paris fra Tsjekkoslovakia, hvor han har skaffet seg et mørkt rulleblad. I denne uken er 34 tsjekkere til blitt skutt, men som i Frankrike er ånden ubrutt. Fra Praha kommer dette budskap: Vi står fast og vi hilser med glede all den skaden som briterne gjør med sin bombing av Skodaverkene. - Den fiendelige innstillingen mot tyskerne i hele det okkuperte Polen er nå helt fanatisk. Over alt blir det tyske politi angrepet av omstreifende flokker av bevapnede polakker. - Brusselkringkasteren melder at det i går var en voldsom eksplosjon i en belgisk fabrikk. Man sier at eksplosjonen skyldes gasser som ble utviklet under vulkanisering av gummiringer. Det ble gjort atskillig materiell skade.

Britiske bombefly rettet i natt et kraftig angrep mot fabrikker i Stuttgart i Syd-Tyskland og u-båthavnen ved Nantes. Dette er tredje gang på rad britiske fly har vært over Stuttgart. Andre industrimål i Syd-Tyskland ble også bombet. Tyske flyplasser i okkupert område ble angrepet av jagerfly og bombefly. Fra disse toktene var det 7 britiske bombefly som ikke kom tilbake. - Det var ikke noen tyske bombefly over Storbritannia i natt, men tidlig i dag morges foretok 4 tyske jagerbombefly angrep

mot sydøst-England. Det ble gjort skade på en villa, men det var ikke noe tap av menneskeliv. - I går foretok britiske fly 6 dagtokter over Frankrike og bombet kraftstasjonen i Caens og flyplasser ved St. Domaire og dokker og jernbaner ved Calais. Bare en gang møtte de noen motstand av fly og en tysk jager ble skutt ned. Briterne hadde ingen tap av bombe fly under disse dagtoktene, men et britisk jagerfly ble tvunget ned av luftvernilden. - I april slapp det britiske flyvåpen flere bomber over Tyskland enn noen måned tidligere.

RUSSLAND: Mens tyskerne framdeles snakker om sin lenge bebudede offensiv er en av Stalins nye vårdivisjoner gått til aksjon på midtfronten. Disse friske russiske tropper brøt gjennom de tyske defensive stillinger som er sterkt beskyttet av miner langs elvebreddene og tilføyde de tyske tropper tap som kom opp i 12.000 falne. De nye russiske divisjoner utgjør en del av de store reservearmeer på millioner av mann som er blitt trent og utstyrt i løpet av vinteren i Sibir. På Leningradfronten har russerne drevet en kile mellom to tyske grupper og omringet en tysk avdeling. "Den Røde Stjerne" skriver at russerne erobret et knutepunkt som tyskerne hadde holdt hele vinteren og avskar dermed forbindelsen mellom de nordlige og sydlige tyske styrker på denne fronten. - I Berlin ble nøytrale korrespondenter i går underrettet om at tyskernes mål nå er å jevne ut sine linjer for å skaffe seg utgangspunkter for sin offensiv. Tyskerne sier at det ennå er mange russiske grupper som må utslettes i den tyske frontlinje. - Et tysk forsyningskip på 5.000 ton er senket av russiske krigsskip helt i nord.

MIDTØSTEN: Dagens Kairokommuniké forteller at briterne fortsetter sin patruljevirkosomhet i Libya. Sandstormer har hindret større operasjoner. Maltas luftvern skadet i går 4 bombefly og et jagerfly i en del mindre fiendtlig angrep.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma har japanernes hovedstyrke bøyet nord-øst over mot den kinesiske grense. En kinesisk målsmann opplyste i dag at japanerne har inntatt Wang Ching på grensen mellom Kina og Burma, ved Burmaveien 120 km. fra Lashio. - Amerikanske flygere har vært meget aktive på denne fronten. Både britiske og kinesiske armeer i Burma står fremdeles i god kontakt med hverandre. De er helt underlegne i antall. - Det britiske flyvåpen dekker tilbaketog for de britiske styrker i retning av Indias grense og har oppnådd fulltreffere på japanske trolleyketter på Chindwinelva. Rangoons flyplass er blitt bombet for tredje natt på rad av amerikanske bombefly. - Fra Filipinene blir det meldt at amerikanske og filipinske tropper gjør kraftig motstand på Mindanao, Panay, Luzon og andre øyer. - Den filipinske festningen Corregidor som ble inntatt av japanerne for 2 dage siden har utholdt en beleiring som varte i 149 dage. Denne seige motstand har vært av stor militær betydning. Corregidor ble erobret fordi garnisonen var fullstendig utmattet og fordi fienden hadde så langt flere styrker og mere materiell. Etter en kamp som hadde vart 149 dage, led festningen av mangel på ammunisjon, mat og legemidler og med av forsvarsverkene var blitt fullstendig ødelagt.

...- vVv ...-

LOKALT: I Gøteborgs Handels- og Sjøfartstidning for 2. mai skrives under artikkelen SITUASJONEN: Månedsskiftets viktigste og mest oppsiktsvekkende nyhet er budskapet om de 18 henrettelser i Norge. Endog det tyske militærbefal må vel være på det rene med at det er nytteløst, noen steds den siviliserte verden, å finne forståelse for denne framferd. Den eneste "forbrytelse" disse 18 har begått, er at de forsøkte å slutte seg til de menn som kjemper for sitt lands frihet. - Det er endog ikke dødsstraff som krigsfanger rømmer fra fangeleire for å slutte seg til sine. Hvis slike rømlinger skytes under flukten, ansees det for en beklagelig nødvendighet. Men disse 18 ble ikke drept under flukten, de dømtes og henrettedes lenge etterpå. - Ytterligere en grunn anføres av tyskerne: at to tyske politimenn var blitt drept. Men de ble drept - av andre menn enn de henrettede. - Skal dette være svaret på Riiser-Larsens varmhjertede henstilling til de tyske offiserer?.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

DET FJERNE ØSTEN: Sjøslaget ved Salomonøyene i det vestlige Stillehav fortsetter. Japanernes tap ved de alliertes fly og luftangrep er store. Hittil er det meldt offisielt at ialt 20 japanske skip, derav 13 krigsskip er senket. Her er den siste listen over de japanske tap etter melding fra general McArthur: 1 hangarskip, 1 tung krysser, 1 lett krysser, 2 destroyere, 5 kanonbåter og 4 forsyningskip, hvorav 3 ble senket av undervannsbåter og et transportskip, i en trefning nær Ny Guinea. Skadet er: 1 hangar skip til, som antas å være senket, 1 lett krysser til, 1 ombygget hangarskip på 9.000 ton, 1 transportskip til og en lastebåt. Dette blir i alt 14 skip som er senket og 5 skadet. Hertil kommer at japanerne har tapt 6 fly. - Et britisk kommuniké fra admiralitetet i ettermiddag uttaler at den japanske påstand at Yorkshire eller noe annet slagskip er senket, savner ethvert grunnlag. - Sjø og luftslaget begynte mandag utenfor Salomonøyene, som ligger 1.500 km. nordøst for Australiakysten, og dagens kommuniké fra de alliertes hovedkvarter i Australia ga de siste meldinger om kamputviklingen og sa at store slag fortsetter både til sjøs og i luften. De allierte tap har ikke blitt oppgitt ennå. - General McArthur hovedkvarter melder i dag at i går foretok allierte bombefly et angrep fra lav høyde mot fiendtlig skipssamlinger ved en øygruppe syd for Salomonøyene. De allierte bombeflys angrep er derfor øyensynlig en del av de andre flåte og flyoperasjoner. - Flåtestasjonen Diego Suarez på nord-Madagaskar, er nå på britiske hender. - De britiske tap antas å bli meget mindre enn det tall som tidligere er meldt, nemlig 1.000 mann. Dette skyldes at en del britiske tropper som var savnet, nå er kommet til rette. Disse troppene rykket onsdag morgen framover alene under det første britiske angrep mot Antsirane. De holdt stillingene til de ble funnet under annet britiske angrep samme natt. - Det britiske utenriksdepartement ga i dag nærmere enkeltheter om det tilbud som ble gjort Vichy-myndighetene på Madagaskar på vegne av den britiske regjering, samtidig med den første britiske landsetting, og før man møtte aktiv motstand. Forslagene var at Madagaskar skal forbli fransk, og fransk suverenitet bli gjenopprettet etter krigen. Sivile og militære tjenestemenn på Madagaskar, som er villig til å samarbeide med de forente nasjoner skal få sine lønninger og pensjoner utbetalt fra et spesielt fond. Utveksling av sivilt og militært personell, som nekter å samarbeide, garanteres. De forente nasjoner tilbød seg å gi Madagaskar samme militære og økonomiske støtte som er lovet andre allierte områder. En av betingelsene for det britiske tilbud var at franskmennene ikke skulle ødelagge noe anlegg, krigslagre, våpen eller andre forsyninger. Vichy-myndighetene på Madagaskar svarte overhodet ikke på dette tilbudet. - Det ble i dag offisielt meddelt i London at forsterkninger fra Øst-Afrika er kommet til Ceylon.

Et kommuniké fra Dehli melder at store amerikanske bombefly har gjort et vellykket angrep mot dekkene og andre områder ved Rangoon, tidlig i dag. Det brøt ut brann på mange steder. Japanske nattjagerfly ble drevet vekk og alle amerikanske fly kom velberget tilbake. Dette var det 5 toky på 8 dage som amerikanske bombefly har foretatt mot Rangoon. - Det blir meldt fra Dehli at små japanske styrker skal være gått i land i havna Akihav i Burma. I Nord-Burma har de japanske hovedstyrker nådd et punkt som ligger 100 km. nordvest for Mandalay. Andre japanske kolonner som rykker fram nordøst for Lashio, langs Burmaveien, står nå 40 km. inn i Kina. - Kineserne har imidlertid flere steder påført japanerne store tap.

RUSSLAND: Det ble kjent i går kveld at britiske flåteenheter med hell har eskortert to store konvojer til Russland. Den ene kom tilbake gjennom Nordishavet i ballast, til tross for voldsomme angrep av tyske ubåter. 90 % av krigsmateriellet ble i god behold levert i de russiske havner. - De britiske tap i den trefningen som varte i flere dage var: Krysseren Edinburgh, på 10.000 ton, som ble torpedert av en undervannsbåt og senere senket av de britiske styrkene. Videre 3 skip i konvojen, som skulle til Russland, og et skip i ballast.

som vendte tilbake til Storbritannia. -

På den russiske fronten gjør begge parter seg ferdig til de kommende store sammenstøt. Den russiske hær mottar nye tropper som slutter seg til veteranerne fra vinterfelttoget. - På Murmanskfronten har den russiske hær gjort en framrykning på 16 km. på den russisk-finske grensen. Moskva meldte i dag at tyske styrker som opererer i området ved Ilmen-sjøen, sydøst for Leningrad, har hatt 30.000 falne og sårede under den siste måneds mislykkede forsøk på å ta initiativet fra russerne. Etter som tiden for det store sammenstøt nærmer seg, kommer geriljakrigen inn i en ny fase. - I Berlin heter det at friskarene gror opp som sopp. Så snart det er ryddet opp i et distrikt, dukker de opp et annet sted med nye angrep og ny sabotasje, og legger bakhold for tyske patruljer og forsyningskolonner.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo om Midtøsten er kort: Intet å melde uten vanlig patruljevirkosomhet.

Gvernør og øverstkommanderende på Malta, general sir William Dogwich(?) har trukket seg tilbake, og vil bli etterfulgt av lord Worth(?) som allerede skal være kommet til Malta. - Den veldige påkjønning som sjefen for øyas forsvar har vært utsatt for, har gjort det nødvendig for ham å vende tilbake til England for å hvile. Han bringer med seg de beste ønsker fra den tapre garnison. - Hans etterfølger var sjef for de britiske styrker i Frankrike. Han har med seg til Malta det Georgkorset, som Kong Georg VI nylig tildelte hele befolkningen for utvist tapperhet.

EUROPA: 2 tyske bombefly ble ødelagt over Storbritannia i natt, da 6 fly kom over og kastet bomber, som hverken gjorde skade eller kostet menneskeliv. - I går angrep britiske bombefly ledsgaget av jagere, dokkene i Ostende og en industriell kraftstasjon i Seebrücke. Ingen britiske fly gikk tapt.

NORGE: Det blir meldt at lærernes faste holdning har tvunget myndighetene til et tilbaketog i skolestriden. I et rundskriv den 25. april, har det såkaldte kirkedepartement trukket tilbake bestemmelsen av 7. mars om at alle lærere ville bli avsatt som ikke underskrev en erklæring om medlemskap i Norges Lærersamband. Bestemmelserne av 17. og 19. mars om at bare medlemmer av Lærersambandet har rett til å undervise, er også blitt trukket tilbake. - Skolen skulle åpne igjen etter 1. mai. De lærerne som gjenopptok undervisningen, leste alle erklæringen av 9. april til elevene. I denne erklæring fastslår lærerne at de så langt det er mulig vil fortsette undervisningen av hensyn til foreldrene og elevene, men at de ikke vil være med på å lære noe som strider i mot deres samvittighet, og at de derfor har meddelt myndighetene at de fastholder sin protest mot medlemskap i Sambandet. I slutten av erklæringen heter det: Lærernes kall er ikke bare å si barna kunnskaper. Han skal også lære barna å tro og ville det som er rett og sant. Derfor kan han ikke uten å svikte sitt kald lære noe som strider imot sin samvittighet. Den som gjør det, øver synd både mot de elever han skal lede og mot seg selv. Dette lover jeg dere at jeg ikke skal gjøre. Jeg vil ikke oppfordre dere til noe som jeg mener er uriktig, eller lære dere noe som etter mitt syn ikke stemmer med sandheten. Jeg vil, som jeg hittil har gjort, la min samvittighet være min rettesnor og da tror jeg at jeg vil være i pakt med det store flertall av det folk som har gitt meg oppdragergjerningen, sluttet lærernes erklæring til elevene. -- Departementet søker nå å dekke tilbaketog ved å erklære at alle lærere er medlemmer, til tross for protesten, og at det er en seier for myndighetene, at skolene er kommet i gang. Men det riktige forhold er at myndighetene stengte skolene og nektet undervisning, mens lærerne hele tiden underviste der hvor det var adgang til det. Myndighetenes erklæring at alle lærere automatisk er medlemmer, er bare en tom frase. Tilbaketog skyldes lærerfrontens enestående fasthet. Lærerne er imidlertid forberedt på nye framstøt fra myndighetene når situasjonen er blitt roligere.

...- vVv ...-

Statsråd Hjelmtveit talte i tilleggsprogrammet i dag og hyldet lærerne og skolevesenet i Norge.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

DET FJERNE ØSTEN: De store sjø- og luftslagene i det sydvestlige Stillehav er foreløpig avsluttet med at de japanske styrker har trukket seg tilbake. De allierte styrker står klar til å fortsette sine angrep mot fienden. De siste opplysninger om de alliertes seier inneholdes i et kommunike som er utsendt i dag fra general M. Arthurs hovedkvarter i Australia, og det sier at de japanske meldinger om slaget savner ethvert grunnlag, og beskriver slaget som et nederlag for japanernes forsøk på å rykke sydover. Hittil vet man at 9 japanske krigsskip og 2 forsyningskip er senket, og 4 japanske krigsskip og 2 andre skip ble sterkt skadet. De japanske skip som er senket er: 1 hangarskip, 1 tung krysser, 1 lett krysser, 2 destroyere, 4 kanonbåter og 2 forsyningskip. Blandt de japanske skip som ble sterkt skadet er 1 hangarskip og man tror at dette fartøyet er gått helt tapt. Dessuten en tung krysser. Operasjonene varte i 6 dager. Kommuniket sier også at japanernes planer om å utvide sine støttepunkter i løpet av de siste 6 uker er blitt hindret av stadige luftangrep. Til slutt heter det: Våre angrep vil fortsatte.

Det er nå blitt opplyst at de britiske tap på Madagaskar bare er halvparten av det man fra først av trodde, d.v.s. 500 mann.

Japanske fly angrep i går og i dag områder ved Chittagong, omtrent 32 km. øst for Calcutta. Det er den av de store indiske havner som ligger nærmest Burma. Det ble bare gjort mindre skade. Dagens Burma-kommuniké melder at britiske tropper i Midt-Burma har trukket seg tilbake til stillinger lenger nord. Den kinesiske overkommando melder at under kinesiske motangrep ble 2 japanske kolonner jaget på flugt i nærheten av Tsiefang 40 km. fra Burma-grensen.

DEN VESTEUREPISKE FRONT: Det britiske flyvåpen angrep ennå en sterkt befestet østersjøhavn i natt. Et kommunike fra luftdepartementet sier om nattens operasjoner: En stor styrke britiske bombefly rettet i natt et kraftig angrep mot Warnemünde hvor det er en flyfabrikk av den aller største betydning, og mot andre mål. De ble møtt med sterk motstand. Bombe-fly og jagerfly angrep fiendtlige flyplasser i Nederland og i Nord-Frankrike. Et Hudsonfly bombet et fiendtlig forsyningskip utenfor norskekysten og satte det i brand. 19 britiske bombefly savnes etter disse operasjonene.

4 tyske fly ble ødelagt i natt og tilfeldig i dag morges. Et over Nederland, et over England og de andre 2 over havet.

I går kveld angrep britiske bombefly eskortert av jagerfly mål i Nord-Frankrike. Ingen tyske fly gikk opp. Dette er 8. gang på 3 dager at tyskerne ikke har sendt fly opp for å oppta kampen med det britiske flyvåpen. Torsdag kveld oppnådde britiske fly fulltreffere på 8 skip i en konvoy utenfor den hollandske kyst. - Den britiske luftfartsminister sa i går at bombeangrepene mot Tyakland nå bare er en forsmak på hva engelske og amerikanske bombefly vil komme til å gjøre. Ministeren la til: Det tyske luftvåpen har en fryktelig sommer foran seg. Dag og natt vil de bli utsatt for voldsomme angrep av det britiske flyvåpen. Det tyske flyvåpen vet at dets makt er synkende.

RUSSLAND: Lengst i nord er tyskernes framskutte flygebasen blitt trukket tilbake inn i Finland og Norge på grunn av de sådige russiske angrep. Tyske angripere som har forsøkt å avskjære russerne i Murmansk, har fått en slem medfart av russiske kampflygere. på 2 dager i denne måneden ble 43 fiendtlige fly ødelagt. Under 5 angrep mot Murmansk skjøt russerne ned 64 tyske eller finske fly. I Brianskområdet har russiske geriljatropper angrepet resten av den 200. ungarske divisjon. 3 regimenter ble utslettet.

MIDTØSTEN: I dagens britiske kommuniké heter det at begge sider var opp-tatt med patruljevirkosomhet i Libya i går. - Luftangrepene mot Malta ble gjenopptatt i går etter at det hadde vært forholdsvis stille noen dager. 6 fiendtlige fly ble skutt ned og lo skadet.

...- vVv ...-

I tilleggsprogrammet ble det gitt en oversikt over krigsførselen til sjøs.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte fly i det Sydvestlige Stillehav har forfulgt det kraftige nederlag de har påført japanske sjø- og luft-stridskrefter ved å gå til nye angrep mot japansk skipsfart. Angrepene blir utført i området rundt Louisiadeøyene, 900 km. nordøst for Australia, og de ille tilredte japanske invasjonflåter har lidt nye tap. Ennå et japansk moderskip for sjøfly ble skadet og 5 sjøfly ødelagt. En japansk tankbåt ble også skadet. Det er blitt offisielt kunngjort i Washington at de 6 dages sjø- og luft-slag i forrige uke, ble ikke noe amerikansk slagskip eller hangarskip senket. Det amerikanske marindepartement har kunngjort at siden det japanske angrep på Pearl Harbour i desember i fjor har den amerikanske marine senket 44 japanske krigsskip og 61 andre japanske skip. Hertil kommer at den amerikanske flåte har skadet 73 japanske skip av forskjellige typer. I disse oppgaver figurerer ikke de japanske skip som er senket av det amerikanske flyvåpen eller amerikanske allierte.

Den kinesiske arme i Burma som opererer bak de japanske linjer under ledelse av general Stillwell har avskåret fiendens sambandslinjer mellom Mandalay og Lashio. De har allerede nådd utkanten av Mandalay hvor det foregår voldsomme bajonettkamper. 2 kinesiske kolonner beskyttet av kraftig artilleri og luftbombardement har inntatt stillinger øst og vest for Mandalay. En annen kinesisk styrke har inntatt Mayenyo på jernbanelinjen mellom Mandalay og Lashio, og således avskåret de japanske sambandslinjer mellom midt- og øst-Burma. Det offisielle kinesiske nyhetsbyrå sier i dag at kineserne også har gjeninntatt Chieping, der en japansk styrke som rykket inn i Kina fra Burma har lidt nederlag med store tap. - I det mest vellykkede bombe- og maskingeværangrep som hittil er blitt utført av den frivillige amerikanske flygegruppe ble en japansk kolonne smadret idet den prøvde å sette over Salweenelva. - De Forente Stater har tatt et skritt for å hindre at den franske øya Martinique blir brukt av aksemakter. Amerikanske representanter er kommet til Martinique for å treffe arrangement med Vichy-regjeringens lokale representanter. De Forente Staters regjering har i en erklæring som ble sendt ut i går kveld gjort det klart at den amerikanske regjering respekterer, ikke Vichyregjeringens juridiske påstander, men det franske folks overhøyhet.

DET VESTEUREPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen har i dag igjen vært over kanalen og Nord-Frankrike. I går ble bombet mål i Haferbrook og Brugge. 7 britiske jagerfly gikk tapt.

Luftwaffe foretok et lite angrep på en by på den engelske sydøst kyst i dag morges. Etter det store britiske luftangrep mot Warnemunde natten til lørdag oppsto store brander på flere kanter. Det britiske flyvåpen brukte noen av sine største bombefly.

Tyskerne beordret 7 belgiske entreprenører sammen med sin tekniske stab å reise til Essen for å reparere Krupp-verkene, som nylig led store skade ved britisk bombing. Men belgierne nektet å reise. Det belgiske telegrambyrå forteller at de vil bli stillet for retten av de tyske myndigheter.

RUSSLAND: Det blir meldt at marskalk Timochenkos tropper har avskåret tyskerne sambandslinjer på 2 steder i Donetsområdet. Russerne angrep mellom Kursk og Charkow og gikk over Moskva-Rostock jernbanelinjen på 2 steder. På Kalininfronten rettet det russiske kavalleri kraftig angrep mot tyskerne over store områder som er oversvømmet og det er et hav av søle. I et 2 dages slag ble 3 tyske avdelinger omringet og 1.200 tyskere falt. De russiske angrep fortsetter på Leningradfronten. "Isvestia" skriver at i mars og april har de tyske angrep på Leningradfronten kostet dem 60.000 falne. - I luftkamper på fredag ødela russerne 70 tyske fly, mens de selv tapte 26.

MIDTØSTEN: 24 tyske og italienske fly ble ødelagt eller skadet over Malta på fredag og på lørdag. - Fientlige fly angrep Alexandria i morges. Dagens britiske kommunike fra Kairo fastslår at i Libya har noen mindre fientlige kolonner trukket seg tilbake etter kontakt med lettere britiske styrker.

... - vvv ... -
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Et kommunike fra krigsdepartementet i Washington i går kveld ga de offisielle enkeltheter om dagangrepene på Tokio og andre japanske industriområder den 18. april. Det ble opplyst at angrepene ble utført av nærrens bombefly som satte i gang store brander som varte i to eller flere dager. Bombeflyene gikk inn i lav høyde, mellom kablene på sperreballongene og bombet krigsindustri-fabriker og andre militære mål i Tokio, Yokohama, Goya og andre strøk med brannbomber og sprengbomber. Den amerikanske melding om at angrepene ble foretatt av amerikanske armefly, synes å gjøre det av med den oppfatning at bombeflyene opererte fra et hangarskip.

DET FJERNE ØSTEN: I det sydøstlige stillehav fortsetter allierte skip og fly å lete etter den spredte japanske flåte. I dagens kommunike fra general Mc.Arthurs hovedkvarter heter det at to japanske undervannsbåter er blitt skadet eller senket av allierte fly utenfor Australias nordøstkyst. Japanske sjøfly er blitt angrepet utenfor Louisiadeøyene, 900 km. nordøst for Australia. Andre meldinger om seiren i korshavet viser at to japanske flåteenheter ble oppdaget mens de var underveis. Gjentagne ganger forsøkte de allierte krigsskip å få japanerne til å gå til aksjon, men fienden trakk seg tilbake etter at 9 krigsskip var senket og 4 andre sterkt skadet. 4 transport og forsyningskip ble dessuten senket eller ødelagt.

Den japanske styrken som trengte inn i Kina fra Burma er nå blitt fullstendig ødelagt, og 5.500 japanere er falt. I selve Burma fortsetter kineserne sine motangrep. Et britisk kommunike melder i ettermiddag at britiske bombefly har foretatt et nytt angrep mot den japansk okkuperte flyplassen ved Magwe i Burma.

RUSSLAND: Russerne har erobret en av tyskerne hovedstillinger nordvest for Kalinin og gjort det av med 1.800 tyskere. I nærheten av Smolensk mistet 1.000 tyskere livet da en russisk avdeling avsporet to tyske troppes og. Lengre syd, mellom Kursk og Charkow utbygger russerne sine nyerobrede stillinger. - Leningrad venter nå på våren. Den har fått forsterkninger i hele vinter, fraktet over isen på Ladoga. Byen har fått større matlagre og større mengder med krigsmateriell. Det blir foretatt evakuering av sivilbefolkningen, så Leningrad er nå en by av soldater og arbeidere.

CHURCHILL ga i sin kringkastningstale i går kveld det tyske folk en høytidelig advarsel om gasskrig. Den russiske regjering er av den mening at tyskerne vil gå over til å bruke giftgass mot Russlands hær og folk. Det vil si tydelig i fra, sa Churchill, at vi vil betrakte en slik uprobert gasskrig mot vår russiske allierte som om den ble rettet mot oss selv, og så snart vi er blitt sikker på at denne niddingsdåd er satt i gang, av Hitler, vil vi bruke vår store og overlegne luftstyrke i vest til å føre en omfattende gasskrig mot militære mål i Tyskland. Om krigen i Russland sa Churchill at ingen med sikkerhet kan si hvor mange millioner tyskere er omkommet under krigen i vinter, men det har sikkert vært flere enn de som ble drept i løpet av 4½ år i den forrige krig. Hitler er besatt av blodtørst og erobringstrang. For kort tid siden forsikret han at hans arméer ville bli bedre kledd og hans lokomotiver i bedre stand for neste vinter i Russland enn de var for den første. Hvilke lidelser vil de tyske soldater gjennomgå i dette nye blodbadet, spurte Churchill. Churchill pekte på hvor meget sterkere det britiske flyvåpen er enn die Luftwaffe. Den britiske og snart også den amerikanske bombeoffensiv mot Tyskland vil bli en viktig faktor i denne verdenskrig. Hitler har nå begynt å snakke om humanitet. Det er bare synd at denne omvendelse ikke fandt sted før han bombet Warschawa, eller myrdet 20.000 nederlendere i det forsvarsløse Rotterdam, eller utløste sin hevn over den åpne byen Belgrad. Vi har en lang liste over tyske byer som er særlig viktige for den tyske krigsmaskin. Vi lover at disse byene skal få den samme behandling som Lubeck og Rostock og flere andre viktige steder. I mellomtiden vil Storbritannia og De Forente Stater fortsatt levere tanks, fly og krigsmateriell til Russland i like store mengder som før. Hittil har alle konvoyer kommet fram, selv om de har hatt en del tap, og vi vil sette all kraft inn for å holde denne nordlige ruten åpen. Churchill stilte et spørsmål om det er noe mer vi kan gjøre

for å lette Russlands byrde. Det er flere som hevder at vi bør gjøre invasjon på fastlandet og åpne en ny front. Jeg kan selvfølgelig ikke fortelle noe om våre planer, men en ting vil jeg si: Jeg er glad over den aggressive holdning hos den britiske nasjon, og den samme holdning har også vist seg på den annen side av Atlanterhavet. Den tyske sivilbefolkning har en utvei til å undgå bombefaren, la han til. De kan bare forlate de byene som arbeider for krigsindustrien. Gå fra sitt arbeid og ut på markene og se på avstand at deres hjem brenner ned. Da vil de kanskje finne fram til ettertanke og anger. Da vil de tenke på de millioner russiske kvinner og barn som er omkommet i snøen og alle de bønder og krigsfanger fra mange gamle berømte land, som de har myrdet. Der kan de komme til klarhet over at det barbariske Hitlers styre er ansvarlig for Tysklands elendighet og undergang og at tyrannens fall er det første skritt til verdens frigjørelse.

MIDTØSTEN: 71 tyske og italienske fly ble ødelagt eller skadet av britiske jagerfly og luftvern over Malta i løpet av lørdag og søndag. Av dette tall ble 15 bombefly og 5 jagerfly helt sikkert ødelagt.

SKOTTLAND: Søndag den 17. mai vil menighetene i alle skotske kirker be en særskilt bønn for det norske folk. Den skotske kirkes øverste geistelige skriver i et brev til alle prester og menigheter: Norges firhetsdag, den 17. mai faller i år på en søndag. De bånd som har knyttet våre to land sammen er blitt knyttet fastere ved våre felles ofre og felles dype hengivenhet for vår felles sak. Norges Konge og regjering befinner seg i vår midte. Tusener av norske sjømenn, soldater og flygere er med oss og vil fortsette å være med oss til seiren er vunnet. I Norge gjør befolkningen bitter motstand som koster blod og tårer. Kirkens ledere og lærerne har foregått folket med et verdig eksempel. Landet skriver et nytt, ærefullt blad i sin saga. Jeg henstiller derfor, at under gudstjenesten søndag den 17. mai blir det bedt en bønn for det norske folk, med takk til Gud for det heltemot de legger for dagen i den bitre kamp som de kjemper sammen med oss. Med forbønn om at det må få kraft til å holde ut, at hjertene styrkes og at et lykkelig utfall blir sikret landets konge og folk.

...- vVv ...-

Olav Rytter talte i tilleggsprogrammet i dag.

...- vVv ...-

I GÖTEBORGS HANDELS OCH SJÖFARTSTIDNING for 5. mai finner vi følgende artikkel: Elve russiske fanger rømt til Sverige. Lykkes flykte fra et transporttog i Norge. - 11 russiske krigsfanger, hvorav 9 russere og 2 polakker har i tiden 26. april til 1. mai kommet til Sverige over den norske grensen. Etter hva landsfogd Holmström i Karlstad meddeler under en samtale med HT har han ved forhør av de først ankomne, en russer og begge polakker, fått vite at fangene var på vei i et transporttog på vei nordover gjennom Norge. Ved et tilfelle, da toget gikk langsommere enn vanlig - farten var jo ikke så hurtig på grunn av de mange stigninger - lykkedes det fangene å hoppe ut gjennom vinduet. Den raskeste av dem kom over grensen ved Finnskoga, men andre har kommet over ved Charlottenberg. Samtlige har vært i god kondisjon, og noen av russerne har til og med vært helt sivilkledd, når de passerte grensen.

YTTELIGERE 7 SJØMENN har kommet til Sverige etter å ha rømt fra et norsk fartøy. Det lykkedes dem natten til mandag å ta seg i land fra en 4-tusentonner fra Bergen, som med 25 manns besetning lå for anker utenfor Marstrand. Etter 3 - 4 timer roing havnet de et stykke nedenfor Åstol, skjøv ut båten for å vanskeliggjøre eventuelle ettersøkninger og lette seg fram til landsfiskal Erik Nordström i Hoga. Samtlige var menn i 25 - 30 års alderen. Etter forhør førtes de via Stenungsund till Göteborg.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

2. årg.
Mappe 9
Eksp. 230
1942

RUSSLAND: Den første store tyske offensiv i sommer er begynt ifølge Moskvas kveldskommuniké i går. Offensiven er rettet mot Kerch-halvøya, som ble gjenerobret av russerne i vinter. Hitler prøver nå å vinne denne ytterst viktige stilling tilbake for offensiv mot Kaukasus. Moskvakommunikéet sa at hårdnakkede kamper er under utvikling på Kerch-halvøya, men ga ingen detaljer. Tidligere meldte Moskva om et kraftig angrep på en forsyningskolonne på Krim. I to angrep ødela bombe- og jagerfly fra den russiske Svartehavsflåte 34 tyske lasteskip. Vår sjømilitære medarbeider kommer i dag med tre bemerkninger angående stillingen i Svartehavet. Etter å ha slåss i et helt år har den røde flåte ikke bare opprettholdt sitt herredømme i Svartehavet og således hindret en sjøverts invasjon av Kaukasus, men den har også til stadighet angrepet tysk skipsfart mellom havnene i Bulgaria, Romania og Ukraina. Sebastopols framskutte stilling på Kerchhalvøya er en særlig god basis for den røde flåte under operasjoner for angrep på forsyninger som blir bragt de tyske tropper sjøveien. Det blir meldt at tyske flåtemannskaper ankommer til bulgarske havner. Imidlertid får vi se sier vår sjømilitære medarbeider, om tyskerne vil klare å transportere u-båter i deler og sette dem sammen i bulgarske og rumenske havner. Men selv om dette skulle lykkes dem kan ikke u-båter bringe tropper for invasjon av Kaukasus, og uten overførte skip står tyskerne maktesløse.

Det tyske publikum er ennå ikke blitt opplyst om Churchills advarsel til Hitler om et uprovosert bruk av giftgass i Russland, vil ha til følge at Storbritannia vil gjøre bruk av sin overlegenhet i luften til å bringe gasskrigen i størst mulig målestokk over Tyskland. Nesten et døgn etter at Churchill hadde talt ble en forfalsket utgave av hans erklæring om gasskrigen, kringkastet i den tyske radio. Det offisielle tyske nyhetsbyrå sa: I sitt vanvittige raseri setter Churchill i med sine løgner og gale oppgaver og setter kronen på verket med en ny uforskammet løgn, ved å si at tyske tropper på østfronten bruker giftgass. Det hersker ikke tvil om at denne påstand fra Churchill, som har et djevelsk formål, ikke har noe grunnlag i det faktiske forhold, da de vepnede styrkers overkommando har stemplet den nedrige beskyldning som usannhet. - Nyhetsbyrået "Transocean" som sarger for nyheter til bruk utenfor Tyskland, våget ikke å forfalske Churchills tale på denne måten. Det fastslo bare: Vi henleder oppmerksomheten på at Adolf Hitler, så vel som andre offisielle tyske kilder, siden krigsutbruddet gjentagne ganger har gitt høytidelige forsikringer om at i henhold til den internasjonale lov vil Tyskland ikke bruke gass, så lenge Tysklands fiender holder seg til de internasjonale lover og avstår fra å bruke giftgass.

MIDTØSTEN: Angrepene på Malta fortsetter. Det siste kommuniké fra Kairo fastslår at på 24 timer, fra søndag middag til mandag middag, ble 14 tyske og italienske fly skutt ned sikkert, og mange flere skadet. 10 av disse flyene ble skutt ned av britiske jagerfly som nylig er blitt kraftig forsterket. Over 100 tyske og italienske fly er blitt ødelagt eller skadet de siste 3 dage over Malta. I de siste luftkampene mistet briterne et fly, men foreren ble reddet.

Det britiske admiralitet meldte i kveld om tap av 3 britiske destroyere i det østlige Middelhav. Kommunikéet sier at i går ettermiddag ble en styrke bestående av 4 britiske destroyere kraftig angrepet av tyske fly. Over 500 offiserer og menige fra de tapte skip er reddet.

I Libya har det vært mindre trefninger mellom lette britiske styrker og fiendtlige patruljer, sier dagens britiske kommuniké fra Midtøsten.

DET FJERNE ØSTEN: Kineserne har drevet de japanske overfallsmenn 45 km. tilbake langs Burmaveien og har gjenerobret en by på grensen. En målsmann i Chung King sa i dag at det var fare for et fornyet japansk angrep i dette område. Nordvest for Mandalay trekker general Alexanders tropper seg tilbake oppover Chindwinddalen. - Britiske fly har bombet og beskyttet med maskingevær japanske troppekonsentrasjoner, elvebåter og flyplasser. - Dagens kommuniké fra general Mc.Arthurs hovedkvarter fastslår at under angrep mot japanske skip utenfor Louisiadeøyene ble det oppnådd to treff på en tankbåt. Utenfor Salomonøyene ble det oppnådd treff på to japanske transportskip. I et annet området i det vestlige Stillehav, har

amerikanske undervannsbåter senket en japansk destroyer og to handelsskip, et av dem var en hjelpekrysser.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: Et britisk bombefly angrep en tysk konvoy på tre skip utenfor norskekysten i dag. Et av skipene, en 10.000 tonner, ble satt i brand. Konvoien som var eskortert av 3 luftvernskip, var bare 200 m. fra kysten da den ble angrepet. - Natt til mandag ble et tysk forsyningskip alvorlig skadet av et britisk bombefly i nærheten av Mandal.

Situasjonen i Frankrike er øyensynlig i ferd med å bli kritisk. Det som først og fremst tyder på dette, er meldinger om et møte mellom Laval og tyske representanter, og dernest at marskalk Petain er vendt tilbake til Vichy. Man kan gå ut fra at tyskerne insisterer på at Laval-regjeringen skal dra enkelte praktiske fordeler til gode for Tyskland av den allierte okupasjon av Madagaskar. Imidlertid er Lavalregjeringen, akkurat som dens forløper i Vichy, stillet overfor problemet den franske folkemening. Laval kjenner nøye til den vekt det franske folk legger på forholdet til De Forente Stater. - Imens har tyskerne vært i høyeste grad aktive i Frankrike, og gestapo har tatt nye forholdsregler for å forsøke å knuse den franske motstand. Samtidig med meldingen om at den tyskkontrollerte langbølgestasjon Radio Paris, er blitt sprengt i luften, og at et godstog er blitt ødelagt syd for St. Nazaire, blir det meldt at 20 glialer til er blitt skutt i Rouen. Det har forekommet nye bombeattentater i Paris mot hoteller og restauranter, som er overtatt av den tyske armé.

Erkebiskoppen av Canterbury har forordnet at det skal sies bønner for Norge i alle kirker i England førstkommande søndag, den 17. mai.

...- vvv ...-

I tilleggsprogrammet var det utenrikskronik ved Arne Ordning.

...- vvv ...-

Vi gjengir en del av den tale Øksnevad holdt i tilleggsprogrammet søndag den 10. mai: I en tale som jeg holdt for 3 måneder siden, sa jeg at jeg vet ikke noen forsvarstillinger som det blir viktigere å holde i den tid som kommer enn lærernes. For sammen med hjemmene fører lærerne forsvarskampen på det mest betydningsfulle av alle frontavsnitt, våre barn. Kampen må bli tatt opp i bevisstheten om at vi bare kan seire hvis vi setter alle våre krefter inn for å verge barnas sind. Hele vår skjebne som folk, står og faller med at vi aldri sløves i dette vakthold. Den yngste generasjon av i dag begynner kampen for tilværelsen, kampen for sin og slektens og Norges tilværelse, under hårdere vilkår enn noensinne i historien. Barna er blitt herdet og denne hardnings- og modningsprosessen vil uten tvil fortsette. Barna kommer til å bli tidligere og tidligere voksne, etterhvert som fienden trekker dem mer og mer inn i krigen. Vi står nå på terskelen til en heroisk periode, som vil komme til å sette dype spor i vår historie. Noen hver av oss hadde den gang i februar en anelse om den utvikling vi gikk i møte. Jeg henvendte meg til lærerne og sa; at den positive innsats for forståelse av forskjellen mellom løgn og sannhet mellom humanitet og vold, mellom kultur og barbari, mellom frihet og slaveri, det er den veldige nasjonale oppgave som hviler på Norges lærerstand. Med stigende ansvar, med dødens alvor, melder denne oppgave seg i hver eneste skolestue i hver eneste skoletime. -- Er det være alle de lærerinner og lærere som under den ytterste fare evner å holde oppe troen på det godes seier, og som dag for dag luker ut hvert nytt ugressfrø som fienden sår i unge sind. Nye instruksjoner, nye lærebøker, nye tvangsforestillinger nye forfalskninger blir tvunget inn. Nazistiske tilsynsmenn blir innsatt i stadig større antall og nye nazistiske lærere blir utdannet til å ta hederlige nordmenns plass. En rettesnor vil den norske lærerstand ha. Det er den at det ikke er rådelig å handle mot sin samvittighet. Som sivilisasjonens og det norske folkes tjenere vil Norges lærere sikkert fylle sin oppgave, så langt det på noen måte er mulig. Jeg har fått mange vitnesbyrd om at mine landsmenn forstår situasjonen på samme måte. Disse tre måneder har vist at hjemmenes tillit til lærerne var fullt berettiget. Lærerne har på sin side grunn til å takke sine elever og deres foreldre, for den inderlige kontakt som er blitt stiftet. Den har gitt lærerne kraft til å tåle alt. ---

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

De Forente Staters president har overfor Norges sendemann i Washington uttalt ønske om at den norsk legasjon må bli omdannet til ambassade og sendemannen utnevnt til ambassadør, idet presidenten ønsker på denne måte å hedre Norge og gi uttrykk for sin beundring for den faste holdning som det norske folk har inntatt overfor undertrykkene og for den innsats som den norske handelsflåte og de norske militære styrker har gjort for den felles sak. Regjeringen har med glede tatt imot dette ærefulle tilbud, og den er forvisset om at disse tegn på vennskap og solidaritet i nødens stund vil bli skattet høyt av det norske folk. Det gir håp for nordmenn hjemme og ute og det styrker troen på landets frigjøring og framtid. - I dag mottok president Roosevelt herr Morgenstjerne som Norges ambassadør i nærvær av Deres Kongelige Høyheter Kronprinsen og Kronprinsessen og av statsminister Nygaardsvold. I London mottok Hans Majestet Kongen herr Bidle som Amerikas Forenede Staters ambassadør i nærvær av utenriksminister Trygve Lie. - I sin svartale på president Roosevelts budskap overbragt gjennom ambassadør Bidle, sa Kong Haakon: Jeg takker for den store ære som De Forente Staters president har vist meg og derigjennom Norge. Norge kjemper sin kamp for frihet og uavhengighet og intet kan glede det norske folk mer, og da særlig dem der hjemme som lever under tyranniet, enn at verdens mektigste stat i denne trengselstid for Norge viser sin sympati og solidaritet. Norge har ikke gjort mer enn sin plikt, og det er et rørende trekk i presidentens budskap at han også omtalte de norske barn. Kampen vil bli fortsatt i fellesskap til den felles fiende er beseiret. Kongen føyet deretter til noen personlige ord til ambassadør Bidle og sa at det var en særlig glede å se ham som Amerikas første ambassadør i Norge, og ba ham overbringe hans hilsen til president Roosevelt.

RUSSIA: Hårdnakke kamper fortsetter på Krim, og tyskerne har begynt en offensiv for å forsøke å vinne tilbake Kerch-halvøya. Det russiske kommandoen i dag sa at det ikke var noe av betydning å melde frøen av avsnittene. Tidligere meldinger gikk ut på at det tyske angrep ble godt holdt, når undtas et avsnitt. - I dag sendte Hitler ut et særkommuniké som hevdet at slaget om Kerch var avgjort. Han gikk derved tilbake til samme framgangsmåte som i fjor, da han gjentagne gange tilintetgjorde den russiske armé. - De tyske styrker under general von Mannstein, bruker en stor mengde tanks, 2.000 stupbombefly foruten kavalleri og infanteri omfattende rumenere og italienerne. Tyske meldinger innrømmer at det russiske luftvern og artilleri er virkningsfullt og russiske meldinger viser at de russiske tanks er likestillet med og bedre enn de tyske. Det russiske flyvåpen ved Svartehavet har skutt ned 20 tyske fly og den russiske flåte har framdeles herredømmet der. Fra Moskva blir det meldt at russerne har ødelagt eller skadet 41 tyske fly under et angrep på en tysk flyplass. På sydfronten er 2.500 tyskere blitt drept og 40 tanks ødelagt av en russisk tankavdeling. I Ukraina har geriljastyrker tilintetgjort 1.000 tyskere og gjenerobret flere landsbyer.

MIDTØSTEN: Britiske jagerfly skjøt i går ned 15 fiendtlige fly utenfor kysten av Nord-Afrika. Andre fiendtlige fly ble antakelig ødelagt. Briterne mistet et jagerfly. - De kostbare tyske angrep mot Malta har avtatt i det siste, og tyskerne forklarer det med at de bare måtte hindre en alliert invasjon av Italia fra denne øya. - Siden lørdag har Maltes forsvar ødelagt eller skadet 126 aksefly. I går var det samlede tall 14.

DET FJERNE ØSTEN: Briterne samler nå store mengder av friske tropper på grensen mellom India og Burma. Det blir meldt at de har oppnådd kontakt med general Alexanders styrker og vil dekke deres tilbaketrekning fra områder rundt Chindwin-elva. Langs Burmas østgrense gjør japanerne nå nye forsøk på å storme bakdøren til Kina. 160 km. vestenfor Burma veien kjemper store kinesiske styrker mot japanerne sønnenfor den nordlige endestasjonen på Mandalay-jernbanen.

NEDERLAND: General Kristiansen, tyskernes øverste befalshavende i Nederland har utstedt en ordre om at alle nederlandske offiserer som tjenestegjør i den nederlandske armé da landet ble overfalt, meldet seg for de tyske autoriteter. Ifølge tyske meldinger har disse offiserer brutt sitt løfte om ikke å ta til våpen mot Tyskland.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

RUSSLAND: Marskalk Timosjenkos overraskende angrep på Karkow har ført til gjennombrudd i tyskeres første forsvarslinje. Det var tydelig at tyskerne ble overrasket. De trakk seg hurtig tilbake og Moskva Radio sa torsdag ettermiddag at de russiske tropper har gjort seg klar til angrep mot den annen forsvarslinje og mot selve byen. - Denne offensiv stiller kampene på Kertch-halvøya fullstendig i skyggen. General Timosjenkos styrker utvider stadig den åpningen som de har slått i fiendens linjer. Det første russiske angrepet var så kraftig, så en kroniker i Moskva radio at tyskerne trakk seg tilbake i panikk. De oppgav en mengde befestede stillinger og etterlot svære forsyninger av våpen og ammunisjon som russerne nå har tatt i bruk under forfølgelsen av fienden. Tyskerne bringer i all hast fram forsterkninger for å avverge en katastrofe. Slaget fortsetter. Den russiske melding tidligere i går om fortsatte hårdnakkede kamper på Kertch-halvøya viser at Hitlers skrytende kommunike onsdag om at slaget allerede var vunnet, var løgnaktig. I går motsa den tyske overkommando sin tidligere melding, idet gårsdagens kommunike handlet om bare uimotståelig press mot Kertch-halvøya. Man innrømmer at havnen i Kertch er på russiske hender. - Om midtavsnittet melder Moskva at forskjellige kamper har kostet tyskerne 1200 falne. Kampene er nu blusset opp igjen rundt Leningrad hvor russerne har gjenerobret en rekke stillinger.

MARTINIQUE: Det meldes offisielt fra Wahington at de franske krigsskip i Martinique er blitt gjort kampdyktige.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Et britisk patruljefly bombet onsdag et fullstendig tysk forsyningskip på vei fra Aalesund. Skipet kom i brann og det hadde svær slagside da flyet forlot det. Et annet britisk patruljefly bombet et tysk skip som sto på grunn nær Vaagsøy og som ble totalt vrak.

MIDTØSTEN: I Middelhavsområdet er 44 tyske og italienske fly blitt ødelagt eller skadet i de siste dagene. Under luftkampen tirsdag utenfor den nord-afrikanske kyst ble - som tidligere meldt - 15 fiendtlige fly derav 13 Junkers transportfly, skutt ned, og dessuten ble 7 andre Junkers transportfly alvorlig skadet. Samme dag ble 18 fiendtlige fly ødelagt eller skadet over Malta. Tallet for onsdag var 4. - Til sjøs fortsetter den britiske flåte å angripe Rommels forsyningslinjer og en britisk ubåt meldte at den har senket 3 fiendtlige forsyningskip, det ene på 3.500 tonn. Den samme ubåten rendte også på en italiensk destroyer som ble alvorlig, men ubåten kom fra det uten uhell. - I Libya har britiske styrker splittet grupper av fiendtlige tanks på midtfronten, og britisk artilleri har revet opp fiendtlige transportert mellom Tmimi og Gazala.

GASSKRIG ?: Tyskerne har utvist Nya Dagligt Allehandas korrespondent i Berlin. Han hadde sendt sitt blad en melding om at tyskerne brukte gassgranater som virket ødeleggende på nervesystemet. Bladet bringer imidlertid en annen melding om bruken av gass, og melder at Berlinererne finner frem sine gassmasker som de ikke har brukt på lange tider. Korrespondenten sier at i løpet av de nærmeste dager vil man få avgjort spørsmålet om det skal bli gasskrig eller ikke.

DETFJERNE ØSTEN: Allierte bombefly har i de siste to dagene foretatt angrep over hele det veldige slagfelt. Amerikanske frivillige flyvere gjorde tirsdag et kraftig angrep mot den japanske flybasis ved Hanoi i Indo-China. 15 japanske fly gikk opp i flammer og minst 25 andre maskiner ble skadet. I Hollandsk Ost-India angrep allierte fly natt til torsdag Amboja og forbindelseslinjene til Ny Guinea. Et 3.000 tonn japansk skip ble senket og 2 andre skadet. Nord for Australia ble 5 japanske fly skutt ned.

I Burma har britiske fly igjen angrepet japanske fly på flyplassen Akyab og bombet japansk skipsfart på Chindwin-elven. Til lands har general Alexanders tropper slått tilbake gjentatte japanske angrep, og en del av de britiske styrkene har nådd leirene ved grensen mot Assam. De kinesiske styrker gjør hårdnakkert motstand mot japanske angrep på den østlige front.

LOKALT: 17de mai: Parolen i år er: flest mulig mennesker ute på gater, restauranter og andre offentlige steder, men alle barhodet.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

RUSSLAND: På østfronten tiltar marskalk Timosjenkos offensiv i styrke og det siste russiske kommunikeet heter det bare at den røde armé har fortsatt med sine offensive operasjoner i retning av Charkow. Frontmeldinger fra Moskva gir imidlertid nærmere enkeltheter om slaget. Tyskerne har forsøkt å stanse Timosjenkos framstøt ved å kaste reserver som var trette etter marsjen rett inn i kampen. Motangrepene lyktes ikke. Langs veiene der tyskerne trekker seg tilbake, ligger det massevis av døde soldater, kanoner, tanks og utstyr. Den russiske avis "Den Røde Stjerne" hylder det røde flyvåpen for den støtte det yder styrkene på bakken og sier at til tross for kraftige anstrengelser har det ikke lyktes for die Luftwaffe å ta initiativet fra de russiske flygerne. - På Kertsj-halvøya på Krim har russerne trukket seg lenger tilbake, men det siste Moskvakommunikeet melder at voldsomme kamper fortsetter. Vår militære medarbeider understreker 6 kjensgjerninger som framgår av nyhetene fra østfronten: 1) Den røde armé har begynt en større offensiv på et bredt avsnitt og har satt inn meget store styrker. 2) Framstøtet kommer som en ubehagelig overraskelse for det tyske folk, som er vandt til at det er Hitler som tar initiativet hver vår. 3) Timosjenkos framstøt gjør det av med den tyske påstanden om at vinterfeldttoget har utmattet de røde armeer og at all fare for den tyske hær ville være avverget så snart våren er inne. 4) Den tyske armé i Charkowområdet er alvorlig truet. Timosjenkos framstøt er rettet mot midtpunktet i alle Hitlers planer for sommerfeldttoget. 5) Timosjenko valgte å gjøre sitt angrep på et tidspunkt da tyskerne og særlig die Luftwaffe hadde konsentrert sine styrker i et forsøk på å drive russerne ut av Krim. 6) I Charkowområdet har den røde armé tatt initiativet på en stor strekning av fronten, mens den tyske offensiv på Kertsj-halvøya foregår i et meget lite avsnitt.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Et tysk skip til ble bombet med godt resultat i går av et britisk patruljefly i nærheten av Aalesund. Natten i forveien hadde britiske fly satt et tysk forsyningskip i brand i nærheten av Aalesund. Et annet tysk skip i nærheten av Vaagsøy ble fullstendig ødelagt.

I dagslys i går var britiske fly igjen på patruljer over Nord-Frankrike. Norske flygere deltok i operasjonene og var med på flere vellykkede angrep mot jernbaner og kanaler. - Det britiske admiralitet melder at under aksjoner utenfor den franske kanalkyst er 2 fiendtlige vepnede trålere gjort kampdyktige og et tredje fiendtlig skip er torpedert. Trålerne var i ferd med å synke da briterne drog bort. - Et lett britisk kystfartøy gikk tapt.

MIDTØSTEN: Meldingene fra Middelhavet forteller hovedsakelig om virksomhet i luften. Forsvaret av Malta ødela i går 15 fiendtlige fly og skadet 5 andre. Av 12 fiendtlige bombefly som kom inn over øya ble ikke mindre enn 10 ødelagt. - Britiske bombefly angrep i går kveld mål i Libya. På bakken i Libya var det i går livlig patruljevirkosomhet langs hele fronten. I det nordlige avsnitt angrep britiske patruljer en fiendtlig forpost og tilføyde fienden tap. Meldinger som er kommet til Kairo tyder på at det tyske Afrika-korps i det siste har fått betydelige forsterkninger. Den kjensgjerning at over 500 tyske soldater ble drept da det britiske flyvåpen ødela en flykonvoy på 13 tyske transportfly på tirsdag, og de nylige senkningene av fiendtlige transportskip i Middelhavet, viser at fienden betaler dyrt for sine forsterkninger til Libya.

DETFJERNE ØSTEN. Allierte bombefly har igjen angrepet japanerne i det sydvestlige Stillehav. Ved Rabaul på Ny Britannia ble 7 japanske jagerfly av en styrke på 17 ødelagt under allierte angrep mot japanske skip. Dessuten ble et japansk transportskip skadet. Alle de allierte flyene kom velberget tilbake. - Ved Louisiadeøyene er et japansk sjøfly blitt senket. På grensen mellom Burma og King er det voldsomme kamper.

DE ALLIERTE NASJONERS KRIGSRÅD vil ha sitt første fullstendige møte i Ottawa på mandag, der lufttegningskonferansen vil bli åpnet. Hovedmålet med konferansen er å bestemme hvor mange flygere skal bli sendt til de forskjellige krigsskueplasser. 11 allierte nasjoner vil være representert.

LEDENDE PRODUKSJONS- OG ARBEIDSSJEFER har sendt oppmuntrende meldinger om Amerikas våpenproduksjon. Produksjonsjefen har sagt at maksimumproduksjonen vil bli langt høyere enn man kunne håpe i fjor høst. Formannen for det amerikanske arbeiderforbund har uttalt: Amerikas produksjon av tanks overstiger allerede nå aksens produksjon, og Amerika vil snart ha nok patuljeskip til å kunne kontrollere de allierte skipsruter. Landbruksministeren har igjen bekreftet at det er Amerikas hensikt å sende forsyninger av matvarer til Europa så snart nazistene er knust.

MEXICO har sendt en skarp protest til aksemaktene i anledning av at en mexicansk tankbåt ble senket av en tysk u-båt utenfor kysten av Florida på onsdag.

VED DEN HØYTIDELIGHET da den norsk legasjon i Washington ble omgjort til ambassade, talte statsminister Johan Nygaardsvold: Det er en stor glede å få anledning til på denne måte å framføre en hilsen til alle av norsk ett i og utenfor Amerika, og jeg ville så gjerne at jeg i denne hilsen kunne ha meldt om framgang og lykkelige forhold i Norge, men en slik hilsen kan jeg dessverre ikke sende dere. Tvert i mot, det norske folk lever i dag under ytterst vanskelige forhold. Vistnok har landet og folket i de godt og vel tusen år som vi har vært et samlet rike hatt vanskelige tider før også, men sett på bakgrunn av den rettslige, humanitære og mellomfolkelige utvikling som har funnet sted i dette store sprang av år, så tror jeg ikke at Norge har hatt det vanskeligere enn nettopp nå. Vanskeligheter, ja. I et folks og lands historie kan vanskelighetene være av forskjellig art. Det er de som er av materiell art og det er de som er av åndelig art. Det norske folk kjemper i dag med begge disse vanskeligheter. - Statsministeren talte deretter om Norges tusenårs gamle frihet, som tyskerne nå har tatt fra landet, om norsk arbeide og slit gjennom hundreårene og den plyndring som det norske folk har vært utsatt for under okkupasjonen. - Men tross dette kan jeg hilse dere her over og si at det norske folk ikke er et knekket folk, sluttet statsminister Nygaardsvold.

17. MAI om formiddagen vil norske barn i Reykjavik samles i ministerboligen til en festlig tilstelning. Deretter vil de gå i barne tog til domkirken hvor pastor Kruse holder norsk gudstjeneste. Om ettermiddagen vil foreningen Worden arrangere underholdning for de norske militære styrker og norske sjøfolk, og om kvelden blir det holdt en stor folkefest.

FØLGENDE HILSEN er sendt fra de britiske arbeidere til de norske arbeidere, i anledning av vår frihetsdag som nå nærmer seg: Millioner av organiserte arbeidere i Storbritannia sender sine norske kamerater og allierte en hjertelig hilsen med broderlig sympati og oppmuntring. De vennskapsbånd og den samfølelsen som alltid har bestått mellom oss, har blitt styrket ved den modige og faste holdning i de prøvelser dere har måttet bære. Vi beundrer de norske menn og kvinner som fortsetter å kjempe for friheten under brutal forfølgelse, mot en grusom og nådeløs fiende. Samme med dere minnes vi deres falne kamerater Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm, og de mange andre som har ofret sitt liv for de idealer om menneskelig broderskap, rettferdighet og frihet, som knytter oss sammen i ubrytelig sambånd om det felles mål. Disse idealer, som er hengt til så store ofre og er båret oppe med så utrettelig arbeid, vil seire til slutt, og det heltmodige norske folk skal få se sin frihet gjenfødt. Deres demokratiske styreform, deres fagbevegelse og deres kooperative foreninger vil bli gjenreist. Som fagforeningsfolk føler vi oss stolte over at vi har kunnet hjelpe deres ledere med å gjenreise deres organisasjon på vår frie jord, som har fått så mange hugg av den samme fiende som overfalt deres vakre land. Vi er dypt takknemlig for samarbeidet med deres regjering, med deres handelsflåte og deres organisasjoner for handel og industri som på vår frie jord fremdeles utøver en gjerning på vegne av deres uovervundne og uovervinnelige folk. Til hele det norske folk, til dere kjære kamerater og tapre venner går våre tanker på Norges dag. Vær ved godt mot! Frihetens dag nærmer seg!

I TILLEGSPROGRAMMET i dag talte professor Worm Müller om Hitler og hans siste tale til Riksdagen og om Churchill og hans siste tale i Underhuset.

HUSK AT ALLE SKAL GÅ BARHODET DEN 17. MAI I ÅR.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

GENERAL HANSTEEN, den norske forsvarssjef, har gjennom "Norsk Tidning" gitt følgende 17de mai-budskap: Som chef for de samlede norske forsvarsstyrker sender jeg på denne måten en hilsen hjem på vår nasjonaldag. Utålmodigheten etter å komme i gang med hjemreisen er stor hos styrkene her ute, enda ikke minst marinen og flyvevåpenet gjør en aktuell innsats i krigen nå også. Men vær aldri på dem som kan fortelle når vi kommer. Vi gir ingen melding på forhånd. Den aktuelle innsatsen dere gjør hjemme er nærmest å sammenligne med det en militært sett kaller en oppholdende kamp og i en slik kamp er det særlig viktig, spesielt å holde motstandsviljen men også selvbeherskelsen oppe. Jeg ber de vernepliktige, som jeg først og fremst kan henvende meg til, å huske at de er norske soldater og som soldater er idag deres første plikt å holde ut i den nervekrigen som tiden fører imot dere. La dere ikke narre til overilte handlinger som kan sette dere selv ut av spillet og vanskeliggjøre planleggingen av landets gjenerobring. Hold ut i ventetiden. Uten offer vinnes intet, hverken idag eller i fremtiden, og dette er deres offer idag.

DEN RUSSISKE FRONT: Marskalk Timosjenkos vellykkede angrep fortsetter over en front på 100 km. Det siste sovjet-kommunikatet omtaler gjenerobringen av mange bebodde steder, nevner svære tyske tap og sier videre at der er tatt et stort antall fanger og at fremrykningen fortsetter på den sydlige del av fronten. Gjennombruddet har ført med seg at over 250 tyske tanks, mange kanoner og store mengder ammunisjon er falt i russernes hender. Moskvakringkasteren taler om en hurtig fremrykning og omtaler de russiske troppers uimotståelige offensive ånd. Tyske fanger har sagt at marskalk Timosjenkos stormangrep kom fullstendig overraskende på tyskerne.

Fra Kertsj-halvøya melder den tyske overkommando at tyske tropper fredag trengte inn i byen Kertsj og at både byen og havnen nu er i deres hender. Det er nu tre dager siden den tyske overkommando meldte med fanfarer at slaget om Kertsj var over. Dagens tyske melding sier at innrykningen i byen fant sted etter en hårdnakket motstand og lørdagens russiske kommuniké taler om hårdnakkede kamper omkring byen Kertsj hele natt til lørdag. - Ellers fra fronten, sier et russisk kommuniké, er det intet av betydning å melde, men en byråmelding taler om kamper rundt Leningrad, der 1200 tyskere er falt. Russiske geriljastyrker bak de tyske linjer har vært særlig virksomme de siste dagene.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly rettet natt til lørdag en rekke angrep fra lav høyde mot to kraftig forsvart tyske konvoyer utenfor de frisiske øyer. Tre middelsstore tyske forsyningskip ble etterlatt i brann og flere andre ble truffet. 5 britiske fly savnes.

MIDT-ØSTEN: Lørdagens kommuniké fra midtøsten forteller at fiendens patruljevirkosomhet i Libya var mindre igår, især i det sydlige avsnitt. Men de britiske patruljer driver på og de har tatt en del fanger i nord-avsnittet. Ifølge meldinger fra britiske krigskorrespondenter har der i det siste vært betydelige tyske troppebevegelser og stor transportvirksomhet i midtavsnittet.

TIMES minner i en ledende artikkel igår om den 17de mai. Bladet skriver: Intet folk i Europa har en bedre forståelse av nasjonal frihet og personlig frihet enn nordmennene. Heller ikke noe annet folk så stolt og hårdnakket i sin motstand mot enhver form for undertrykkelse og det ser skarpt gjennom all den humbug hvormed nazistene forsøker å dekke over sin skapthet og sin trang til å herske over andre. De to siste år merker seg ut i Norges historie ved dets sønners heltemot, både ved dem som holder frihetens fane hevet hjemme og dem som har unnsuluppet over havet og mere direkte kjemper for sitt lands befrielse. Tyskerne kan aldri håpe å undertrykke den norske ånd, intet sted kan nazistene ha slik motgang. Så langt fra å finne grød for den nye ordens evangelium blant en nasjon som de liker å beskrive som sine slektninger og mednordiske brødre, så har tyskerne funnet at jo lenger okkupasjonen varer, jo mere blir de avskydd.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Under et stort 17. mai møte i London holdt Hans Majestet Kongen følgende tale: "Kjære landsmenn. I aften, i sinnes stille fest, som ikke noen volds mann kan ta fra oss, møtes dere hjemme og vi her ute i dag 17. mai. Dagen har alltid stått for oss som en minnes dag og våre tanker har dreiet seg om Eidsvoldsmennene og den sløkt som ga oss et fritt Norge og dermed vår selvstendighet. I dag er det vår samtid som har tatt kampen opp for vår selvstendighet og frihet. Dere hjemme og vi her ute har den samme urokkelige tro på at rett og rettferdighet i det lange løp må seire. I en nasjons historie kan man ikke regne med tid på samme måte som ellers. All historiens gang vil bedømme lidelser og savn etter den innsats enhver av oss har gjort for å holde våre idealer i ære. Samhörighet og den nasjonale ånd har aldri vært sterkere enn i dag og vi hilser hverandre i forvisningen om at 17. mai-ånden vil gi oss kampviljen til å holde ut. Jeg gleder meg til den dag da ungdommen igjen kan juble fordi vår grunnlovs kjærlighet står ubeseiret, fordi arven fra Eidsvoldsmennene er vunnet tilbake."

NYHETENE: Etter forslag fra den britiske regjering har den norske regjering samtykket i å utveksle ambassadører mellom Norge og Storbritannia. Hans Majestet Kongen har i dag den 17. mai, mottatt sendemann Collier som Storbritannias ambassadør, og sendemann Colban vil en av de nærmeste dage overlevere sine akkrediteringsbrev som Norges ambassadør. Kronprins Olav er vendt tilbake fra Amerika. - I dag ble det overrakt Kongen £ 100.000,- til jagerfondet, samlet inn av nordmenn i utlandet.

RUSSLAND: Den russiske framgangen på Charkowfronten får stadig større omfang. Dagens russiske kommunike melder at tyskerne lider enorme tap i menn og materiell. De siste 4 dagene har tyskerne forgjeves forsøkt å stanse marskalk Timosjenkos tankangrep og tyskerne har tapt 320 tanks. Russerne bruker en type av svære tanks og også britiske og amerikanske er med. - På Krim melder russerne om fortsatt kamp i nattens løp omkring byen Kertsj, som tyskerne har hevdet at de allerede har tatt.

MIDTØSTEN: Det blir meldt om større aktivitet i Libya. Over Malta ble 5 aksefly skutt ned i går.

DEN VESTE-EUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen fortsatte sine angrep over Nord-Frankrike i dag. Under angrep på franske havner og jernbaner hadde de britiske flyene ingen tap.

DEN FJERNE ØSTEN: I det østre Burma hadde japanerne tusen drepte og sårede da kineserne drev dem ut av byen Keng Tung. Kineserne har også slått tilbake et japansk forsøk på å komme over Salweenelva nordfor Burmaelven. - Allierte fly har rettet 3 nye angrep mot japanernes flybase i Ny Guinea og ødelagt 8 bombefly på marken, skutt ned en jager, og skadet et japansk sjefly.

AMERIKA: Det blir opplyst offisielt i Washington at i løpet av de 3 første ukene av krigen, ble 600.000 amerikanske tropper sendt til kampstillinger og mange av dem sendt oversjøisk. - På 130 dage i år har amerikanske verfter bygget ferdig 120 skip. Amerika er gått over til masseproduksjon av ubåter og de nye Fordfabrikkene er nå kommet i gang og vil framstille et stort bombefly i timen.

...- vVv ...-

I 17. maiprogrammet sendte norske barn i England en hilsen til norske lærere, foreldre og barn ved å synge noen norske sanger. - Etterpå holdt Trygve Lie tale for dagen.

Marineminister Alexander sendte en hilsen til Norge på 17. mai og sa at den frihet som nordmennene minnes den 17. mai skal vende tilbake til norsk jord. Ingen vet ennå hvor lenge vi må vente, sa han, men at gjeldelsens dag vil komme, det vet vi nå sikkert. Til dere på østsiden av Nordsjøen som kan høre meg nå, sender jeg denne hilsen fra engelskmenn og fra nordmenn i England: Vi er stolte av dere! Sett deres lit til seiren og vi skal vinne den.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

RUSSLAND: Timosjenkos seirrike tropper fortsetter fremrykningen i Karkowoffensiven, sier mandagens Moskva-kommunike. Idet de angriper på en omtrent 160 km bred front, har de trengt inn idet tyske forsvarssystem opptil 60 km. Kampen foregår over en bue som strekker seg fra Oskol nordøst for Karkow til Krasnograd 96 km sydvest for Karkow. Et russisk spesialkommunike utgitt tidlig mandag morgen oppgir resultatene av de 5 første kampdagene, dvs. fra 11. til 16. mai. I dette tidsrom rykket de russiske tropper frem mellom 20 og 60 km på forskjellige steder. Tyskernes tap i soldater er er 12.000 mann. Deres tap i krigsmateriell er uhyre. Blant annet er 400 ødelagte tanks og 25 som er intakt, 210 kanoner er ødelagt og 365 erobret og et stort antall mørsere, maskinkanoner og lastebiler ble enten erobret eller satt ut av virksomhet. Karkowoffensiven begynte med følgende dagsorden fra marskalk Timosjenko: Herved gir jeg ordre til våre tropper om å begynne den avgjørende offensiv mot fienden, den tyske armé om å utslette dens soldater og rustningsstyr og å reise vårt ererike sovjetflagg over de befrie byer og landsbyer. Vi er kommet inn i en ny fase av krigen, nemlig befrielsen av Sovjet-landene fra Hitlers horder. - Timosjenkos dagsorden gav signalet til to store tankslag. Masser av russiske tanks av den store Vorosjilov-typen sammen med amerikanske og britiske tanks rykket fremover i svære firkantede formasjoner. Grupper av tyske tanks ble kastet inn for å forsøke å stoppe den russiske fremrykning, men de ble gjentagne ganger smadret. Den russiske tankoffensiv ble understøttet av voldsom artilleriild og bak de russiske tanks kom elitetropper for å konsolidere de inn-tatte områder. En viktig rolle spillet Stormovitsj-stupbombefly som pepret det tyske forsvar og ødela et stort antall tyske tanks.

På Kertsjhalvøya fortsetter alvorlige kamper. Mandagens sovjetkommunike sier at russiske tropper kjemper i Kertsjområdet og korrespondenter sier at de foregår gatekamper i selve byen. - På alle front-avsnitt slår det russiske flyvevåpen hardt til, og en Moskva-melding mandag fastslår at 23 fiendtlige fly ble ødelagt på en flyveplass på sydvestfronten. På lørdag ble 65 tyske fly skutt ned.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Den tyske krysser Prinz Eugen er blitt truffet av britiske torpedoer utenfor norske-kysten. Her er en beretning fra det britiske luftministerium om trefningen: Speiderfly meldte igår at den tyske krysser Prinz Eugen dampet sydover langs norskekysten. Man mener skipet har ligget i Trondhjemsfjorden etter at det ble skadet av britiske ubåter og var nu sannsynligvis på vei til en eller annen dokk i Tyskland. Den britiske kystkommando sendte ut en kraftig styrke med Beaufort, Hudson og Blenheim bombefly sammen med jagerfly, som angrep Prinz Eugen natt til mandag i nærheten av norskekysten. Foreløpige meldinger tyder på at Prinz Eugen ble truffet av torpedoer fra Beaufort-flyene. Prinz Eugen var ledsaget av 4 destroyere og avdelinger av jagerfly. Der fant sted en kraftig trefning hvor Beaufort-flyene tok destroyerne under maskinkanonild og mange luftkamper fant sted. 5 Me 109 ble ødelagt og en rekke andre skadet. 9 britiske fly savnes. - Nu da Prinz Eugen har forlatt Trondhjemsfjorden omfatter den tyske marinestyrke i Norge slagskipet Admiraal Tirpitz, lommeflagskipet Admiraal Scheer, og den store krysseren admiraal Hipper. Men såvidt man vet, har disse skip ikke gjort noe forsøk på å hindre den allierte konvoytjeneste til Russland.

Tyske forsyningskip bestemt for Nord-Norge og Ishavsfronten har lidt store tap under britiske luftangrep. Man antar at i de siste 14 dager er omtrent 30 skip for Norge eller Nordishavet blitt ødelagt.

Det britiske flyvevåpen var ute over franskekysten tidlig mandag morgen. Tyske flyveplasser i Holland ble bombet natten forut av styrker bestående av det britiske flyvevåpens nyeste og største jager-bombefly, de amerikanskbyggede Boston-fly.

En nøyundersøkelse som er blitt foretatt i London av luftfotografier tyder på at der er blitt satt en fullstendig stopp for krigsforsyninger fra Rostock på grunn av de nylige britiske angrep.

MIDT-ØSTEN: Mandagens britiske kommunike fra Kairo melder om øket

2.
patruljevirkosomhet i Libya. Britiske jagerfly har foretatt mange tokter over fronten.

Admiral Arden (?) som førte kommandoen over krysserflåten under slaget i La Plata-floden, er blitt utnevnt til øverstkommanderende i Middelhavet. Han avløser admiral Sir Andrew Cunningham som skal til Washington.

U.S.A.: Industrien i De Forenede Stater har utvidet produksjonen så hurtig at man er begynt å omlegge planene for de nye fabrikker. Den amerikanske industri er forberedt på enda større utvidelser i 1943. Først kommende fredag har produksjonen av handelstonnasje satt ny rekord. Skipsverftene vil da la 30 handelsskip gå av stabelen, for å høytideligholde den nasjonale marinedag. Sovjetambassadøren Litvinov holdt en kringkastningstale fra Washington mandag og sa blant annet at en amerikansk tankfabrikk er 20 m neder forut for planen og at der blir laget 1.000 fly pr. uke i De Forenede Stater. Amerika bygger nu ubåter i avdelinger som er bygget opp etter masseproduksjonsprinsipper. Chefen for det amerikanske marineverfts byrå sier at disse nye metoder vil sette verftene i stand til å ferdigbygge en ubåt på 9 måneder.

NEDERLAND: Heydrichs nylige besøk i Haag har ført til en bølge av repressalier fra okkupasjonsmyndighetenes side i Nederland. Blant annet er alle medlemmer av det nederlandske offisers- og kadettkorps ved krigsutbruddet med Tyskland, i alt over 4.000 mann blitt arrestert og sendt til Tyskland. Dessuten er 500 fremtredende borgere arrestert som gisler. Den tyskkontrollerte Hilversum-kringkasteren er kommet med voldsomme trusler at i tilfelle av fortsatt motstand og sabotasje i Nederland, vil det koste disse gisler livet.

NORGE: Blant dem som er arrestert i den siste tid er fylkesmann Nordanger, Hamar. Grunnen til arrestasjonen kjennes ikke. I hedmark er der foretatt en rekke arrestasjoner av folk som er mistenkt for å ha hjulpet russiske krigsfanger.

Politiet i Oslo var allarmert natt til 1ste mai. Både denne natten og natten etter patruljerte civile politifolk Oslos gater for å passe på om der ble satt opp illegale plakater eller om N.S.-plakater ble revet ned.

Trikkekønduktorene i Oslo hadde 1ste mai alle tatt på seg hvite luer mens de dagen etter igjen hadde på seg sine svarte. Som straff for demonstrasjonen har de nu mistet sin sommerferie.

VVVVVVVVVVV

LOKALT: Thamshavnbanen som frakter svovelkis fra Løkken verk til skipningshavnen Thamshavn, ble for litt over en uke siden satt ut av drift ved et dristig attentat. To maskerte menn trengte ved 3-tiden om natten inn på banens anlegg etter å ha slått ned og bundet vaktmannen da denne nektet å slippe dem inn. De plasserte så to tidsinnstilte bomber under omformeraggregatene til banen, en bombe under hvert av aggregatene. Bombene eksploderte med to minutters mellomrom, kl. 5 og 5.02, og ødela aggregatene totalt. Banen er derved satt ut av drift for minst 7-8 måneder, forhåpentligvis og sannsynligvis for minst 1 år.

VVVVVVVVVVV

Teatrene i Oslo fikk før 17de mai fra Politi "president" Askvig tilsendt følgende forholdsordre for 17de mai:

De underrettes herved om at det er nedlagt forbud mot på denne dag å gi noen forestilling utover hva det er alminnelig. Således vil ingen matineer eller pattineer bli tillatt.

Det er videre forbudt å feire dagen i tale, sang, med flagg eller bæring av 17. mai-sl. yfer.

Hvis deminstrasjoner finner sted, skal en av teatrets funksjonærer, som på forhånd er uttatt til dette, så snart det avtalte signal blir gitt av politiet, straks sette lyset på, hvoretter teatrets vedkommende gir publikum bppmerksom på at forestillingen vil bli endelig avbrutt, såfremt ytterligere deminstrasjoner finner sted.

Bekjentgjørelse i pressen av ovenstående er forbudt.

VVVVVVVVVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

237.

LONDON - NYTT.
20. mai 1942.

2473/42

2573/42

S 2795

2. Maj 1942
Ekspl. 232

RUSSLAND: Offensiven i Karkowområdet fortsetter. Det russiske kommunike i dag forteller at en rekke bebodde strøk er blitt gjenvunnet. De siste kampene er 1.600 tyskere blitt drept. På Kertsjhalvøya er det fremdeles hårdnakkede kamper omkring byen Kertsj. I London blir det meldt i dag at tyske panserstyrker på Karkowfronten allerede har lidt store tap. Videre heter det at russernes framstøtene må ha bragt forstyrrelser i tyskernes organisasjon over et langt større område enn Karkowavsnittet og at det sannsynligvis har vært til alvorlig hindring for den tyske plan om en våroffensiv. Et iøynefallende trekk i kampene omkring Karkow er det store antall av tyske tanks som er gått tapt. Bare i et avsnitt ble halvparten av en styrke på 90 tyske tanks ødelagt etter at tyskerne ved gjentatte motangrep hadde forsøkt å stoppe igjen et brudd som russerne hadde gjort i de tyske linjer. Russiske pansertog spiller også en stor rolle i kampene. Kanonilden fra disse togene driver tyske tropper ut av begravene. - Russiske fly har fremdeles herredømmet i luften. Det er skutt ned 35 tyske fly til og ødelagt 27 på bakken. Andre meldinger fra Russland går ut på at en tysk destroyer er blitt senket i Barentshavet, og at 2.500 russiske sjokketropper er satt i land bak de tyske linjer, på fronten ved Nordishavet.

TUSINER AV AMERIKANSKE TROPPER er igjen kommet til Storbritannia. Det er den største kontingent som har krysset Atlanterhavet hittil. De hadde med seg tanks og artilleri og dessuten fullt utstyrte og utdannede panseravdelinger. De er kommet for å forsterke de amerikanske tropper som allerede er stasjonert i Nord-Irland, der de holder på å bygge en invasjonsbasis. Konvojen var en av de mektigste flåtesamlinger som er blitt brukt til noe militært foretagende, og reisen foregikk uten noen hindring av fiendtlige ubåter eller fly. Den amerikanske generalstabsjef, general Marshall lovet nylig at Amerika ville sende en stadig strøm av menn og materiell over Atlanterhavet og opplyste også at amerikanske kommandotropper ville delta i operasjoner mot fienden i den aller nærmeste framtid.

Et amerikansk skipsverft har nå sjøsatt den 9. krysser av den nye Cliveland-klassen. Cliveland-krysserne er på 10.000 ton og er bestykket med 15 - 6" kanoner. De gjør en fart på 33 knob og hvert av dem fører med seg 4 fly.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT. Britiske fly var over franskekysten igjen i dag. Nærmere opplysninger om resultatene foreligger ikke. I gårredagens dagangrep senket britiske jagerbombefly et tysk skip på 800 ton utenfor Dunkerque.

MIDTØSTEN. Det britiske kommunike fra Kairo i dag sier at britiske patruljer fremdeles er virksomme på hele den libyske front. På midtøstlandet er fiendtlige avdelinger blitt spredt av en britisk kolonne. Det siste kommunike fra Midtøsten forteller om et angrep mot havna i Bengazi av britiske bombefly natt til mandag. - Britiske jagerfly skjøt ned 5 Messerschmitt og 2 italienske fly over Malta i går morges. Briterne mistet 4 fly.

NEDERLAND: Himler er kommet til Nederland. I går kveld var han til stede på et møte der nederlandske nazister avla troskapsed til Hitler og ble medlemmer av det tyske SS. En målsmann for den nederlandske regjering talte fra London i går kveld og advarte det nederlandske folk mot å gå til fiendtlige handlinger. Han sa: Regjeringen vil gjøre det helt klart når tiden er inne for aksjon. Vær fattet og rolig mens dere venter på dette øyeblikk, selv om dere blir provosert.

BELGIA: Tyskerne har henrettet 15 belgiere til. 5 av dem ble skutt som represalier for angrep mot det tyske flyvåpens hovedkvarter i Brussel. Fra Belgia blir det meldt at demningen ved Sambre som skaffer kraft til viktige industridistrikter i Belgia er blitt sterkt skadet av en eksplosjon. - Fra HELLAS kommer det melding om at et italiensk transportskip, som var i ferd med å gå fra Pireus er blitt sprengt i luften og senket.

FRANKRIKE: Laval får stadig større vanskeligheter, da Italias fornyede krav om franske landområder har vakt voldsom harme i Frankrike. - Det fortelles om demonstrasjon av over 1.000 mennesker i Lyon, mot Laval og aksjonaktene, og det franske politi gjorde ingen ting. Den italienske presse forlanger at Frankrike øyeblikkelig skal avstå Nizza, Korsika og Tunis til Italia.

DET FJERNE ØSTEN: Et kommunike fra Ny Dehli i dag forteller at det britiske flyvåpen i går foretok flere bombeangrep mot Akyab og mot fiendelige elvebåter og andre mål ved Chindwin, nord for Caleva. - Tokio har sett fram den falske påstanden at 20.000 allierte soldater skulle ha strøket med i slaget ved Caleva, men det har ikke vært noen trening ved Caleva. - To japanske transportskip er blitt truffet og antakelig senket i et alliert bombeangrep ved Koepangbukta på øya Timor. Under et japansk angrep på Moresby på Ny Guinea ble et japansk bombefly skutt ned og 3 antakelig skadet. - I Øst-Burma er japanske tropper blitt kastet tilbake langs elva Mekong. Lepper mot nordøst har kinesiske tropper rykket fram i området ved Mongkai. Et kommunike fra Chungking forteller om kampene i Kina at flere byer i nærheten av Hankow er blitt gjenerobret.

...- vVv ...-

Vi gjengir Hastings militærkronik holdt lørdag den 16 mai. Tyskerne hadde bruk for en seier på Kortsjhalvøya. En slik seier ville stive opp moralen i hæren og kanskje også hos det tyske folk. - Det var grunnen til skrytet på forhånd, fanfarene som kom litt for tidlig og alt det vesen som ble gjort om en operasjon som er nokså liten, sett på bakgrunn av hele den veldige krigsskueplass. Men det er kommet en mislyd i overtyren. Russerne har gjort kraftig motstand mot disse infanteri og flystyrker, som var så store som de i det hele tatt kunne være på den trange halvøya og dertil har marskalk Timosjenko satt skurrende disharmonier til disse fanfaraner ved å bryte seg vei gjennom Donetsforsvaret. Billedet av den russiske front i dag er noe helt annet enn det var i juni og juli i fjor, da nazihordens strømmer østover. Nå får de ingen billige seire. De kan ikke utnytte bedrageriet til å skaffe seg strategiske fordelene. Ikke bare det store russiske angrep i Karkowområdet, men de engelske operasjoner i Leningradområdet, ved Kalinin, på midtavsnittet og nord for Taganrog viser at den tyske hær ikke lenger har monopol på initiativet. Det er ennå ikke mulig å si om den russiske offensiv er anlagt på bred basis. Det kan være at kampene bare har til hensikt å innta de riktige stillinger for et større angrep senere. Karkow er et nøkkel-punkt i de tyske kommunikasjoner, og er av uhyre stor betydning. Hvis kommunikasjonene i Karkow blir brutt eller satt under kanonild, vil det ikke bare skaffe uorden i alle tyske planer rettet mot Rostock, men det vil også være en trussel for alle tyske stillinger nord for det Asovskt Hav. Som vanlig har tyskerne innledet kampene med nervekrig. Det er typisk for tyskerne at de skryter og truer med et nytt hemmelig våpen, enda Hitlers trussel om et slikt våpen i 1939 viste seg tomme, har ikke tyskerne gått trett av tanken. - Selvfølgelig har de tyske blodhundene alltid hatt ett eller annet hemmelig våpen, hvis gass er et påfund de kan påberope seg æren av. Men det er ikke så meget det nye våpen, som måten å bruke det på. Det var ikke tyskerne som oppfantt undervannsbåten, men det var dem som oppfantt massenord av sjøfolk på handelskip. Deres ideer om strategiske overraskelser, fra Fredrik den Store ned til Hitler, har heller aldri vært annet enn forrederi og bakholdsangrep. Et annet våpen de liker å bruke er terror, og den liker de helst å bruke mot sivilfolk. Men når man taler om viktige videnskapelige framskritt, som i begynnelsen ofte har vært hemmelige våpen, legger man snart merke til at tyskerne, disse typiske krigere, har gjort en svært liten innsats. Det er andre folk som har oppfunnet både dampmaskinen og forbrenningsmotoren. Det viktigste tilskudd til moderne krigsførsel er utvilsomt flyet, men brødrene Wright hørte på ingen måte til "las Herrenvolk" og det gjorde heller ikke noen av de andre ledende flykonstruktører, som for det meste var amerikanere, engelskmenn og franskmenn. Ikke en gang undervannsbåten som tyskerne har utnyttet så bestialsk er en tysk oppfinnelse. Den første effektive undervannsbåt var amerikansk og var i bruk under den amerikanske borgerkrig. Tanks er en britisk oppfinnelse. Det samme er lytteapparater mot undervannsbåter og radiopelling mot fly. Men alt dette er blitt kopiert av tyskerne med kunst og flid. - Men denne krig blir ikke vunnet hverken ved propaganda eller hemmelige våpen. Eventyrfortellinger kan stive opp moralen for en tid, men det er ikke tvil om at det tyske folk nå forstår hvor alvorlig situasjonen er. Tyskland må vinne i år, ellers vinner det aldri.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

2524/42 2573/42 2. Arg. 9
Mapp
Eksp. 237
Jfr. Tys-
136
35-42

RUSSLAND: Onsdagens kommunike fra Moskva melder at timosjenkos liv i retning av Karkow fortsetter. Kommuniket omtaler store tyske styrker under ledelse av von Boch begynte i går en motoffensiv 130 km. sydøst for Karkow. Hensikten er å true Timosjenkos baktropper. Kernes angrep kommer etter deres mislykkede og kostbare forsøk på å sende fram tanks for å stoppe igjen sprekkene i de tyske linjer. Foran Karkow. De siste meldingene fra Moskva går ut på at de russiske tropper på Karkowfronten rykker videre fram etter at de har knust en voldsom tysk motstand. Alle tyske forsøk på å søke dekning bak svære minefelter og piggrådsperringar har vært nytteløse. Russerne i Karkowavsnittet har bitt seg fast på en av hovedveiene som blir betegnet som den viktigste tyske sambandslinjen. Tyskerne har fått store forsterkninger av fly, men russerne har fremdeles herredømmet i luften. Kampene i dette avsnitt har vist at det tyske infanteri ligger langt under det man har sett av dem før når de manglet tanks. De reservene som tyskerne førte fram i all hast, hadde tydeligvis mangelfull trening og har vært til stor skuffelse for tyskerne. Den militære medarbeider i "Times" skriver: Marskalk Timosjenko har ikke først og fremst tatt sikte på å skape et gjennombrudd med tanks, men å ødelegge de tyske styrker systematisk og tvinge dem til å trekke inn reserver. Man kan gå ut fra at tropper og materiell som var bestemt for en tysk offensiv allerede er satt inn i et avgjørende slag. - Fra Krim melder onsdagens kommunike om fortsatte kamper i nærheten av byen Kertsj. Noen timer før dette hovedet en tysk særmelding at okupasjonen av Kertsjhalvøya var blitt fullført. - I en særmelding onsdag kveld hevdet Hitler at han hadde tilrettelagt 17 russiske divisjoner på Kertsjhalvøya. Det vil si at han påstår at han på et området som er bare 1/10 av hele Krim har ødelagt over dobbelt så mange divisjoner som tyskerne selv har på hele Krim. I militære kretser betegner man påstanden som en ny fanfarefabel.

DEN VESTE EUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen rettet natt til onsdag et kraftig angrep mot den tyske industribyen Mannheim. Angrepet ble utført av en kraftig styrke av britiske bombefly, heter det i dagens kommunike fra London. En annen britisk flystyrke bombet den tyske u-båtbasis ved St. Nazaire kraftig. - Videre ble det lagt ut miner i fiendtlige farvann. Britiske jagerfly var også ute på tokt, og angrep tyske flyplasser i Frankrike og Nederland. 14 britiske fly savnes fra nattes operasjoner.

Tyske fly var over England natt til onsdag og gjorde et kortvarig angrep mot en by i nordøst-England. De gjorde noen skade og det var en rekke offer.

En Messerschmidt 109 ble onsdag morgen skutt ned over den engelske kyst i luftvernet.

MIDTØSTEN: Over Middelhavet ble et Catalina-sjøfly angrepet av en fransk jager på mandag, og det britiske flyet måtte gå ned på sjøen. Det skjedde om lag 30 km. nord for Algier. Mannskapet fra flyet ble tatt opp av et britisk skip. 2 var såret.

Frontmeldingene fra Libya onsdag forteller om øket virksomhet fra aksens side. På en del steder er kanonilden blitt kraftigere og man har sett en tysk kampgruppe som er på marsj sørover. Det britiske kommunike fra Kairo onsdag melder at små grupper av fiendtlig artilleri og fiendtlige tanks i det nordlige avsnitt er blitt angrepet og tvunget til å trekke seg tilbake. På sydavsnittet var fienden i virksomhet med panserpatruljer.

IFØLGE MELDINGER FRA ANKARA har tyskerne i det siste vært særlig virksomme med forsøk på å så mistillit om Tyrkia og Russland. De har spredd løgnaktige meldinger om russiske planer mot Persia og har også laget historier om grensesammenstøt mellom de to land. Den russiske ambassadør, er fremdeles på sin post i Ankara til tross for alle tyske historier om at han skulle bli kaldt tilbake. Hans forhandlinger med den tyrkiske regjering blir ført i gjensidig tillit og de spørsmål som har reist seg til enhver tid er blitt ordnet på den mest vennskapelige måte.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kommunike fra Dehli melder at det i går ble gjort 2 britiske luftangrep mot Akyab flyplass i Burma.

I den kinesiske provinsen Chekiang, som ligger ute ved kysten, har japanerne satt i gang et angrep mot kineserne, 200 km. sør for Shanghai. Kineserne gjør voldsom motstand fra befestede stillinger. En kinesisk målsmann

opplyste tirsdag at fienden er i ferd med å samle store styrker i Chekiang, og han mente at neste post på japanernes program var en større offensiv mot Kina.

TYSKE KRINGKASTINGSSTASJONER over hele Europa gjenga tirsdag en advarsel til Russland. Advarselen gikk ut på at Japan var beredt på alle eventualiteter i Sibir og at russisk hjelp til Kina ville være krigsårsak. Ellers er det blitt meldt at Sovjetsamveldet har utnevnt en ny ambassadør i Japan.

I **TYSKLAND** er det blitt kunngjort nye forholderegler for å holde arbeiderne i ro. I "Stettiner Anzeiger" er det gitt en offisiell erklæring der det heter at hver den som skader disiplinen i fabrikkene enten ved kronkende oppførsel eller ved handlinger som kan forstyrre arbeidsfreden, vil bli straffet med fengsel og med bøder av ubegrenset størrelse. - Berlinmelderen for "Svenska Dagbladet" opplyser at det er dannet særskilte vaktpatruljer av SS i noen postvesenet og jernbanene. Deres plikter blir definert meget ubestemt, som beskyttelse.

PRESEDENT ROOSEVELT antydte i Washington tirsdag at det vil bli sendt flere amerikanske tropper til Nord-Irland, til forsterkning av det store antall som allerede er der. Presidenten understreket imidlertid at de nye sendningene av soldater til Irland slett ikke betyr at man overser det Sydvestlige Stillehav.

PASSASJERFLYRUTEN over Atlanterhavet, fra Canada til Storbritannia, som har vært nedlagt i 3 år, er nå satt i gang igjen.

...- vVv ...-

FORSVARSMINISTER TORP talte ved en marinesest i England 17. mai og vi gjengir her en del av denne tale: Vi festligholder her hjemmefrontens dag. Hele det norske folk har tatt kampen opp. Vi husker idrettsungdommens svar på forsøk på å tvinge idretten inn i nazismens tvangsbånd. Vi husker høyesteretts verdige kamp og landsorganisasjonens forsvar for arbeidernes rettighet. Vi husker presteskapets inspirerende holdning og nå sist lærernes betingelsesløse innsats. Vi vet at hele det norske folk er med i denne våpenløse strid, kvinner og menn, ung og gammel, fattig og rik, Norges historie vil aldri glemme denne innsatsen. Vi som er ute lar også denne nasjonale bølge som går over Norge, gå hen over oss med vårvær en mai dag. Hver dag stilles dette spørsmål til oss: Hva gjør dere? Når kommer dere? Vi her ute, alle som en, gjør alt hva vi kan og helst mere enn det for å nå den dagen da vi setter kursen hjemover. Det er mitt håp og min tro at vi som er her ute i dag virkelig kan si at også vi gjør vår innsats for landet vårt. - Spør man dem som kommer hjemmefra hva de kjemper mot, er svaret enstemmig og klart. Spør man dem hva de kjemper for, kan svarene formes på forskjellig vis. Noen vil si at de kjemper for NORGE og for det norske folks frihet. Andre vil kanskje si at de kjemper for sin Konge. Og alt dette som de svarer er riktig. Ingen har svart at de kjemper for Norges grunnlov, men tenker vi oss om, så er det det det norske folk gjør. De kjemper for en grunnlov som de aldri har sett, og som de knapt nok har hørt sitert. Grunnloven er blitt noe mer enn en lov. Grunnloven er blitt en livsanskuelse. Og i dag vet vi, alle vi som er samlet her, at Quisling og hans drabanter kan brenne alle eksemplarer av vår grunnlov og de kan fengsle alle våre lovkyndige, men hele det norske folk vil kjempe videre. - Vi skal love hverandre, denne 17. mai, å stå trofast sammen i kampen for vårt lands frigjørelse. Vi skal vi hverandre et nytt løfte, og det er at alle vi som er her lover å bære det norske flagget hjem, som symbolet på det framtidens Norge vi selv skal være med å bygge. **FRIHETENS NORGE.**

...- vVv ...-

I anledning av 17. mai mottok Kong Haakon hilsmingstelegrammer fra nordmenn i alle kanter av den frie verden, gjennom kirker, leseværelser, sjemannshjem, flåtestasjoner, konsulater og legasjoner. Fra den polske gegerbataljon har Kong Haakon mottatt en hilsen som minner om polakkenes deltagelse i kampene ved Narvik. I sitt svartelegram uttalte Kong Haakon: Vi skal aldri glemme et polske soldater kjempet side om side med oss i Norge. - Kongen mottok også hilsmingstelegrammer fra den polske president, den tsjekkoslovakiske president og fra De Gaulle.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

2562/42 2573/42 2. arg. 2797
Mappe 9
Eksp. 239
1942

RUSSIA: Det blir meldt at den russiske offensiv mot Charkow fortsetter og at de tyske motangrep i sydøst er slått tilbake, og har lidt store tap både av soldater og utstyr. På Krim fortsetter kampene på den østlige del av Kertsjhalvøya. I et avsnitt av Leningradfronten har russiske tropper avskåret veien mellom to tyske motstandssentra. I et mislykket forsøk på å gjenopprette forbindelsen ble 600 tyske offiserer og menige drept. - Foruten dette russiske kommunikéet heter det videre i en melding fra Tass Telegrambyrå: Kampen utenfor Karkow øker i styrke. Minst 14 tyske motangrep er slått tilbake, og alle disse angrepene var meget kostbare for fienden. De siste meldinger som er kommet til London igår, går ut på at Timosjenkos framrykning fortsetter, selv om den ikke er så hurtig som tidligere. -

I en oversikt over stillingen uttaler en militærakkyndig i London: Den tyske feltmarskalk von Boch beveger seg i områder langt sydvest for Karkow for å bryte russernes sambandslinjer og på den måten forsøke å stanse Timosjenkos offensiv. Hvis russene erobrer Krasnograd, sydvest for Karkow, vil tyskernes viktigste sambandslinje komme i fare. Den russiske offensiv har tvunget Hitler til å trekke tropper fra stillinger som hadde vært fordelaktige for en framrykning mot Kaukasus. Uansett hva resultatet av den russiske offensiv blir, er det helt klart at Hitlers someroffensiv ikke kan gjennomføres som opprinnelig planlagt. - I begge de siste russiske kommunikéer heter det at kampene fortsetter på den østlige halvdel av Kertsj. Det er nå to dager siden et særkommuniké fra Hitlers hovedkvarter kunngjorde at hele halvøya var på tyske hender, og at kampene var avsluttet.

Formannen for sovjetrådet i Moskva tror man nå vente tysk gassangrep på byen. I dagens utgave av "Pravda" skriver han; at de nåværende beskyttelsesrom mot gass er tilstrekkelige, men at det også er nødvendig å ta andre skritt for å beskytte befolkningen.

Tyskernes svake motstand i luften i Karkowavsnittet har vakt tyrkiske militære iakttageres oppmerksomhet. "Times"-korrespondenten i Istanbul skriver i dag, at det ser ut som det tyske luftvåpen begynner å føle den påkjenning det har hatt. Hvis tyskerne setter et maksimum av fly inn på en del av fronten, vil det bety at andre deler kommer til å bli uten tilstrekkelig beskyttelse. Denne mening støttes også av den kjensgjerning at luftangrepene mot Malta nå er mindre. Uten å være for optimistisk, fortsetter han, hersker nå det inntrykk i Tyrkia at Tyskland har nådd et punkt da landets stilling i luftkrigen begynner å bli alvorlig.

MIDTØSTEN: I Libya fortsetter patruljevirkningen heter det i et kommuniké fra Midtøsten. Fientlige panserbiler i det sydlige avsnitt trakk seg tilbake da de kom i kontakt med britiske styrker. Meldinger fra krigskorrespondenter i Midtøsten tyder på at tyskerne og italienerne muligens vil sette i gang en stor offensiv i Cyrenaika i nær framtid. -

Den første Syd-Afrikanske infanteribrigade, som nettopp har fullført 2 års krigstjeneste, har mottatt et budskap fra general Smuths, der han hyl'er det arbeid som er utført av Syd-Afrikanske tropper i krigen i Afrika. Syd-Afrika er stolt av sine sønner og dotre og forstår å sette pris på deres innsats, heter det i budskapet. Vi håper framgangen vil fortsette til de kommer tilbake til sitt fedreland med seiren, en seier for den frie verden, for trygghet og fred for frie menn overalt.

IFØLGE "CHICAGO DAILY NEWS" er forhandlingene mellom Tyskland og Japan om de Nederlandsk-Ostindiske verdpapirer bragt til en hurtig avslutning av Japan, som har nektet å godkjenne de tyske aksjonærens krav.

IFØLGE SVENSKE AVISER foregår det nå en transport i stor målestokk av hollendere fra Nederland til det okkuperte Russland.

TYSKLAND: Goring ga i går en advarsel til det tyske folk om at det er nye prøvelser i vente for dem. Denne krigen, sa han, er den hardeste krig Tyskland noen sinne har måttet føre. I fjor håpet vi på en rekordavling, men så kom regnet og reduserte høsten. Men dette på ikke ta motet fra dere, sa han videre. Hvis det korn som er sådd om høsten ikke er kommet opp, nå dere så igjen. Hvis dere nå arbeide mere, så tenk på hva deres sønner og brodre nå gjennomgår på fronten, sa Goring.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: Skip i Dieppe og Le Havre sendte ble an-
trepet av britiske fly i dag morgen.

DE FORENTE NASJONER framstiller nå over dobbelt så mange fly som ak-
semaktene. En ledende amerikansk flyfabrikant gir disse tall: Aksemak-
tene 4.100 fly pr. måned. De forente nasjoner 8.600 fly pr. mnd. Det
siste nummer av "James Fighting Ships" gir enkeltheter om nesten 300 nye
krigsskip som nå blir bygget for De Forente Staters flåter. I listen
over britiske skip er navnene på 80 nye destroyere.

Den amerikanske utenriksminister Cordell Hull sa igår: Krigens varig-
het er avhengig av de alliertes krigsproduksjon. Framgangen har vært så
stor at det er mulig å håpe på en tidligere seier enn man hadde tenkt
seg i begynnelsen av dette året.

ENGLAND: I Underhuset i går avsluttet Sir Stafford Cripps en to dages
debatt om krigssituasjonen i dag. Han sa det var den britiske regjeringens
hensikt, når tiden var inne, å gjøre et nye planlagt angrep mot tyskerne
på det europeiske fastland. Denne erklæring ble hilst med begeistring
av Underhuset. - Den britiske bombing av Tyskland, sa Cripps, står i sam-
menheng med hele krigsstrategien på alle krigsskueplassene. Den er en
viktig faktor i det russiske felttog på østfronten, og han tilføydte: Den
britiske regjering fastholder, med hensyn til fordeling av krigsmateriell,
nå Russland som nå er midt i kampens hete, har fortrinnsrett.

En rekke medlemmer fra alle partier hadde under debatten kritisert for-
skjellige sider av regjeringens krigsførsel. - Sir Stafford Cripps sa at
regjeringen alltid var villig til å gi medlemmene anledning til kritikk,
og til å lytte til den. Hele verden har forstått at en slik fri diskusjon
bunner i et ønske om å gjøre Storbritannias krigstiltak både så vektige
og så store som mulig.

I forbindelse med gårtdagens debatt i Underhuset hylder "New York Times"
Churchill i dag og skriver: Historien kommer til å si større ting om Mr.
Churchill, men den største anerkjennelse for øyeblikket er, at uten hans
ledelse, ville det ikke ha vært noen debatt i Underhuset, og det ville
sikkert ikke ha vært et så høyt krav fra et krigersk England, om å
gjøre invasjon i Europa. -

POLEN: Den polske uavhengighetsdag den 3. mai ble feiret i hele Polen.
Meldinger om hoytideligheten er nettopp kommet til London. - Velkjente
patrioters graver ble i løpet av natten dekorert med Polens nasjonalfarger.
Natt til 3. mai ble også den ukjente soldats grav i Warschawa dekket med
kranser og blomster i nasjonale farger. Tusener av polakker passerte på
selve dagen forbi gravstedet i taushet. Da prosesjonen ved middagstider
hadde antatt massedimensjoner ble den spredt av rilende politi, som red
inn i folkemengden. Til tross for de tyske fengselstrusler, valet det
polske flagg i mange deler av Warschawa.

...- VVV ...-
...- VVV ...-

I tilleggsprogrammet i dag var det utenrikskronikk ved Arne Ordning.

LOKALT: Vi siterer her et brev fra kretsleder for Norges Lærersamband,
Nordre Romerike, datert 5/5, til landsleder hr. Orvar Sæther: Melding om
skolen i Aurskog og lagfører distriktslege Wahl. Jeg har gledet meg en
veke over at skolene i Aurskog atter er kommet i gang. Idag er denne glede
skiftet til harme. Formannen i Aurskog skolestyre har ringt meg opp og
meldt at lagfører, distriktslege Wahl, har beordret alle skoler stengt
igjen. Lagføreren har pr. telefon bekreftet riktigheten av meldingen, og
opplyser at grunnen er at han i dag har inspisert skolene i Aurskog og fun-
net at alle de lærere som har begynt sitt arbeide fremdeles nekter å være
medlemmer av sambandet. Jeg har overfor lagføreren nedlagt bestemt for-
bud mot at han stenger bygdens skoler og herunder henviser ham til departe-
mentets rundskriv av 25/4-42, nr. 23, og til landslederens skriv til bil-
litsmennene datert 14-42. Under henvisning til disse skriv har jeg ford-
henvisning til at han har ansvaret. --- Min begjæring til herr landslederen
er å sørge for at lagfører hr. distriktslege Wahl, Aurskog, øyeblikkelig
tilbakekaller sin ordre om stengning av skolen og likeså at han for fremti-
den retter seg etter forordninger som landslederen og Kirke- og Undervisnings-
departementet utgir. La ham for alltid forsvinne fra skolen. Heil og Sæl

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET. Konrad Halland

RUSSLAND: Slaget om Ukraina har tiltatt i omfang og voldsomhet det
siste dogn. I dag er det på det rene at slaget er i ferd med å utvikle
seg til det største odelleggelsesslag i krigshistorien. Kolossale styrker
er engasjert på begge sider, og i de ll dogn slaget har vart, er der opp-
stått forferdende tap i døde og sårede. Nye sovjettropper blir uopphorlig
kastet inn i kampene fra øyensynlige uuttømmelige reserver. Den tyske
overkommando er blitt nødt til i forsvarskamper å bruke divisjoner som
ble holdt i bakgrunden for framrykning mot Kaukasus, som var planlagt
til i slutten av denne måned. Et kommunike utgitt av den tyske over-
kommando i kveld påstod at den tyske armé nå hadde vunnet initiativet
i kampene i Karkowområdet, men denne påstand blir langt fra støttet av
begivenhetene ved fronten. Alle meldinger fra Russland i kveld tyder
på at den røde armé kjemper med glimrende ånd og metodisk utfører sitt
hovedmål, å odellegge den tyske armés slagkraft. - Den russiske armés or-
gan "Den Røde Stjerne" har en beretning fra en korrespondent ved fronten
hvor denne sier at i hovedslaget i nærheten av Karkow, som har vært under
utvikling i 5 dage, er det tegn som tyder på at tyskerne ikke klarer å
utholde de enorme tap de lider. "Isvestia" sier at Timosjenkos styrker
ennå så sent som i går kveld, brøt seg vei framover i området der hoved-
slaget foregår, rundt Karkow. - Bocks motangrep mot den russiske floy
og baktropp har gjort liten framgang det siste dogn. Moskvakommunikeet
i går kveld sa at tyske angrep var slått tilbake i dette området. Moskva-
meldinger tyder på at Bocks angrep var ventet og at det ble mott med
sterk motstand etter at det til å begynne med hadde hatt heldet med seg.
Den mener at det ennå er en ~~masse~~ framrykning som ikke er støttet av infan-
teri, og at det mere er en framtidig enn en aktuell trussel mot den røde
armés baktropp. - Det hoper seg opp vidnesbyrd om at Timosjenkos offensiv
fullstendig overrasket den tyske overkommando. Blandt de tyske enheter
som har vært kraftig i ilden i Ukraine er den 294. infanteridivisjon, en
saksisk divisjon og det 56. infanteriregiment fra Ulm som er øm del av
den 5. lette divisjon. - Kampene fortsetter på Kersjhalvoja, 14 dage et-
ter tyskerne begynte offensiven der og lo dage etter Hitlers spesialkunn-
gjoring, som erklærte at slaget var avsluttet. Overalt ellers på den
ubyre russiske front er aktiviteten i meget mindre målestokk.

Det offisielle tyske etterretningsbyrå meldte i ettermiddag om en
viktig reorganisasjon i rustnings og forsyningssystemet til den tyske armé.
Avdelinger av overkommandoens kontorer for forsvar, økonomi og rustninger,
er blitt overflyttet fra de vepnede styrkers overkommando til Todt-organi-
sasjonen, og er således satt under kontroll av Speer. På samme tid blir
rustningsinspektorsfillinger underavdelinger av Speers ministerium. Dette
legger ny stor makt i hendene på Speer som nå blir ansvarlig for å for-
dele kontraktene og må passe på at de blir utført. Han overtar armékom-
mandoens fond ved dette tilfelle. I spissen for den nye organisasjon
som er oppstått, er general Thomas, som er medlem av det nylig opprettede
rustningsråd, som er et rådgivende organ for Speer, og det består av folk
fra storindustrien og generaler som er nøye knyttet til Goring. Resul-
tatet av denne forandring blir at i stedet for at de vepnede styrker for-
delte kontraktene og sør til at de blir fullført, kommer folkene fra stor-
industrien til å gjøre det selv.

MIDTØSTEN: I Libya driver Rommel fremdeles på med speidertokter med
små styrker som forberedelser til den lengde planlagte offensiv. I dagens
kommunike fra Midtøsten omtales fortsatt patruljevirkosomhet langs hele
fronten.

Den Syd-Afrikanske statsminister, general Smuts, sa i et intervju i
Nairobi i dag: Den britiske aksjon på Madagaskar har fjernet all sann-
synlighet for et direkte japansk angrep mot Syd-Afrikasambandet. - Gene-
ral Smuts var på veien hjem til Pretoria etter besøket på krigsskueplas-
sen i Midtøsten.

MUSSOLINI krever frandeles Nizza og Korsika og det siste i denne forbindelse, er en melding til nøytrale om at der på en rekke steder i Italia blir krevet at Korsika skal besettes av italienske tropper. Hitler har ikke svart noe på dette, men foretar seg intet for å stanse den italienske propaganda.

"Times" skriver i dag: Hitlers makt over Italia, Frankrike og andre europeiske land er fremdeles stor. Han er dog mere avhengig av de franske og italienske arbeideres ydelser enn noensinne før, i fabrikkene såvel i Tyskland som i deres egne hjemland.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte undervannsbåter har i det Sydvestlige Stillehav ødelagt en japansk krysser på 10.000 ton og to lastebåter, en på 9.000 og en annen på 6.000 ton.

Det blir meldt av en britisk krigskorrespondent at en avdeling britisk flypersonell er kommet fram til Kinas indre. Denne melding om mere støtte for general Shiang Kai Sheks luftstyrke, kommer samtidig som hans armeer hårdnakket kjemper mot et stort anlagt japansk forsøk på å besette Kinas østlige kystprovinser.

PRESIDENT ROOSEVELTS program om å bygge 2.300 handelsskip og 700 mindre hjelpeskip, vil bli fullført ved utgangen av 1943. Admiral Lamb som er sjefen for De Forente Staters maritime kommisjon, og krigsskipsorganisasjonen, ga denne forsikring i går kveld. Han talte over kringkastingen i anledning marinedagen i Amerika, som ble feiret ved å la 27 handelsskip gå av stabelen. Admiralen tilføyet: Dette er begynnelsen av en periode hvor de amerikanske skipsverfter gjennomsnittlig vil bygge 2 handelsskip pr. dag.

Den allierte konferanse i Ottawa angående treningen av luftstyrkene kunngjorde i dag at det er opprettet en felles britisk-amerikansk-canadisk komité for oppøvelse av flypersonell i Nord-Amerika.

I MEXIKO ble det i dag offisielt meddelt at den tyske regjering har avslått å ta imot den mexikanske protestnote som ble sendt til Tyskland, Italia og Japan i anledning av at en ubåt med overlegg senket en mexikansk tankbåt forrige uke. Spesiell regjeringskonferanse ble sammenkaldt i Mexiko i dag. Det er en i høy grad fiendtlig stemning mot aksemaktene landet over.

TYSKLAND: 14 tyskere er blitt dømt til døden i Mannheim, anklaget for forrederisk å ha støttet fienden. Den tyske regjering har i aften for første gang innrømmet at det er omfattende hemmelige opposisjonspartier i selve Tyskland. Denne innrømmelse ble gjort i en offisiell melding som ble tatt ut av det tyske telegrambyrå Trans-Osean. Det ble sagt at disse 14 var tidligere kommunister og marxister og det påstås at de i Mannheim har forsøkt å få i stand en kommunistorganisasjon som skulle fordele ulovlige skrifter. I den offisielle tyske melding het det videre at hensikten var å undergrave den tyske forsvarsånd. Dette er et eksempel på hva Goebbels mente, da han for to dager siden talte om nødvendigheten av å være hård. Dette forklarer også hvorfor Hitler i sin siste tale fandt det nødvendig å true det tyske folk med strenge straffer hvis det unnlot fullt ut å støtte krigstiltakene. De 14 ofre som nå ser døden i øynene i Mannheim er den typen som Sir Stafford Cripps talte om i en henvendelse til det tyske folk. Denne krigen begynte i Tyskland, sa Cripps, og den vil ende der. Vi er alle soldater i den store hær som kjemper for friheten. Noen av oss er vepnet, andre ikke, men hver især kan være med å sikre seieren.

Vi har hørt hvordan 17 gode nordmenn til er dømt til døden. Den nazistiske terror herjer over hele Europa, men den klarer aldri å kua våre tapte menn. De gikk i døden på en måte som bare tjener til å gjøre deres landsmenn ennå mere fast besluttet, og det samme gjelder folket i andre land, som også er stillet overfor eksekusjonsavdelingene.

DRONNING WILHELMINA talte over kringkastingen til Holland i dag og omtalte de nylig stedfundne massehenrettelser. Hun sluttet med å minne sitt folk om at det måtte stå fast og likeledes måtte være forsiktig. Et tankeløst ord, sa hun, kan være farlig både for dere selv og for andre, og skade det viktige arbeide som venter dere i nærmeste framtid. --

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

2709/42

241.

LONDON - NYTT
26. mai 1942.

2. Klasse 9
Eksp. 241
mai 1942

Vi gjengir i dette nummer de viktigste nyhetene fra 23. til 25. mai 1942.

TYSKLAND: Den tyske landbruks- og forsyningsminister Darré har fått en lang permisjon. Dette blir opplyst i Berlin i dag og grunnen til hans fravær oppgis å være dårlig helbred. Understatssekretær Backe vil fungere.

FRANKRIKE: Vichy meldte i dag at tyskerne har heprettet 10 franske gisler til som repressalier for et angrep på en tysk soldat i Paris.

I HELLAS har tyskerne også skutt 10 gisler fordi noen grekere hadde skutt 3 tyske vaktposter og sprengt et tysk postkontor i Aten i luften.

I POLEN skal ifølge en ny tysk forordning alle polakker mellom 18 og 50 år tvangsinnkalles til bygningsarbeide, som det heter. I Virkeligheten skal de arbeide i den tyske krigsindustri slik at flere tyskere kan bli overført til arméen. Alle polakker som står innskrevet som arbeidsledige må nu arbeide i Tyskland.

ØSTFRONTEN: Det voldsomme slaget i Ukraina avtok i styrke idag, og den røde arme holder på å utbygge sine stillinger og omgruppere sine arméer for et nytt fremstøt. Tyskernes manglende evne til å sette i gang en virkelig offensiv eller motoffensiv i de siste 12 dager, har gitt anledning til kommentarer fra flere militære sakkyndige. v. Bock forsøkte et kraftig motangrep for å avskjære de russiske forbindelseslinjer ved Izjum, men angrepet har nu stått i stampe i 2 døgn selvom det hadde litt fremgang i begynnelsen. Det har kostet tyskerne 15.000 falne på 3 dager og enda er dette avsnitt av fronten av liten betydning sammenlignet med den virkelige Karkow-fronten. Middagskommunikéet fra Moskva gjør det klart at Timosjenko har avverget trusselen mot sin flanke og de bakre linjer og konsoliderer nu sine stillinger til en ny fremrykning.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Store avdelinger britiske jagerfly fløy i ettermiddag over stredet ved Dover med kurs for Nord-Frankrike. Dessuten høstes kaponnild i Kanalen. - Det britiske flyvåpen bombet den tyske ubåtstasjon ved St. Nazaire i natt. Ingen britiske fly gikk tapt.

Konge George har inspisert Storbritannias luftbårne arme som består av egne glidefly, fallskjermtropper, glideflyvere og menn oppøvet til å gå til øyeblikkelig aksjon. Det har sine egne flyavdelinger.

Den MEXICANSKE regjering har besluttet å erklære aksemaktene krig, men avgjørelsen må først godkjennes av den mexicanske kongress, og vil antagelig foreligge mandag eller tirsdag. Grunnen til krigserklæringen er at en mexicansk tankbåt til er blitt senket av aksemaktene.

24. mai.

DEN RUSSISKE FRONT: Fra Karkow-fronten blir det meldt i ettermiddagens Moskva-kommuniké at russerne fortsetter sine offensive kamper i enkelte avsnitt av fronten. Det tidligere russiske kommuniké fortalte at Timosjenko igår konsoliderte de stillinger som ble inntatt i de første 12 dager av kampene. I Izjum-Barwenkoku-avsnittet er det hårdnakkede kamper og tyskerne har lidt svære tap. v. Bock fortsetter sine angrep, men blir slått tilbake med meget store tap. - Fra Kertsj-halvøya blir det meldt at etter 15 dagers kamper har russerne nu trukket seg tilbake fra halvøya. Tropper og utstyr ble evakuert i god orden. - I luftkrigen tapte tyskerne 50 fly fredag, russerne tapte 14 maskiner. Det røde luftvåpen foretok et ansseangrep i går mot en flyplass i Karkow-området. Over 20 tyske jagerfly ble ødelagt. - Etter at det største ødeleggelseslag i historien har rast i 12 dager, har marskalk Timosjenkos offensiv på den 150 brede kampfront nødvendigvis satt tempoet ned. Imidlertid er der ingen tvil om at den russiske marskalk fremdeles har initiativet. Han holder den grunnen han har vunnet og befester nu sine stillinger. - Moskvakringkasteren melder idag at i det siste døgn er 125 tyske tanks blitt ødelagt av russiske fly. I ett angrep sendte v. Bock ut 150 tanks understøttet av fly. Russerne ødelag 100 av dem.

ENGLAND: Lord Woolton har slått fast at Storbritannias matlagre er meget større idag enn de var for et år siden. Melkerasjoneringen vil tre ut av kraft i de nærmeste 6 måneder. Der er hverken rasjonering av brød eller kaffe.

MIDTØSTEN: I Libya fortsetter patruljevirkomheten. Det siste kommunikéet fra Malta melder at 4 italienske fly til er ødelagt og at 7

2.
... er kommet trygt til Gibraltar etter 14 dager å ha vært hovedmålet for de tyske luftangrep på Malta. Die Luftwaffe oppnådde ikke en eneste fulltreffer på krysseren.

MEXICO: Man venter at den mexicanske kongress vil holde avstemning i den nærmeste fremtid over kabinettets beslutning om å erklære aksemaktene krig. Virkningen av den ventede krigserklæring blir følt i Argentina og andre sydamerikanske stater. Mexicos hovedstyrke ligger i det skipsfart, den strategiske betydning av dets havner og i dets olje- og råvareproduksjon.

DET FJERNE ØSTEN: Kommunikéet fra New Delhi idag forteller at det britiske flyvåpen igår gjorde flere angrep på japanske mål i Burma. Den japanske flyplass ved Akyab ble angrepet for 6te gang på 6 dager.

I Stillehavet angrep allierte fly japanske skip i Nederlandsk Ost-Indi og flyplassen ved Lae på Ny Guinea. 2 allierte fly savnes.

25. mai.

RUSSLAND: Det russiske kommunike idag sier at den røde armé utkjempet offensive kamper på Karkow-fronten i hele natt etter å ha befestet sine forsvarsstillinger. I et tillegg til kommunikeet heter det at tysk infanteri drev en kile inn i de russiske stillinger, men russerne gikk til motangrep og drev tyskerne bort igjen med store tap for fienden. Fra Izjum-Barwenkowu-fronten hvor v. Bock satte inn sitt motangrep, melder det russiske kommunike, at russiske styrker fortsatte en hårdnakket kamp mot fienden. I andre meldinger heter det at marskalk Timosjenkos styrker har angrepet på forskjellige steder i dette området og at tyskerne i all hast har måttet bringe frem flere forsterkninger. Tyskerne har allerede tapt hundrevis av tanks i dette avsnittet, dvs. et større antall enn på selve Karkow-fronten.

TYSKLAND: Den tyske rustningminister har bestemt at halvparten av de krigsfanger som nu blir beskjeftiget ved forskjellige byggearbeider, skal flyttes over til rustningsindustrien og gruvearbeide.. Det eneste unntak gjelder britiske krigsfanger som ikke skal brukes der. Ordren om å flytte krigsfanger over til våpenindustrien blir utstedt med korteste frist. Den må være satt i verk innen 31. mai. - Denne ordren er et opplagt bevis på den akutte mangel på arbeidskraft i Tyskland, da bruken av franske, polske og russiske krigsfanger i våpenindustrien innebærer en alvorlig fare for tyskerne.

MEXICO: I Mexico er forberedelser for krig nu i full sving, etter at presidenten oppfordret kongressen til å erklære krig mot aksemaktene. En italiensk tankbåt er blitt beslaglagt og man er gått i gang med å anstille undersøkelser angående folk av tysk, japansk og italiensk nasjonalitet. Alle verdier på japanske, italienske og tyske hender er blitt frosset inne. - Man mener at kongressen formelt vil erklære krig torsdag eller fredag.

MIDTØSTEN: I Libya har britisk artilleri beskutt fiendtlig tren i det midtre avsnittet, melder kommunikeet fra Kairo idag. Ellers var det bare patruljevirkosomhet på den libyske front, hvor Rommels offensiv onnu ikke er satt i gang. - Over Malta ødelag britiske fly igår et Junkers bombefly og 2 tyske jagerfly.

DET FJERNE ØSTEN: De amerikanske frivillige flyvere i Burma blir nu omdannet til regulær jagergruppe i den amerikanske armé, uttaler den øverst kommanderende for de kinesiske styrker i Burma, general Stillwell, som er kommet til New Delhi for å konferere med general Wavell. - Sendingen av av enda flere amerikanske fly til Kina faller sammen med en ny, stor japansk offensiv i de kinesiske kystprovinser syd for Shanghai. Man tror at hovedmålet for denne offensiven er å sette kinesiske flyplasser ved kysten ut av virksomhet. - I det syd-vestlige Stillehav ble det i løpet av helgen gjort kraftige allierte luftangrep mot japanske baser ved Lae, Babaul og Amboyna. - Det blir meldt offisielt fra Tokio idag at en japansk passagerbåt på 5.000 tonn sank den 13. mai etter å ha gått på en mine utenfor havna ved Nagasaki.

NORGE: En eldre lærer som har vært utsatt for mishandling, skriver i et brev: "Om jeg hadde ti liv, ville jeg gladelig gi dem for å hindre at vår ungdom blir oppdratt til å bli som de menn vi har vært utsatt for."

VVVVVVVVVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET

RUSSLAND: Dagens Moskvakommuniké melder at i løpet av natten befestet den røde armé sine nye stillinger i retning av Karkow. I Izjum Barenkowo-avsnittet har de russiske styrker gjennomført defensive operasjoner mot tyske tanks og infanteri. I dette avsnittet er det at marskalk von Bock gjør sitt store framstøt mot russernes flanke. I en kommentar til kommunikeet heter det at de tyske angrep ble slått tilbake og at tyskerne hadde store tap av tanks. Tyskerne tar sikte på å avskjære de framskutte stillinger som marskalk Timosjenko har tatt i retning av Krasnograd, og den tyske marskalk setter inn store mekaniserte styrker. "Prawda"s korrespondent i dette avsnitt har sendt en skildring av slaget der det heter at kanoner av alle kalibre drømmer uavlatelig. Middelsstore og store tanks er ustanselig i aksjon. Enhver tenkelig type av moderne materiell er nå blitt satt inn. "Times"s Moskvakorrespondent melder at i Karkow-området blir de tyske styrker av mennesker og materiell mer og mer oppbrukt. Die Luftwaffe har fått forsterkninger. Tanks er kommet i hard kamp igjen. Bølge etter bølge av tysk infanteri blir sendt mot de russiske kanoner. Marskalk Timosjenko har allerede oppnådd meget av sitt viktigste mål, nemlig å tvinge Bock til å kjempe når russerne, og ikke tyskerne velger tiden. De tyske tap av tanks til mellom 2 og 3 divisjoner. Korrespondenten gir følgende liste over de infanteristyrker som er blitt sterkt opprevet: Den 79. infanteridivisjon fra Koblenz, den 101. lette divisjon fra Stuttgart, den 62. infanteridivisjon fra Schlesien, den 294. infanteridivisjon fra Sachsen.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike sier at det er ikke noe annet å melde enn at patruljevirkosomheten i Libya fortsetter. En militær sakkyndig i London sier om stillingen i Midtøsten: Vi er sterke nok til at vi kan tvinge, som en defensiv forholdsregel, til å holde store styrker i Midtøsten, styrker som aksemaktene ellers ville ha trengt andre steder. Offensive operasjoner av disse aksestyrker vil ikke på noen måte kunne vinne noen framgang av avgjørende betydning, da de blir bare et sterkt minus i stedet for å gi utvikling.

Storbritannia har levert sitt 4. krigsskip til Tyrkia. En undervannsbåt på 690 ton, som er bygget i Storbritannia, som kom til Aleksandrette i går.

LAVAL er vendt tilbake til Vichy etter nye forhandlinger i Paris med tyskerne. I Italia hever det seg stadig røster for å få overlatt Nice, Korsika og Tunis. - B.B.C.s medarbeider peker på at Hitlers plan om å stille Italia og Frankrike ut mot hverandre har ført til en meget sterk erkjennning. De Laval kom til makten igjen i Vichy for en måned siden, så han at han håpet å oppnå fred med aksen, slik at det ble garantert integritet og uavhengighet både for Frankrike selv og for dets besiddelser. Hitler hadde imidlertid for lenge siden lovet Mussolini at han kunne få ta Korsika og Nice. I likhet med den uoverensstemmelse som er oppstått i Ungarn og Romania, er han nå stillet overfor de innbyrdes motstridende tilsegn han har gitt Laval og Mussolini. Det franske folks holdning og britisk og amerikansk pågang har hindret Laval fra å hjelpe Hitler. Laval har mistet flåtebasen Madagaskar og har ødelagt resten av Amerikas sympati for Vichy-Frankrike. Han har skapt en økende fiendskap i Frankrike mot samarbeid med Tyskland. "News Chronicle" skriver i dag at Laval hittil har spilt falitt i sin slavepolitikk overfor tyskerne. Dette skyldes det franske folks holdning, og ikke mangel på vilje fra hans side. Han våger ikke å utfordre folket.

DET FJERNE ØSTEN: I Kina er det livlig kampvirksomhet på østkysten av Chokianprovinsen. I et kommunike i ettermiddag heter det at kinesernes forsvar av Kinwa var meget effektivt i går og at japanernes forsøk på å ta byen med storm ble avslått. Det japanske angrepet ble ført fram fra flere kanter, men kineserne slo angrepene tilbake med store tap av døde og tvang fienden til å trekke seg tilbake.

I Burma har det britiske luftvåpen vært aktivt. Kommunikéet fra New Delhi idag sier at britiske bombefly fortsatte med omfattende angrep mot fiendtlige mål i Burma i går. Blenheimfly angrep med bomber og maskingevær

i nærheten av Chiniwinesva. Det ble også rettet angrep mot andre japanske baser. De britiske flyene hadde ingen tap.

SJEFEN FOR DEN AMERIKANSKE HÆRS luftstyrke og sjefen for den amerikanske marines flyvesen er kommet til Storbritannia. De står i spissen for en avdeling amerikanske stabsoffiserer som er kommet over Atlanterhavet for å konferere med de britiske ledere om et videre utbygget britisk-amerikansk samarbeide.

Det foreligger nå noen nye opplysninger om det arbeidet som er utført ved den allierte konferansen i Ottawa om trening av flygere. Akkurat som fly nå blir avgitt til tjeneste på hvilken som helst front vil flygere og mannskap fra hvilket som helst alliert land heretter kunne ta del i offensiv eller defensiv aksjon på en hvilken som helst front. Den opprinnelige plan om oppøving av 20.000 flygere og besetning til 30.000 fly pr. år, er allerede overskredet. Kampmaskiner, bygget i Amerika blir nå fløyet direkte fra fabrikkene til kamplasser på de forskjellige steder av kloden. Sjefen for en av Amerikas største flyfabrikker forteller at Airocobra-jagerflyene blir særlig utstyrt slik at de kan fly tilstrekkelig langt.

TYSKLAND: En tysk sivilingeniør har berettet om den skaden som det britiske luftvåpen gjorde ved dagangrep mot Augsburg. Tre deler av MAN disse fabrikkene ble satt ut av spillet. Han anslår at det minst må gå 5 måneder før det igjen kan bli normal produksjon, og sier at nesten hver eneste bombe var en fulltreffer på fabrikkene. Mange av bombene var tidsbomber, som eksploderte etter at det var blitt mørkt, altså lenge etter at angrepet illyene var fløyet sin vei.

Den tidligere sjef for den britiske Middelhavsflåten, ADMIRAL CUNNINGHAM opplyste i dag at den britiske luftstyrken i Middelhavet har fått nye forsterkninger. Den gang det franske sammenbruddet kom, skulle de franske krigsskip som opererte sammen med den britiske middelhavsflåten ta del i stort anlagte operasjoner, som bl.a. omfattet et bombardement av Tripolis. I en oversikt over de tidligere begivenheter i Middelhavet sa admiral Cunningham at den britiske flåten og fly reduserte den italienske flåten ganske betraktelig. Samtidig ble den italienske hær i Libya ødelagt ved general Wawels offensiv. Tyskerne øynet et større nederlag og styrtet inn for å redde situasjonen. Siden den tid, sa admiralen, har tyskerne trukket sammen store mengder fly for å angripe britiske konvoier til Malta. Det fjerne østen har nødvendigvis utsatt de britiske styrker i midtøsten for påkjenninger, men den britiske offensive ånd i Middelhavet er like levende. Det ble det gitt et kraftig bevis for da en britisk konvoy i mai slo seg gjennom til Malta mot en overlegen italiensk eskadre. De største krigsskip i den britiske eskorten var bare lette kryssere, men de italienske slagskip ble skadet og italienerne drog ildsomt hjemover. Britiske fly og krigsskip angriper stadig fiendtlige baser i Libya. Admiral Cunningham sluttet med å si at Storbritannia stabiliserer nå sine verdensomfattende forpliktelser. Når vi hittil har klart, med så små resurser, å utrette så meget, hva vil man da ikke klare når man har utviklet sin fulle styrke.

...- vVv ...-

I tilleggsprogrammet var det utenrikspolitikk ved Arne Ordning.

...- vVv ...-

LOKALT: Fredag i forrige uke ble det foretatt en rekke arrestasjoner ved Stabekk Høyere Almenskole. I undervisningstiden kommer ministerpresident Quisling, ledsaget av ministrene Lie og Skancke samt stabssjef Tromsen og arresterer samtlige tilstedeværende lektorer. Quisling holdt først en tale, hvori han avvekslende truet og gråt, og beklaget seg over at lærerne ødela alt for ham. - Lærerne presiserte atter at de ikke var og ikke ville være medlemmer av "sambandet", hvorpå alle ble ført bort. De lektorene som ikke var på skolen under dette opptrinnet, har fått pålegg om å møte for ministerpresidenten onsdag 27. mai.

...- vVv ...-

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Kringkastningen i PRAG avbrøt sendingen i ettermiddag og meldte at det var gjort et attentat mot Heydrich. Meldingen skrev seg fra statssekretær Franck, som uttalte at nærmere enkeltheter kommer senere. Det er blitt pålagt strenge straffer og det er satt portforbud over hele Tsjekkoslovakia. Meldingen sa ingen ting om Heydrich slapp unda med livet.

RUSSLAND: Det store slag om Karkow, som nå går inn i sin tredje uke, er kommet inn i en avgjørende fase. Det russiske middagsskommuniké melder at flere russiske stillinger er blitt befestet og omtaler heftige kamper mot tyske tanks og infanteriavdelinger på Izjum-Berzenkoffronten, som ligger 130 km. syd for Karkow. Her forsøker Bock å utvide den kilen han har drevet inn i russernes flanks, ved å få kontroll over elveovergangene ved Izjum og Novo-Sjertokow. Under blodige kamper forsøker han å avskjære den russiske armé som har trent dypt inn i den tyske front i nærheten av Krasnograd. Av alle frontmeldinger ser det ut til at von Bock har en lang vei å gå for å nå dette mål, og den tyske overkommandos påstand om omringning er uten grunnlag. I en kommentar til denne påstanden skriver "Time"s Stockholmskorrespondent: Tyskerne har satt nære på spill i dette slag enn russerne. De våger simpelthen ikke å taps det. Derfor er det at de militære propagandadepartementene sendte ut de feilastede meldinger om seire som de hadde besluttet måtte komme. Bock har gått til angrep med samlede tankavdelinger bestående av fra 50 til 150 tanks. Kraftige russiske artilleriavdelinger har med ubærkede resultater tatt opp kampen med disse tankavdelingene på nært hold. Von Bock har bragt opp foresterkninger av menn og tanks fra de omliggende områder. Flere tyske fly er blitt satt inn i slaget og Timosjenkos luftstyrker er også blitt forsterket. Fra Moskva blir det meldt i dag om nye seire til sjøs langs de nordlige forsyningsruter. 5 store tyske transportskip, 2 destroyere og 2 patruljeskip er blitt senket i de siste få dager. - Det russiske middagsskommuniké melder også om et dristig russisk kavalleritogt på sydfronten, 60 km. bak de tyske linjer. Under heftige kamper falt det 2.100 tyske offiserer og soldater.

MIDTØSTEN: Det blir meldt om øket aktivitet i Libya i dag. Det britiske kommuniké fra Kairo i dag morges sa at fiendtlige kolonner som omfatter betydelige antall tanks rykket østover i går. Som en forløper for dugens virksomhet var det øket fiendtlig aktivitet i luften natten mellom mandag og tirsdag. Fiendtlige fly var da i virksomhet over briternes berørte område, men skaden som ble gjort var ubetydelig. - Fiendens nye virksomhet kan bety at Rommels ventede offensiv er begynt. Man vet at de fiendtlige styrker har fått store forsterkninger. Siden felttoget fra desember til februar har den britiske front i Libya vært noenlunde den samme, i området fra Tmimi til Mekili, omtrent halvveis mellom Bengasi og Tobruk. Det er en kjent sak at fienden stadig har mottatt forsyninger og foresterkninger, men at det har kostet dem atskillige forsyningskip og transportskip som er senket av britiske krigsskip og fly. - "Times" diplomatiske korrespondent skriver i dag at det er en alminnelig oppfatning at aksens forbereder et betydningsfullt skritt til lands og til sjøs i Middelhavsområdet. Foruten virksomheten i Libya blir det meldt at Kreta blir brukt til å trene tyske fallskjermtropper samtidig som en stor italiensk garnison blir vedlikeholdt i Hellas og på Dodekanesøyene.

Aksemaktens trussel mot FRANKRIKE øker. Mussolini skal ha sendt en ny og strengere note til Vichy og diplomatiske korrespondenter sa i Roma i dag at Italia har Berlins fulle støtte i sitt krav om øyeblikkelig avståelse av Nice, Korsika og Tunis. Ifølge en melding skal italienske tropper som er samlet ved den franske alpegrense være 300.000. - Det blir framhævet i London at Hitlers mål er å få kontroll over Tunis og gjøre bruk av havnebyen Bizerte, som en forsyningsbasis for Rommels styrker i Libya. Man tror at Laval forhandler med aksens om avståelse i Tunis, i håp om foreløpig å redde Nice og Korsika.

Ifølge opplysninger som er kommet til London forsøker HIMLER å fordouble Waffen SS, d.v.s. den væpnede avdelingen av SS. Hans mål er å reise til sammen 20 divisjoner før slutten av sommeren. Et av hans mål er å ta de

beste rekrutter bort fra hæren og derved sikre Waffen SS en økende kvalitetsoverlegenhet over den regulære armé. Waffen SS er allerede godt utstyrt med våpen av alle slag og en omfattende rekruttering blir nå foretatt blandt unge menn i alderen fra 17 år og oppover.

HØYTSTÅENDE AMERIKANSKE OFFISERER er i Storbritannia for å drøfte engelsk-amerikansk militært samarbeide. - Fra Canada er det nå kommet nye forsterkninger til den canadiske hæren i Storbritannia. Samtidig kommer det melding om sammenslutning av det britiske imperiums lufttreningsskole som er satt i gang i Canada og De Forente Stater lufttreningsskole. Resultatet blir at en stor mengde flygere og andre flypersonell stadig og hurtig vil kunne bli sendt til hvilken som helst front som trenger dem. Denne beslutningen ble tatt på lufttreningsskonferansen i Ottawa, hvor representanter fra 16 av de forente nasjoner var til stede. Bare det britiske imperiums lufttreningsskole i Canada utdanner nå over 20.000 flygere hvert år.

DEN VESTEUREPISKE FRONT: Under et togt over kanalen i morges skjøt britiske jagerfly ned et tysk jagerfly. I ettermiddag ble fiendtlige fly som forsøkte å angripe en by på sydøstkysten, skutt ned i sjøen.

For 2 år siden i dag feiret tyskerne Calais fall. En av de tyske kringkastingsstasjoner sa da: Regnskapets dag for Storbritannia kommer nærmere og nærmere. Erobringen av denne kanalbyen betyr Englands nederlag og slutt på krigen. Det sa tyskerne for 2 år siden!

DET FJERNE ØSTEN: Et nytt japansk forsøk på å erobre Timli i Chekiang-provinsen slått tilbake. Japanerne hadde 4.000 falne og satte inn en styrke på 100.000 mann i slaget om denne by. Hovedmålet med japanernes offensiv i vest-Kina er å berove de alliertes flyplasser som kan brukes til utgangspunkter. - I Burma har de alliertes flyvåpen foretatt mange angrep mot japanske mål. Fra hovedkvarteret i Australia blir det meldt at under et luftslag over Ny Guinea ble 3 japanske fly skutt ned på bekostning av en alliert maskin. - En målsmann for den japanske regjering har nå innrømmet at Japans mangel på skip er alvorlig. Den japanske handels og industriminister erklærer at Japans mangel på skip en tid framover vil utelukke at man kan nytte produktene fra de erobrede områder i det sydvestlige Stillehav. Over en tredjedel av Japans tonnasje er hittil blitt senket av de allierte, og Japans gjenværende handelsflate er fremdeles sterkt utsatt for angrep.

DEN MEXIKANSKE PRESIDENT vil i morgen be en særkomité av én mexikansk kongress om fullmakt til å erklære krig mot aksomaktene. 9 andre syd- og central-amerikanske republikker har hittil erklært aksens krig. Alle de andre med undtagelse av 2, Argentina og Chile, har avbrutt forbindelsen med aksens. En spesiell komité er nettopp blitt oppnevnt i Chile for å undersøke nazistenes virksomhet. Argentinas politikk er den samme som i forrige krig, d.v.s. nøytralitetspolitikk, men folkeopinionen i hele landet er sterkt for de allierte.

I BRITISKE AVISER har det vært offentliggjort fotografier som viser sjøsetting av den 1.500 ton store amerikanske undervannsbåten "Peto". Bygningen av dette skipet begynte i juli i fjor ved de store sjøer i Amerika, hvor undervannsbåter nå blir masseprodusert mange hundre km. fra havet.

ET SÆRKOMMUNIKÉ fra Midtøsten, som nettopp er mottatt sier at en stor fiendtlig panserstyrke er rykket fra vest mot syd på de alliertes stillinger rundt Bie-Hakein. Tidlig i morges var allierte styrker i kamp med fienden. Det foreligger ennå ikke nærmere enkeltheter om kampen.

LOKALT: Alle de nye kvinnelige konduktører ved sporveiene er nazister og de bør behandles deretter.

"Biskop" Hagen har nektet å ordinere den av ministerpresidenten utnevnte residerende kapellan til Gamle Aker menighet i Oslo, Bjørne Barby, der som kjent er en mislykket emisser uten fnugg av teologisk utdanning.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

MIDTØSTEN: I Libya har Rommels angrep møtt kraftig motstand fra de allierte styrker. Dagens britiske kommunike fra Kairo melder: Panserslaget som begynte tidlig i går morges fortsatte hele dagen. Den fiendtlige styrke ble delt opp i to hovedkolonner som begge ble kraftig angrepet av våre panserstyrker nordøst for Bir Hacheim, 60 km. fra kysten. Det er ennå ikke mulig å bedømme resultatet av disse kamper, som strekker seg over et stort område. Fiendtlige panserstyrker rettet et angrep mot befestningene ved Bir Hacheim, men ble slått tilbake med tap. I dagens løp nærmet fiendtlige tanks seg våre stillinger syd for Gazala, der fienden likeledes led tap. Våre stillinger er urokkelig. Britiske luftstyrker angrep hele dagen fienden og understøttet stridskrefter til lands ved å angripe fiendtlige transport og ved å avvise fiendtlige luftangrep mot våre tropper. Kommunikéet viser at kampen nå foregår i to områder, voldsomt rundt Bir Hacheim, 60 km. inn i landet, men også i nærheten av Gazala på høyre fløy av de allierte stillinger, som har trukket seg til havet.

RUSSLAND: Dagens middagskommuniké fra Moskva sier: I løpet av natten konsoliderte våre tropper i Karkowområdet sine stillinger. I Izjum Barwenkoområdet førte våre tropper voldsomme kamper mot fiendtlige tanks og infanteri. I løpet av gårdsdagen slo russerne tilbake voldsomme tyske angrep i Izjum Barwenkoområdet. - Et ekstrakommuniké fra Hitlers hovedkvarter i morges påstår at omringningslaget syd for Karkow var avsluttet med tysk seier. Det nevnes som vanlig svære tall på fanger og erobret krigsmateriell. Det foreligger imidlertid ingen hentydninger til på hvilket punkt denne påståtte seieren er vunnet. Hensikten med v. Bocks motoffensiv som nå har vært under utvikling i over en uke, var å rykke nordover langs Donets for å avskjære russerne. For å gjøre det måtte tyskerne også ha angrepet fra nord og sydover langs Donets. Det er ikke noe som tyder på at et slikt angrep fra nord har funnet sted. Bock tok sikte på å få russerne til å trekke seg tilbake fra de stillinger de har vunnet foran Karkow. Det er ikke noe som tyder på et slikt tilbaketog. Alle frontberetninger sier at russerne har initiativet i de lokale treffninger rundt Karkow. Moskvakringkasteren melder at russiske tropper har gått over en strategisk viktig elv på Karkowfronten. Til tross for kraftig fiendtlig ild trengte de de tyske tropper tilbake fra elvebredden og opprettet et brohode. I et annet avsnitt slo russerne tilbake 4 angrep av rumensk infanteri, understøttet av tyske tanks. Andre steder er 36 tyske tanks blitt ødelagt i kamper som har vart i 3 dager. - De tyske tap i luften har vært svære. Tirsdag ble 82 tyske fly ødelagt, mot 23 russiske. Det er tegn som tyder på at Bock nå mangler stupbombefly. Korrespondentene melder at de tyske fly nå kaster bombene fra 1.200 til 1.500 m. høyde. - Opp ved Nordishavet har Luftwaffe forsøkt seg med masseangrep mot Murmansk, for å ramme forsyningsruten til Russland. Russiske fly har tatt kampen opp med tyskerne, og 12 tyske maskiner ble skutt ned.

TSJEKKOSLOVAKIET: Det er ennå ikke foretatt noen arrestasjoner i forbindelse med attentatet mot Heydrich, skjønt hele den tyske politistyrke i Tsjekkoslovakiet og de tyske stridskrefter tar del i jakten. En belønning som svarer til 1-1/3 mil. kroner ble lovet den som kan gi disse opplysninger, og det trues med ren terror, hvis ikke de skyldige blir grepet. Den siste forholdsregel er en kunngjøring om at hvis en tsjekk etter midnatt i morgen finnes uten legitimasjonskort, vil han bli skutt. Alle som er over 15 år i det tsjekkiske protektorat må melde seg for politiet. Truslen har ikke ført til noe resultat. Telegrambyrået i Vichy melder at Heydrichs tilstand er alvorlig. Berlin har tatt Himler tilbake fra Nederland. Nærmere opplysninger om attentatet ble gitt av kringkasteren i Prag i morges. Ifølge denne kilde foregikk attentatet kl. 10,30 i går morges, da Heydrich forlot Prag for å reise til Tyskland. Attentatet skjedde med automatiske rifler. En av overfallsmennene flyktet gjennom Strossmeyer-gaten og en annen undslapp på en sykkel som var holdt parat. I den første melding som ble sendt ut i går het det at angrepet fant sted kl. 15,30. Det tyske telegrambyrået Transocean opplyste at det foregikk kl. 13.

-2-

TYSKLAND: Understatssekretæren i det tyske kommunikasjonsdepartement Wilhelm Kheilmann, er blitt avskjediget. Grunnen til at han ble fjernet fra sin stilling oppgis å være sviktende helbred. Offisielt var det også sviktende helbred som førte til at Daré måtte forlate landbruks- og provianteringsdepartementet. Kleinmann har fått skylden for manglene ved det tyske jernbanesystem. Det er også oppstått kaos ved det britiske luftvåpens angrep mot jernbaneknutepunkter og skipshavner. Nøytrale sjefolk og andre som kjenner tyskernes transportsystem har gitt mange skildringer av denne forvirring som har hersket.

DET FJERNE ØSTEN: Japanerne har begynt et tredje angrep mot Kirwa, hovedstaden i Chekiangprovinsen. Der foregår en voldsom kamp. Japanske fly har angrepet Port Moresby, den allierte basis på Ny Guinea. 7 japanske maskiner ble ødelagt eller skadet. Et alliert fly gikk tapt. - Den australske general Blahny, som er sjef for de allierte tropper i det sydvestlige Stillehav sier: Vi har fått store forsterkninger av amerikanske tropper. Det er svære mengder utstyr som kommer til de allierte landstridskreftene. Det styrker vår stilling. - Den japanske statsminister sa i går i den japanske nasjonalforsamling at krigen mot Storbritannia og De Forente Stater må bli utkjempt. Han innrømmet at det var gjort stor skade på oljeanlegg og på de industrielle anlegg i Nederlandsk Ostindia. - Den japanske utenriksminister talte i går om hva han kalde intriger som har til hensikt å bringe Japan i konflikt med Sovjetsamveldet. Han sa at disse intriger blir laget av fiendtlige nasjoner, men nevnte ikke Hitlers forsøk på å overtale Tokio til å lage en østfront til, i Sibiria.

...- vVv ...-

I TILLEGGSPROGRAMMET i dag var det en del norske nyheter og vi gjengir disse. - Som bekjent ble to tyskere drept på fiskerstedet Televåg på Sotra utenfor Bergen, i slutten av april måned. Foruten å henrette 18 gisler, tok tyskerne følgende barbariske straffeforholdsregler. Hele Televågs mannlige befolkning, omtrent 60 mann, ble sendt til Grini og det var bestemt at de skulle sendes til Tyskland, den 19. mai. Alle kvinner og barn, helt ned til et 4 dages gammelt spebarn, ble bortført til et annet sted. Alle husdyr, omkring 60 kyr, en del griser og sauer ble sendt til Bergen til slagt. Hele bebyggelsen, mellom 50 og 60 hus, ble brent ned til grunnen. -

I alt er det nå arrestert 320 gisler etter det påståtte drap på svenskegrensen av NS-mannen Christensen. Opprinnelig var det meningen å ta 400 gisler, men man hadde ikke plass til så mange. Blant de arresterte er 14 år gamle skolegutter. Med fangetransporten fra Grini til Tyskland den 19. mai, skulle det gå ialt 100 mann. Foruten gislens fra Televåg gjaldt det folk som har sittet på Grini en tid, f.eks. endel av personalet hos Wittusen og Jensen, hvor Gestapo foretok massearrestasjoner i fjor høst. --

Hittil er det henrettet 93 nordmenn. Nylig skrev "Fritt Folk": Det er slike ting som folk har nektet å tro kunne hende her hjemme. Bladet siktet til at en NS-mann ble skutt på svenskegrensen. Forrederne finner det ellers alltid fullstendig i sin orden at Norges fiender dreper nordmenn. -

Under den økende terror i Norge har den tvungne NS-innmeldelse i politiet begynt å rakne. Det er kjent at en rekke politikonstabler i Oslo og Aker har meldt seg ut av partiet, og politifullmektigene Kinn og Klem og politiinspektør Haakon Schønning har gjort det samme.

I Ørje er den kjente nazist, lensmann Lislegaard, blitt arrestert, og det antas at dette henger sammen med at selv gamle NS-folk begynner å reagere mot overgrepene.

4 medisinske studenter til har av minister Sokanka fått tillatelse til å fortsette sitt studium, uten den ordinære ventetid. Det er NS-medlemmene som på denne måte går forbi flere hundre av sine medstudenter i køen.

...- vVv ...-

GUD-BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET

MIDTØSTEN: I Libya raser det nå et stort tankslag i ørkenen sydvest for Tobruk. Det britiske kommunike i dag viser at fiendens panserkolonner, som kjørte fram i vide buer over ørkenen ble drevet tilbake av den britiske 8. armé, og at de deretter sluttet opp på et punkt 35 km. syd for Acroma. Der ble de angrepet av britiske og allierte tanks. Slaget fortsetter. Det britiske kommunikeet gir denne skildring av stillingen: Heftige kamper fortsatte i Libya i hele går. Av de to fiendtlige kolonner som gikk nordøst for Bir Haceim, ble den ene onsdag sendt mot El Adem, men nådde ikke sitt mål. Små framskutte avdelinger som hadde undgått kamp, kom så langt som til El Budha og Sidi Rezeg. De ble drevet tilbake av britiske panserstyrker. Senere sluttet denne fiendtlige kolonne seg sammen med den andre i nærheten av et knutepunkt av småveier som kalles Nightbridge, omtrent 35 km. syd for Acroma. Her ble de samlede fiendtlige styrker angrepet av britiske panserstyrker. Et fiendtlige angrep syd for El Adem ble brutt opp av britiske styrker. Samtidig som panserslaget er i full gang, blir fiendens forsyningslinjer kraftig angrepet både fra luften og på bakken. Det ser ut som om tyskerne og italienernes hensikt med angrepet er å sikre seg Tobruk og ødelegge de britiske panserstyrker. Hittil har fienden ikke gjort noe som kom uventet på general Auchinlek og Ritchie som er øverstkommanderende for den 8. armé. "Times" korrespondent i Kairo skildrer krigsskueplassen som en flat, stenet og støvet slette som dekker flere hundre kv.km. Sterke forsvarsstillinger som er spredt rundt omkring i området står i veien for fienden. Men når det står stor kraft og bevegelse på er det alltid mulig å undgå disse stillingene, ved å gå i andre retninger og allikevel rykke framover mot hovedmålet. Store støvskyer som henger i luften, lenge etter at vognene er kjørt videre, skjuler deres stilling, og til tross for at det ikke finnes noe dekke, med undtagelse av tørre grøfter, som man kommer over nå og da, kan det godt hende at de krigførende parter, i allefall i noen tid, ikke kommer i kontakt med hverandre. - Det britiske kommunike i dag melder vellykkede angrep fra britiske panseravdelinger, mot fiendtlige forsyningskolonner syd for El Adem. Mens fiendens virksomhet i luften hittil hovedsakelig har bestått av stupbombeangrep, har det britiske flyvåpen tilført italienske og tyske styrker store tap. Briterne begynte sine luftangrep før fiendens offensiv og har holdt den gående under hele slaget. Onsdag, den første dag av operasjonene, ødela britiske jagerfly minst 65 fiendtlige motorvogner. Før angrepet kom i gang var luften full av britiske jagerfly og bombefly. En avdeling fly feilet ned mot en samling av omtrent 700 lastebiler. Alle bombene falt rett på målet og forårsaket stor ødeleggelse. En mengde av fiendens lastebiler, som er nødvendige for å føre fram forsyninger, gikk opp i flammer. Det oppsto 4 store brander i denne samlingen av kjøretøyer. Det ble opplyst i dag at under den første dags utfall mot Bir Haceim deltok det 250 fiendtlige tanks. De fleste av dem var tyske.

RUSSLAND: Slaget ved Izjum Barwenkoffronten syd for Karkow fortsetter. I dagens Moskvakommuniké heter det: I løpet av natten var våre tropper i bitter kamp med fiendens tanks og infanteri på Izjum Barwenkoffronten. En russisk korrespondent ved fronten melder at russernes tanks nå er i nærkamp med tyskernes panserdivisjoner. Feldtkanoner skyter mot fiendens feldtkanoner og begge parter forsøker å ødelegge motpartens batterier. Et annet sted på fronten har russerne kjempet seg inn i en by, som ennå ikke er avgitt. De har nå besatt halvparten av denne byen og kjemper seg framover. Tyskerne setter hus i brand etterhvert som de trekker seg tilbake. På onsdag ble 28 tyske fly ødelagt, mens russerne tapte 18. 32 tyske tanks og 200 lastebiler ble også ødelagt av det russiske flyvåpen. "Times" bringer i dag denne kommentaren til slaget ved Karkow; og de slag som raser lenger syd: Det var fiendens hensikt å begynne en sommeroffensiv, etter at Kertsj-halvøya var inntatt og det var meningen at de første slagene skulle bli utkjempt, ikke i Ukraina, men øst for Donets og Don-elvene og i det nordlige Kaukasus. Marskalk Timosjenko har tvunget tyskerne til å bruke uberegnelige mengder soldater og i ennå høyere grad mekanisk materiell på en operasjon av mindre betydning, før de virkelige sommeroperasjonene er begynt.

TSJEKKOSLOVAKIET: Heydrichs tilstand skal være kritisk. Det blir meldt at en framragende kirurg, professor Sauerbruck, har operert Heydrich og tatt bort 3 kuler, som hadde skadet ryggraden. Tyskerne opplyste i går kveld at de hadde skutt 6 tsjekkere, 5 var i samme familie, deriblandt 2 kvinner og en gutt. - Det er erklært undtagelsestilstand i Prag. Alle møter, sportstilstelninger og teaterforestillinger er forbudt. Kinematografer og restauranter må lukkes kl. 22,00. Gatedørene må lukkes kl. 23,00. Tyskerne truer med å skyte alle personer som er funnet uten legitimasjon etter midnatt i natt. I meldingen fra Stockholm heter det at grensen til Bøhmen og Mehren er stengt for all vei- og jernbanetrafikk. Men de menn som overfalt Heydrich er framdeles på fri fot. - På nøytralt hold framhever man i dag at hvis Heydrich ikke vil overleve attentatet, eller kanskje bli invalid noen tid, vil det være et følelig tap for nazistene. Nest etter Himler var Heydrich drivkraften i den nazistiske terrormaskin, og Tyskland hjemmefront er avhengig av at den fungerer tilfredsstillende. Man får et godt inntrykk av de vanskeligheter Gestapo står overfor, når man husker at til tross for de pengebeløp som er utlovet, har det ikke lyktes å få en eneste tsjekker til å forråde de menn som øvet attentatet mot Heydrich på onsdag. Man kunne ikke få noe tydeligere bevis på at det er gestapofolkene som føler seg jaget og er redde, og ikke de patrioter som de arbeider blant.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen angrep i natt en fiendtlig konvoy som var på vei nordover utenfor de Frisiske øyer. 4 skip i konvoien ble satt i brand. Man tror at konvoiers bestemmelsessted var flåtestasjonen ved Trondheim. I kommunikat fra luftministeriet heter det at takket være den skade det britiske flyvåpen har gjort på tyske jernbaner er tyskerne nå tvunget til å sende forsyningene over denne ruten.

Flyplasser og sambandslinjer i Nord-Frankrike ble også angrepet i natt, og 7 godslokomotiver og flere tog ble satt i brand. - I ettermiddag floy britiske jagerflyvåpen over kanalen i retning av Calais.

MEXICO: Under voldsomme begeistring erklærte den mexicanske president i går kveld at det hersker krigstilstand mellom Mexico på den ene siden og Tyskland, Italia og Japan på den andre.

Den BRASILLANSKE regjering meldte i går kveld at brasilianske fly har angrepet 3 av aksens undervannsbåter, og en ble senket. Brasil er ennå ikke i krig med aksen, men de diplomatiske forbindelsene er avbrutt. En høytstående embedsmann i Rio de Janeiro har sammenlignet Brasils holdning med Amerikas holdning, for De Forente Stater kom med i krigen. Brasils vepnede styrker vil sørge for at viktige forsyninger fortsatt når fram til De Forente Stater.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske undervannsbåter har senket 2 japanske skip, og antakelig senket et tredje. En tung japansk krysser ble skadet av torpedoer. - De forente nasjoners flystyrker har igjen hamret løs på japanernes støttepunkter Rabaul og Lae på øyene nord for Australia. Under flere heftige luftkamper ble 6 japanske fly ødelagt og minst 5 andre ble skadet. 3 allierte fly gikk tapt. Det britiske flyvåpen har også vært i virksomhet i Burma.

I Kina har de bitre kampene i utkanten av Kinwha, hovedstaden i Chekiang-provinsen nå vart i 3 dage, og 4 japanske angrep er blitt slått tilbake.

DE FØRSTE EKSEMPLER på dessertering over til russerne fra den såkalte Norske Legion har funnet sted. "Isvestia" bringer et telegram fra fronten der det heter at mange soldater fra den såkalte norske legion er kommet til den røde hær i en av sonene på østfronten. Ved forhør har dessertørens opplyst at de har gått inn i legionen for å komme seg ut av det Quisling-styrte Norge og få anledning til å slutte seg til de allierte. En av dem tilføyde: Det norske folk kjemper mot overfallsmennene. De forakter legionærene og respekterer dem som ikke bryr seg om truslen om henrettelse, men allikevel prøver å komme seg ut av landet for å kjempe.

De tyske okkupasjonsmyndigheter har nå gått til tvangsutskrivning av norsk arbeidskraft i stort omfang. I alt 70.000 norske arbeidere skal i følge en forordning som ennå ikke er offentliggjort mobiliseres for å arbeide ved den tyske organisasjon Todt. Første utskrivning omfatter 25.000

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 246.

LONDON - NYTT.
31. mai 1942.

2. Årg.

MIDTØSTEN: Dagens kommunike fra Kairo ga følgende oversikt over slaget gang i Libya. Heftige kamper fortsatte hele fredag. Våre panserstyrker og motoriserte styrker gjorde kraftige motangrep mot fiendens panserstyrker i nærheten av Nighbridge og vest for Acroma. Lenger sør gjorde våre tankavdelinger, i nøye samarbeid med flyvåpenet vellykkede angrep mot fiendtlige transportkolonner som var på vei nordover for å slutte seg til de fiendtlige panserstyrker. Og kommunikatet fortsetter: Mobile kolonner nord og nordvest for Bir Haceim angrep aksens forsyningslinjer og de tropper som forsøkte å beskytte dem. Torsdag nådde noen fiendtlige tanks fram til kystveien nordvest for Acroma og i går var de på skråningen ovenfor kystveien, som de bombarderte. Fienden gjorde et mislykket angrep langs kystveien mot briternes flanke helt i nord.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike melder at Izjum-området, sydost for Karkow blir framdeles holdt. Slaget avtar nå i styrke, men etter et angrep som har vart i lo dag er tyskerne like langt fra målet, nemlig å avskjære Timosjenkos styrker i Karkowframspringet. Kringkastingsmelding fra Moskva fastslår at ved motangrep har Timosjenko befridd tropper som sto i fare for å bli avskåret. - Russerne holder alle forsvarsstillinger langs Donetselva, som en tysk general har forsøkt å sette over de siste 3 døgn. - Overalt ellers fortsetter russerne angrepene, og på Kalinin-fronten er det falt 2.000 tyskere de siste lo dage. Nordvest for Moskva har kampene øket i styrke og de tyske tap har vært 7.500 soldater på 3 uker. -

En tilfangetatt tysk flyger har beskrevet mangelen på øvede tyske flygere i die Luftwaffe. Han ble selv skutt ned da han var ute på sin 4. aktive flytur. -

I angrep mot Murmansk har tyskerne ikke klart å trenge gjennom forsvarret, og de har tapt 6 fly. På torsdag tapte tyskerne 53 fly og russerne 21. - Russerne har videre senket en lastebåt på 12.000 ton i Nord-Ishavet, sammen med en tråler på 800 ton. - New York-kringkasteren meldte i dag tidlig at en amerikansk konvoy hadde nådd Murmansk.

DEN VESTEUEPEISKE FRONT: I natt angrep det britiske flyvåpen for 3. gang i løpet av 2 måneder, viktige fabrikanlegg 8 km. utenfor Paris. Til sjøs har britiske bombefly forestatt et nytt vellykket angrep mot en tysk konvoy utenfor de Frisiske øyer. Flere fiendtlige forsyningskip ble satt i brand. - Andre angrep ble rettet mot jernbanenettet i Nord-Frankrike. Fra nattens operasjoner savnes 7 britiske bombefly og fra dagoperasjonene savnes 6 jagere. - Angrepet i natt mot den tyske konvoy fulgte angrepet natten før, da 5 tyske skip ble alvorlig skadet, og satt i brand. - Av omtrent 50 fiendtlige bombefly som floy mot Storbritannia i natt, ble 7 ødelagt, flere av dem før de nådde kysten. Under halvparten av den fiendtlige styrken kom inn over landet. -

DET FJERNE ØSTEN: Allierte fly har fortsatt angrepene mot japanske baser. I Burma har amerikanske fly på det kraftigste bombet befestede japanske stillinger vest for Salweenelva, uten at de selv hadde noe tap. I det Syd-vestlige Stillehav er det gjort angrep mot Timorøya og mot Rabaul på Ny Britannia. 5 av aksens japanske jagerfly ble skutt ned av allierte fly mellom Ny Guinea og det australske fastland.

Om kampene til lands i øst-Kina blir det meldt at japanske tropper har begynt en ny offensiv som er rettet mot Kinwha, hovedstaden i Chekiang-provinsen.

HEYDRICHS tilstand er alvorlig og det er kommet uoffisielle meldinger om at han er død. Tyskerne har ikke funnet noe spor av attentatsmennene, og ingen tsjekkere har villet gjøre krav på belønningen på 10. mil. tsjek. kroner. I sin nederlagsstemning har Gestapo tatt sin tilflugt til massedrap. I går kveld kunne kringkasteren i Prag melde om henrettelsen av 12 tsjekkere til, deriblandt 4 kvinner. Det bringer det samlede antall av henrettede tsjekkere siden angrepet på Heydrich onsdag opp i 17. Flere gestapofolk er sendt til Prag med ekstratog, for å prøve å komme til et eller annet resultat. Imens er 200 gisler blitt arrestert rundt om i landet, og de trues med døden, hvis ikke attentatsmennene finnes. ---

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.